20 Ti gondóltatoc én ellenem gonoſit, de Iſten gondólta azt iára fordîtani, hogy czelekednéc úgy az mint moſt vagyon, hogy ſoc népet tartana meg ez életben.

21 Moſtan annac okaért ne félyetec, én táplálótoc léſiec, mind néktec, mind az ti gyermekiteknec, Ecképpen meg vigaztalá ŏket, és ſióla nékic az ŏ keduec ſierint.

22 Lakéc pedig Ióſeph Ægyptumban, mind ŏ, mind az ŏ Attyának háza népe. Eele pedig Ióſeph ſiáz és tíz eſtendŏt.

23 Es látta Ióſeph Ephraimtól harmad iznekis fiat, Machirnakis Manaſſe fiának lettec gyermeki, kic fel neueltettec Ióſeph kebelében.

24 Ackor monda Ióſeph az ŏ attyafiainac: En rŏuid napon meg haloc, az Iſten pedig bizonnyal meg látogat titeket, és ki viſſen titeket ez földről, az földre mellyért meg eskütt Abrahamnac, Iſáknac és Iácobnac.

25 Meg esketteté azért Ióſeph az Izrael fiait, [c] monduán: Mikor az Iſten titeket meg látogat, el vigyétec innét veletec az én tetemimet.

c: Ióſeph hit által kenſzeriti az ŏ attyafiait hogy az ŏ tetemit ki viſzic Ægyptumból, az után meg hal.

26 Meg hala azert Ióſeph ſiáz tíz eſtendŏs korában, kit drága keneteckel meg meg kenénec és koporſóba helhezteténec Ægyptumban.

Moſes elsŏ könyuénec vége.

MOSES NEC MASODIC KÖNYVE, MELLY MAGYAROL: AZ SIDOKNAC ÆGYPTVMBOL VALO KI IŏVETELEKRŏL IRATOTT KŏNYWNEC NEVEZTETIC.

Meg iria Moſes ez könyvben az Iſrael nemzetſégének Pharaó király által való ſanyargatáſát, annac czudálatos meg ſzabaditáſát, az Iſten Töruényének ki adáſát. Mellyben bé foglálly a Moſes, az Ióſeph halála után való dolgokat, az az, Száz negyuen egy eſtendŏc nec Hiſtoriáiát. Mert

Ióſeph halálától fogua. Moſes ſzületeſéig, vagyon	eſztendŏ	60
Moſes ſzületeſétől fogua az Ægyptumból való ki iŏueteléig, vagyon		80 Exod: 7.
Az ki iŏueteltől fogua az Iſten Sátorának fel heſzíteſéig, vagyon.		1 Exod: 40.
	Summa	141. eſztendŏ.

I. Rész.

Az Iósephhalálavután támad Ægyptumba wy király, ki mikor látna az Izrael nemzetségének saporodását és neuekedést, fél azoknac hatalmassá gokról, és tanáczkozic arról mimódon nyomorithatna meg azokat. Először azért kegyetlen fogságtatással terheli azokat. Másodszor az bábaknac paranczol hogy az férfiui magot meg ölyék, kic mikor azt nem miuelnék, paranczol mindeneknec hogy az férfiu gyermekeket á vizbe hánnyac,

1 Ezec az Izrael fiainac neuec, kic bémentenec vala Iácobbal Ægyptumba, Mindenic pedig czeledestűl ment vala bé.

2 Ruben, Simeon, Leui, Iehudah.

3 Issachar, Zebulon, Beniamin.

4 Dan, Nephtali, Gad, Aser.

5 Mind azoc az lelkec pedig, mellyec Iácobnac ágyekából származtac vala, hetuenen valánac. Iósephpedig Ægyptumban vala.

6 Es meg hala Iósephés minden ő attyafiai, az egésí egy időbéli nemzetség.

7 Az Izrael fiai pedig neuekedénec, nagy sokasággal szűletteténec, meg saporodánac, felötte igen el hatalmazánac, és az föld ő vélec el teléc.

8 Azonközbe wy király támada Ægyptum országon, ki az Iósephet nem esmerte vala.

a. Tanáczkozic Pharaó arról mimódon nyomorittá meg az Izrael népét. Előszőr azért nagy kemény szolgalattal terheli őket.

9 Ki monda az ő népénec: Imé az Izrael fiainac népe igen soc, és mi nálúnknál hatalmasb.

10 a Ier czelekedgyünc ő ellenec valami okossággal, hogy ne saporodgyanac, mert ha valami módon had támad, félő hogy az mi ellenségünkhöz ne adgyác magokat, és el ne menyenec az földről.

11 Rendelénec azért ő ellenec sattzóltató tizt tartókat, hogy az népet szolgálattal terhelnéiec, és eppîté az Izrael népe Pharaónac, kencz tartó városoknac, Pithom és Raamses városokat.

12 De mennél inkáb sanyargattyác vala az népet, annál inkáb neuekedic vala, és sokasodic vala annál inkáb, aníra hogy magokban haborgánánac az Izáael fiainac elő menetelekért.

13 Ióllehet az Ægyptumbéliec, az Izrael fiait nagy kegyetlenséggel kenszeritenéc szolgálni.

14 Es keservetnéc az ő életeket kemény szolgálattal, saar keveréssel, tégla czinálással, és minden mezei szolgálattal, minden egyéb dolog tétellel, mellyben az ő szolgálattyokal élnec vala nagy kegyetlenséggel.

15 Es paranczola az Ægyptum nac királya az Sidó bábáknac, b kic közzül eggyiknec Siphrah, az másiknac Puah vala neue, ezt monduán.

b. Paranczol Pharaó az bábáknac, hogy az Izraelitaknac ferfiui magzatokat meg ölyéc az szülésnec orán.

16 Mikoron az szüléssnec ideién az Sidó asszonyi állatokal léésitec, ha látándgyátoc hogy fiat szülnec, meg öllyétec azt, ha pedig leánt szülnec, meg ne öllyétec.

17 De azoc az bábác félec az Istent, és nem czelekedénec úgy az mint paranczolta vala nékiec az Ægyptumnac királya, hanem eleuenen meg tartyác vala az gyermekeket.

I 18 Hiua-

18 Hiuatá annac okaért Ægyptumnac királya az bábákat, és monda nékiec: Miért mieltétec ezt hogy az gyermekeket eleuenen meg tartanátoc?

19 Felelénec pedig az bábác Pharaónac: Mert az Sidó asſioni állatoc nem ollyanoc mint az Ægyptumbéliec, mert vaſtagoc, és minec elötte ö hozzáioc menne az bábá, annac elötte ſülnec.

20 Annac okaért iól tön Iſten azockal az bábáckal, és az nép igen meg ſokaſodéc, és igen el hatalmazánac.

21 Miuel hogy pedig az bábác Iſtent féléc, annac okaért azoknac házoc népét meg ſaporîtá.

e: Kegyetlen paranczolat, hogy az ſerſiu magzatoc as vizbe vetteſſenec.

22 Meg paranczola azért Pharaó az ö népénec, mondnán: e Minden férſiui magot az folyó vízbe veſſetec, minden leánzó magot pedig eleuenen meg tarczatoc.

II Réſz.

Szûletic Moſes az Leui nemzetſégéből, ki vetteſic az vizbe, fel veſi azt az Pharaó leánya, és fel tartatya fia gyanánt. Megöli a Moſes egy Ægyptumbéli embert, és mikor ez által ſéraſtatnia vólna, el megyen Midian tartomanyába, ott vészen maganac feleſéget, és léſzen az feleſégétől fia, Gerſom.

1 EL méne pedig egy Leui nemzetſégéből való férfiu, és vön magánac feleſéget vgyan azon Leui nemzetéből.

2 Teréhbe eſéc pedig az asſioni állat és ſülé fiat, ki mikor látta vólna hogy ſép gyermec vólna, el reyté azt három hólnapſig.

3 Es mikor touáb el nem titkolhatná, ſierze annac gyékénből egy ládáczkát, mellyet enywel és fenyö viaſſial meg ötté, és abba helyheztetuén az gyermeket, el vete az folyó víznec partyán az ſáſasba.

4 All vala pedig az ö nénnye táuól, hogy meg látná mint lenne dolga az gyermeknec.

a: Moſes nénnye ki az gyermekre vigyázot, minden kétſégneláál az Maria vólt, mellyből meg tettzic hogy nénnye vólt mind az Aaronnac mind az Moſesnec. Minel hogy pedig az mint az Moſes beſzélli, Num: 20. cap. Azon eſztendőben hól meg az mellyben bé menec az Chanaan földébe, abból meg tettzic hogy ſokat élt az Maria.

5 Az Pharaónac pedig leánya alá méne hogy moſodnéc az folyó vízben, és annac ſiólgáló leáni járnac vala az víznec partyán, és minec vtánna látta vólna az ládáczkát à ſáſaſnac közepette, el küldé az ö ſiólgáló leányát és ki hozatá azt.

6 Es mikor meg nîtotta vólna, látá az kis gyermeket, és imé az kis gyermec ſir vala, és könyörülvén rayta, monda: Az Sidóc gyermeki közzül való ez.

7 Es monda az gyermeknec Nénnye az Pharaó leányának: El meńyeké hogy egy ſioptatós asſioni állatott hijac az Sidó asſioni állatoc közzül, ki az gyermeket ſioptaſſa,

8 Felele az Pharaó leánya: Eregy el. El méne azért az leánzó és hiuá az gyermeknec Annyát.

9 Es monda nékie az Pharaó leánya: Vidd el ez gyermeket, és tarcz fel ezt énnékem, és én meg adom néked az te iútalmodat, és el viué az asſioni állat az gyermeket és ſioptatá azt.

10 Fel neuekedéc pedig az gyermec, és viué azt à Pharaó leányának, és fia gyaląnt tartya vala azt, és neuezé azt b Moſesnec, mert azt monda: A vízből vöttem ki ötet.

b: Moſes, az az, ki vonattatot, tudni illic az vizből.

11 Lön pedig az napokban mikor Moſes fel neuekedet vólna, ki méne

méne az ő attyafiaihoz, és látá az ő sanyaruságokat, látá aztis hogy egy Ægyptumbéli ember verne egy Sidót az ő attyafiai közzül.

12 Es mikor két felé tekintet vólna, és látta vólna hogy senki nem vólna ott, meg ölé az Aegyptumbéli embert és el reyté azt az homokban.

13 Az után másod napon ki menuén, imé két Sidó férfiac versengenec vala, és monda añac az ki bünös vala: Miért vered az te atyádfiat?

14 Es az felele: Kiczoda tött tégedet feiedelemmé és bíróvá miraytunc? Auagy meg akarsz engemetis ölni à mint meg öléd az Aegyptumbéli embert? Megröttene azért Moses, és monda: Bizony meg tudtac azt az dolgot.

15 Meg hallá Pharaóis ez dolgot, és Mosest halálra keresteti vala, de el futa Moses Pharaótól való féltében, és lakozéc Midiannac földében, és le üle egy kútnál.

16 Valának pedig az Midianitáknac papiának két leáni, kic el iöttec vala és vizet merítuén meg töltöttéc vala az válúkat, hogy meg itatnác az ő Attyoknac iuhait.

17 Es el iövénec az pásitorokis, és azokat el üzéc, ackor Moses fel keluén segitséggel lön az leányoknac, és azoknac iuhainac inyoc ada.

18 Es mikor mentec vólna Reuelhöz az ő Ősökhöz, monda: Mi az oka hogy most illyen hamar meg iöttetec?

19 Es monjának: Egy Aegyptumbéli ember óltalmazá minket az pásitoroc ellen, añac felötte mi nékünc vizetis merített, és az mi iuhainkat meg itatta.

20 Es monda az ő vnokainac: Hól vagyon az? Miért botsattátoc el azt az férfiat? Hijátoc elő ötet hogy egyéc kenyeret.

21 Es Mosesnec akarattya lön rayta hogy ez emberrel éggyütt maradna, és adá Mosesnec felességül Sipporat az ő vnokáiát.

22 Es siülé fiat, és neuezé azt Gersomnac, mert azt monda: Iöueuény vóltam az idegen földen. *e: Gersom, az az, ki idezetet iöueuény.*

23 Es mikor soc napoc múltac vólna el, meg hala az Aegyptumnac királya, és foházkodnac vala az Izrael fiai az nagy siolgálatnac miatta, és kiáltnac vala; Az siolgálat miatt való kiáltásoc pedig fel méne Isten eleibe.

24 Es meg hallá Isten az ő kiáltásokat, és meg emlekezéc Isten az Abrahamal Isáckal, és Iácobbal tött köteséről.

25 Es meg tekinté Isten az Izrael fiait, és meg erté (az ő nagy nyomorúságokat.)

III. Rész.

Meg jelenic Isten Mosesnec az puztában, meg jelenti nékie hogy az Izrael nemzetségét ki akarná hozni Ægyptumból, el hija Mosest hogy ő általa szabadirsa meg az népét, vonogattya magát Moses, de az Isten igéreret téven nékie hogy inkáb rea haythatsa az tiztnec fel vetelére. El küldi az ércsIsten Mosest az jó népéhöz és az Pharaó királyhoz.

1 AZ Moses pedig örizi vala az ő Ipának, Ithronac, az Madianitac papiának iuhait, és haytá az iuhokat az púztan túl, és

iuta az Istennec hegyéhöz, az Horebhöz.

2 Es meg jelenéc nékie az WR nac Angyala tüznec lángiában egy czipke bokorban, és tekinte oda Moses, és imé az czipke bokor egh vala, de meg nem emésztetic vala.

3 Monda azért Moses, oda téréc, és meg látom ez nagy czudálatos látást, hogy az czipke bokor meg nem emésztetic.

4 Látuán pedig az WR hogy oda térne Moses meg látni azt, siólîtá ötet Isten az czipke bokorból, és monda: Moses, Moses, ki felele: Imhól vagyoc.

5 Es monda (az Isten:) Ne jöy ide közel, óld le az te sarudat az te lábaidról, a mert az föld mellyen állasz, szent föld.

6 Es monda: En vagyoc az te Atyádnac Istene, Abrahamnac Istene, Isáknac Istene, Annac okaért el reyté Moses az ö ortzáját, mert fél vala Istenre nézni.

7 Es monda az WR: Bizonnyal láttam az én népemnec nyomorúságát melly vagyon Aegyptumban, és à sattzóltatóc miatt való kiáltásokat meg hallottã és meg tudtã az ö sanyarúságokat.

8 Le siállottam b azért hogy meg szabadîtsam öket az Aegyptumbélieknec kezekből, és ki hozzam arról az földről, ió és széles földre, teijel mézzel folyó földre, Chanançusoknac, Hitthçusoknac, Emorreusoknac, Perizçusoknac, Hiuçusoknac és Iebusçusoknac helyekbe.

9 Mostan pedig imé az Izrael fiainac kiáltásoc én hozzám iutott, és láttam az nagy nyomorúságot mellyel nyomorgattyác öket az Ægyptumbéliec.

10 Annac okaért mostan iöy el ide, c és el küldelec tégedet Pharaóhoz, és hozd ki az én népemet az Izrael fiait Ægyptumból.

11 Es monda Moses az Istennec: Kiczoda vagyoc én hogy Pharaóhoz mennyec, és ki hozzam az Izrael fiait Ægyptumból?

12 Es felele: En te veled lészec, és ez az ielensége hogy én küldettelec tégedet. Mikor ki hozandod ez népet Ægyptumból, az Istennec szolgálni fogtoc ez hegyen.

13 Es monda Moses az Istennec: Imé én el megyec az Izrael fiaihoz, és azt mondom nékiec: Az ti Atyáitoknac Istene küldett engemet ti hozzátoc. Ha azt mondandgyác nékem: Kiczoda annac az ö neue, mit felellyec nékiec?

14 Es monda Isten Mosesnec: Eheie neuem, d mert én vagyoc. Es monda: Igy siólly az Izrael fiainac: Az Eheie küldett engemet ti hozzátoc.

15 Es esmét monda Isten Mosesnec: Igy siólly az Izrael fiainac, Az ti Atyáitoknac WR A Istene, az Abrahamnac Istene, Isáknac Istene, Iácobnac Istene küldett engemet ti hozzátoc, Ez az én neuem mind öröcké, és ez az (én neuem) mellynec általa az emberec meg emlekeznec rólam minden nemzetségről nemzetségre.

16 Menny

a: Minden kétségnélkül az Istennec örök igeie volt ez, ki mivel hogy az Atyáknac gyakorta meg jelenti vala magát az köuetkezendö testtöltésének bizonságáért, nevezetic Angyalnac. De más felöl nevezi ö maga magát Istennec, ki volt, vagyon, és lészen.

a: Az Sátuac le vetésével azt akarta megesmertetni az Mosessel, hogy az az föld szent az Istennec jelen való voltáért, mint az törökökről mondgyác hogy mikor az ö templomokba bemennec, le vetic lábokból az ö czipsmáiokat, à helynec böczülléséért.

b: Az Isten nem mégyen egy helyből másba, hanem mondatic le szállani mikor az ö népenec nyomorúságát meg látya és meg szabadîtya azokat.

c: Mosesnec hivatala.

d: Eheie, az istennec állattyának öröcke való ságának neue. Mivel hogy pedig mikor az Istenről gondolkodunc, semmi időt elmenkel meg nem fogathatunc, annac okaért ötet az irás mondgya. Eheienec az az, ollynac à ki volt, vagyon, és lészen mind öröcke-mind à Sz. János magyarázza, Apoc: 1. Nemellyec igy forditnac, En vagyoc az ki vagyoc. Az ki vagyon, az küldet engemet ti hozzátoc. Nemellyec igy. Lészec, ki lesec, az kinec neue ez, Lesec, az küldet engemet. Hogynét meg tetzic hogy igys, fordithattyác: Vóltam ki vóltam, az kinec neue ez. Vóltam, Az küldet engemet. Mert az Isten volt, vagyon és lészen, miképpé à Sidóc módgyac hogy az Eheie, mind el mult mind jelen való mind öröcke köuetkezendö időt be fogtal.

16 Menny el és gyűjcz egybe az Izraelnec véneit, és mond ezt nékiec: Az ti Atyátoknac WRA Istene meg ielent énnékem, Az Abrahamnac, Isáknac és Iácobnac Istene, ezt monduán: Meg emlekeztem ti róllatoc, és arról az mít veletec czelekedtec Ægyptumban.

17 Annac okaért mondottam: Ki visilec titeket az Ægyptumbéli nyomorúságból az Chananęusnac, Hitthęusnac, Emorręusnac, Perizęusnac, Hiuęusnac és Iebusęusnac földekre, téjel és mézzel folyó földre.

18 Es engednec az én siomnac. Te pedig és az Izraelnec Vénei mennyetec az Ægyptumnac királyához, és igy siólyatoc néki: Az Sidóknac WRA Istene meg ielent mi nékünc. Mostan annac okaért kérünc, engedd meg mi nékünc hogy mennyünc harmad napi iáró földre az puztába, hogy áldozzunc az mi Wrunknac Istenünknec.

19 En pedig tudom hogy nem engedi az Ægyptumbéli király hogy el mennyetec, hanem ha hatalmas kézzel kénsieritetic.

20 Ki nyuytom azért az én kezemet, és meg verem Ægyptumot minden czudálatos dolgaimmal, mellyeket ott czelekeiem, és az után el boczát titeket.

21 Es kedues tésiem ez népet az Ægyptumbéliec előtt, hogy mikor ki mentec Ægyptumból, ne mennyetec üressen.

22 Hanem kérien az asszoni állat az ő siomsíéd asszonyától, és az ő házának gazda asszonyától, ezüst és arany edényeket, és ruhákat, mellyekbe öltöztessétec az ti fiaitokat és az ti leánitokat, és Ægyptumot megfossátoc. e

e Vagy: megfoztyatoc.

IIII Rész.

Az Isten megerősíti az Moses hiuatalát czudakkal, hogy az Izrael fiai inkáb hidgyenec néki. Mikor megis vonakodnak magat Moses, meg feddi Istenfőtet, igeretetis tészen néki, az Aarontis mellé adgya. El kőuetkezic az Ipától Moses, és mikor menne az vton az Isten Angyala le akarja vagni Mosest miuel hogy gyermekét környül nem metélte volt. Az feleége azért környül metéli az ő fiat. Eleibe iő Mosesnec az Aaron.

1 ACkor feleluén Moses monda: Imé nem hisznec énnékem sem az én beszédemnec nem engednec, mert azt mondgyác, Nem ielent meg néked az WR.

2 Monda azért néki az WR: Miczoda az, az mi az kezedben vagyon? Felele Moses: Vessző.

3 Es monda az WR: Vesd az földre azt, és el veté azt az földre, és változéc kígyóuá, és Moses el futamodéc elötte.

4 Monda pedig az WR a Mosesnec: Nyúyts ki az te kezedet és fogd meg az farkát, ki az ő kezét ki nyúytuán meg foga azt, és változec vesszőué az ő kezében.

a: Első czudálatos mellyet ád az Isten Mosesnec.

5 Hogy higgyéc hogy meg ielent te néked az ő Attyoknac WRA Istene, az Abrahamnac Istene, Isáknac Istene, és Iácobnac Istene.

6 Monda pedig esmét néki az WR: Boczássad az te kezedet kebeledbe, b és bę boczatá kezét az ő kebelébe, és esmét ki voná kebe-

b: Második czuda.

léből, és imé az ő keze poklos vala mint az hó.

7 Monda annac felette: Tegyed esmét kebeledbe az te kezedet, ki kebelébe téué az ő kezét, és ki véué azt kebeléből, és imé meg tisztúlt vala mint egyéb teste.

8 Hogy ha nem hijendenec te néked, és nem engedendenec az első czudánac beszédének, hisznec az másodic czudánac beszédének.

9 Hogy ha pedig nem hijendenec è két ielenségnekis, és nem engedendenec az te beszédednec, ackor merícz vizet az folyó vízből, [c] és öntsed az szárazra, és változnac az vízec az földön vérré, az melyeket merítettél az folyó vízből.

10 Es monda Moses az WR-nac: Kérlec wram, [d] (ne küldgy engemet oda) Mert nem vagyoc ékesen szóló, ez előtt sem vóltam soha, se-m pedig miólta az te szolgáddal beszéllesz, hanem késedelmes vagyoc à szólásra miuel hogy bántatot az én nyeluem.

11 Kinec felele az WR: Kiczoda teremtette az embernec száját? Auagy ki tészi az embert siketté, vagy némáuá, vagy látóuá, vagy vacká? Auagy nem énéki WR vagyoc?

12 Annac okaért menny el, és én lészec az te száddal, és meg tanítlac tégedet mit szóly.

13 Es monda: Kérlec wram küldgyed azt az kit illic küldenéd.

14 Es fel geriede az WR-nac haragia Moses ellen, és monda: Auagy nem atyádfiaé te néked az Leui nemzetségéből való Aaron? Tudom hogy ő ékesen szóló, és imé ő te néked elődbe ki jő, ki mihelt meg lát tégedet, öruendez szíuében.

15 Te szóly ő nékie, és adgyad száiába ez beszédeket, és én lészec az te száddal és az ő száiával, és meg tanítlac titeket mit kellyen czelekednétec.

16 Es ő szóllyon te helyedbe az népnec, és ő lészen te néked száiad gyalánt, te pedig ő néki lésznéz úgy mint Isten gyalánt.

17 Ez vesszőt pedig vegyed kezedbe, mellyel czudákat tégy.

18 El méne azért Moses, és meg téte az ő Ipához Ietrohoz, Es monda nékie: Kérlec engedd meg nékem [f] hogy mennyec el az én atyámfiaihoz Ægyptumba, és lássam meg ha még élnec. Es monda Ietthro Mosesnec: Eregy el békességgel.

19 Mert ezt mondotta vala az WR Mosesnec Midianban: Eregy el haza Ægyptumba, mert meg hóltac mind azoc à kic téged halálra keresnec vala.

20 [g] Es fel véué Moses az ő feleségét és az ő fiait, és ültete őket szamár hátára és haza méne Ægyptumba, el viue az Isten veszszőiétis kezében.

21 Es ezt is mondotta vala az WR Mosesnec: Mikor el indúlsz hogy Ægyptumba haza menny, meg lásd hogy mind azokat az czudákat mellyeket te reád bizsztam, meg miuellyed Pharaó előtt, és én meg keménítem az ő szíuét hogy ne boczássa el az népet.

22 Ezt

c: Harmadic czuda.

d: Vonogatya megis magat Moses-de Isten meg dorgallya.

e: Az az, Aaron lészen néked mint egy tolmácz od, te pedig néki mond megaz mit én mondandoc tenéked, és te tőled nem külömben kérd tanáltat, mint ha tőlem kérdene.

f: El készuetkezic Moses az ipától.

g: Tremelius illy értelemben vagyon: Hogy az pusztából vitte feleségét és gyermekét Moses az Ietrohoz, miuel hogy azoc vele vóltac vólna az pusztában, és az után vgy ment vólna Ægyptumba, melly értelem nem gyanoz, mert Ietro az után visszi meg Mosesnec az ő feleségét. Azért így fordítotya az betőt. Moses vévén az ő feleségét és gyermekit, ültette vala azokat szamár hátára hogy ő Ægyptumba menne.

22 Ezt mondgyad azért Pharaónac: Ezt mondgya az WR, En fiam és én elsö ſiülöttém az Izrael.

23 Es én mondám néked, boczáſd el az én elsö ſiülöttémet hogy ſiolgállyon én nékem, és nem akarád ötet el boczátani, annac okaért imé én meg ölöm az te fiadat, az te elsö ſiülöttedet.

24 Es lön az úton, egy ſiálláſon eleibe méne nékie az WR, és akaria vala ötet meg ölni. h

h: Az Iſten Angyala le akarta vágni Moſeſt.

25 Az Sipporah azért ragadá egy éles kęſt, és el mettzé az ö fiának ſiemérem teſténec elsö bürét, és Moſeſnec lába eleibe veté, és monda: Az én fiamnac véréuel váltot fériem vagy te énnékem. i

i: Az az, Fiamnac véréuel kelletéc teged fel váltanom kit ha környül nem metelec vala, meg kel vala halnod.

26. Es meg ſiünéc ö töle az WR. Vérnec fériénec mondotta vala pedig ackor Moſeſt, az környül metelkedéſért.

27 Az WR pedig meg paranczolta vala Aaronnac: Eregy eleibe Moſeſnec az puztába, ki el menuén eleibe méne néki az Iſten hegyénél, k és meg ęczókolá ötet.

k: Aaron eleibe mégyen Moſeſnec.

28 Ackor meg beſiélle Moſes Aaronnac, az Iſtennec minden dolgait mellyekért ötet küldi vala, és mind azokat az ieleket mellyeket paranczolt vala hogy czelekednéc.

29 El menuén azért Moſes és Aaron, egybe gyüytéc az Izrael fiainac minden véneit.

30 Es mikoron Aaron meg mondotta volna mind azokat az beſiédeket, mellyeket ſiólot vala az WR Moſeſnec, és azokat az czudákat czelekedne az nép előtt.

31 Hün az nép. Es mikor hallottác volna hogy az WR meg látogatta volna az Izrael fiait, és meg tekintette volna azoknac nyomorúſágokat, le búrúlnán hálákat adánac Iſtennec.

V. Réſz.

Moſes és Aaron be mennec Pharaó királyhoz, kéri: Iſten fiaual hogy az népet el boczáſſa. Haragtic az király Moſeſre es az Aaronra, az népet annal nagyob ſolgálattal terheli. ſeddehec az Izrael fiai Moſeſre és Aaronra, Moſes könyörög Iſtennec.

1 ANnac utánna el ménénec Moſes és Aaron, és mondánac Pharaónac: Ezt mondgya az Izraelnec WR A Iſtene, Boczáſd el az én népemet, hogy énnékem innepet ſientellyenec az puztában.

2 Es monda Pharaó: Kiczoda az WR, hogy engedgyec az ö beſiédénec és el boczáſſam az Izraelt? Az WR atis nem eſmérem, az Izraeltis nem boczátom el.

3 Es mondánac: Az Sidóknac Iſtene meg ielent mi nékünc, kérünc engedd meg hogy menyünc harmad napi iáró földre az puſitába, hogy áldozzunc az mi Wrunknac Iſtenünknec, hogy meg ne büntеſſen minket dög halállal vagy fegyuerrel.

4 Es monda azoknac az Ægyptumnac királya: ö Moſes és Aaron, miért kéſlelitec meg az népet az ö múnkáiokban: mennyetec el dolgotokra.

5 Ez tis mondgya vala Pharaó: Miuel hogy az földnec népe ſoc,

ához való biztotokban vonſiátoc el az népet az múnkától.

6 Es parantſola Pharaó az napon az népnec pállérinac és elöttöc iáróknac, illyen módon.

a: Kegyetlenſégnec példája vagyon az Pharaó pállyban.

7 Ennec vtáña polyuát az népnec ne adgyatoc az tégla czináláshoz mint ennec elötte, ő magoc mennyenec el és kereſſenec polyuát.

8 Mind az által az tégla ſiámot mellyet annac elötte tſináltac, vgyan ráioc veſſétec, azt le ne ſiállítſátoc, mert hiualkodnac és azért kiáltanac, ezt monduán: Mennyünc el áldozzunc az mi Iſtenünknec.

9 Terhelteſſenec meg dolog tétellel hogy abban legyenec foglalatoſoc, és ne bizzanac hazugſágnac beſiédiben.

10 Ki ménénec azért az népnec ſattzóltatói és az elöttöc iáróc, és mondánac az népnec illyen ſiókal: Ezt mondgya Pharaó, En nem adoc néktec polyuát.

11 Ti magatoc mennyetec el, kereſſétec polyuát az holott találtoc, mert vgyan nem kiſſebítetic meg ſemmiuel az ti múnkátoc.

12 Es el oſila az nép egéſi Ægyptumnac földén, hogy gyüytenénec pozdoriát az polyuá heylébe.

13 Es az palléroc kénſieritic vala öket ezt monduán: Végezzétec el az ti múnkátokat, az minden napi reátoc vetett tégla ſiámot az ő napián, mint ſiinte mikor polyuát adtanac.

14 Es meg veretteténec az Izrael fiai elött iáróc. Kiket az Pharaó palléri rendeltec vala azoc elött, és ezt mondgyác vala: Miért nem tellyeſititec bę az reátoc vetett tégla ſiámot, ſem tegnap ſem ma, mint ennec elötte?

15 Annac okaért el ménénec az Izrael fiainac elöttöc iárói, és kiáltánac Pharaóra illyen módon: Miért czelekedel igy az te ſiólgaiddal?

16 Polyuát nem adnac az te ſiólgaidnac, és azt mondgyác mi nékünc: Czinállyatoc téglat, és imé az te ſiólgaid verettetnec, maga az te néped bünös (hogy polyuát nem adnac.)

17 Es monda Pharaó: Czac hiuolkodtoc és henyéltec, azért mondgyátoc, Mennyünc el áldozzunc az WRnac.

18 Annac okaért mennyetec el múnkálodgyátoc, polyuát vgyan nem adnac, az tégla ſiámot pedig mellyet rátoc vetnec, bę adgyátoc.

19 Mikoron láttác vólna az Izrael fiainac elötte iárói, hogy az ő állapattyoc nyomorúltúl vólna, miuel hogy azt mondánac, hogy az minden napi ráioc vetett tégla ſiám ſemmiben aláb ne ſiállyon.

20 Elö találuán Moſeſt és Aaront, mikor amazoc ki jönénec Pharaótól, ellenec támaduán nékiec mondánac.

21 Láſſa meg az WR az ti dolgotokat és itéllye meg, kic minket vtálatoſocká tettetec Pharaó elött, és az ő ſiólgai elött, és fegyuert adtatoc ő kezekbe hogy minket meg ölnénec.

22 Es

b: Könyörög Moſes az Iſtennek.

22 b És Moſes az WRhoz fordúluán, monda: Wram miért nyomorîtád igy ez népet? Miért küldöttél engemet ide?

23 Mert az idötöl fogua hogy bę mentem Pharaóhoz hogy az te Neuedbe néki ſiólnéc, ez népet annális inkáb nyomorgattya, és te vgyan nem ſiabadîtád meg az te népedet.

VI. Réſz.

Az Moſes könyörgeſére felel az Iſten, és eſmét vîſonnan igeretet téſzen hogy minden kętſegnelkül meg ſabadittya az ő népét, és miuel hogy az nép immar mayd kętſegbe eſett vólna, hadgya Iſten Moſeſnec hogy eſmét bę mennyen Pharaóhoz. Az után emlekezik Moſes az Rubennec, Simeonnac es Leuinec nemzetſégérôl, melly Leui nemzetégéből származot Moſes és Aaron.

1 ÉS monda az WR Moſeſnec: Mayd immár meg látod mit czelekeſiem Pharaóual, mert hatalmas kęz által kénſzerîtetuén boczáttya el öket, és hatalmas kéztöl kénſzeritetuén üzi ki öket az ö földéből.

2 És ſiólîtuán Iſten Moſeſt, monda nékie: En vagyoc az WR.

3 Es meg ielentettem magamat Abrahamnac, Iſáknac és Iácobnac az Mindenható Erös Iſteńec neuében, De az Iehouánac neuében a nem ieleutettem meg magamat nékie.

4 Mert ſiöuetſéget töttem ö vélec, hoǵ nékiec adnám Chanaannac földét, az ö búdoſáſoknac földét à mellyen iöueuényec vóltac.

5 Annac felötte én hallottam az Izrael fiainac kiáltáſokat, kiket az Ægyptumbéliec ſiolgálattal nyomorgatnac, és meg emlekeztem az én ſiöuetſégemröl.

6 Annac okáért mond meg az Izrael fiainac: En vagyoc az WR, és ki viſilec titeket Ægyptumnac terhęs ſiolgálattyából, meg mentelec az ö ſiolgálattyoktól, és meg ſiabadîtlac titeket az én karomnac ki nyâytása által, és nagy itéletec b által.

b: Az az, ſoc czudá tételeknec álta.

7 Es én népemmé fogadlac titeket, és léſiec néktec Iſtentec, és meg tudgyátoc hogy én vagyoc az ti WRatoc Iſtentec, ki Ægyptumnac igáiától meg mentelec titeket.

8 Es bę viſilec titeket az földre, mellyért meg esküttem hogy adnám azt Abrahamnac, Iſáknac, Iácobnac, Es adom néktec azt örökſégöl. En vagyoc az WR.

9 Szóla pedig illyen módon Moſes az Izrael fiainac, de nem hallác meg az ö ſiauát az ö lelkeknec nagy keſerüſége miatt, és az nág kemény ſiolgálatnac miatta.

10 Annac okáért ſióla az WR Moſeſnec illyen módon.

11 Eregy bę ſiólly Pharaónac az Ægyptumbéli királynac, hogy boczáſſa el az Izrael fiait az ö földéből.

12 Es ſióla Moſes az WR elött, monduán: Imé az Izrael fiai nem hallác meg az én ſiómat, Mimódon hallaná meg azért Pharaó az én beſiédemet, ha én környül meteletlen ajakú vagyoc?

c: Az az, tebegö nyelvü ember vagyoc.

13 Es ſióla az WR Moſeſnec és Aa-

a: Ez harmadic verſben az Iſtennec három neue vagyon. Az elsö. El, melly erôſſéget vagy hatalmaſſágot iegyez. Az maſic, Schadai, melly elegséget vagy böſéget iegyez. Az harmadic Iehouah, melly neuel az Iſtennec ki mondhatatlã állattya iegyeztetic. Mondatic pedig Iehouánac az Iſten, mucl hogy ö vólt és vagyon és léſzen mind örökke, és az teremtet állatoknac ád valóſágot, az az, mondatic Iehouánac, az ö örökke való állâtyára nézue. Másodſzor es ö igeretinec valóſágára nézue mert mikepen állattyában azonképen igeretiben valóſág vagyon. Azt mondgya azért Iſten Moſeſnec: En nem ielentettem meg magamat az Iehouanac neuében. Az az, iöllebet meg mutattam hatalmaſſágomat és gazdagságomat, mind az által az én igeretemnec valóſágát az Chanaan földénec meg adáſa felöl nem mutattam meg. Továbba iöllebet az iſtennec igaz neue ez, Iehoua. Mind az által az mi Bibliankban azt az neuet ritkan tartottuc ezig, &c.

és Aaronnac, és paranczola nékiec hogy az Izrael fiaihoz mennénec, és az Aegyptumbéli Pharaó királyhoz, hogy az Izrael fiait ki hoznác Aegyptum földéből.

14 Ezec pedig az ő attyoknac házoc népeinec feiei: Rubennec az Izraelnec elsö ſiülötténec fiai: Hanoch, Phallu, Heſrom, Charmi. Ezec az Rubennec czelédi.

15 Az Simeonnác fiai: Iemuel, Iamin, Ohad, Iackin, Sohar, és Saul az Chananeabéli aſſiſońtól való. Ezec az Simeon czelédi.

LEVI. 16 Az Leui fiainac pedig neuec az ő nemzetſégec ſierint ezec: CEHAT. Gerſon, Cehat, és Merari. Az Leuinec pedig életének eſitendeie vólt, ſiáz harimntz hęt eſitendö.

17 Gerſon fiai: Libni, Simi, az ő czelédgyec ſierint.

AMRAM AARON. MOSES. 18 Cehathnac fiai: Amram, Ishar, Hebron és Vziel. Az Cehath életének pedig eſitendeie vólt, ſiáz harmintz három eſitendö.

19 Merari fiai: Mahli és Muſi. Ezec az Leui czelédgyi az ő nemzetſégec ſierint.

d: Leui fia vólt Cehat. Cehat fia Amram. Amram vötte volt feleſegül magának az Lem leyányát, Exod 2. verſ. 1 Melly az Ceháttal egy vólt, és ſógynye nagy húgá vólt Ez illyen házaſág az után meg tiltatot. Leuit 18 verſ. 12

20 Az Amram pedig vöué feleſégül magának az Iochebed aſſiońt az ő[d] Attyának húgát, ki ſiülé néki az Aaront és Moſeſt. Es az Amram életének eſitendeie vólt ſáz harmintz hęt eſitendö.

21 Az Isharnac fiai: Corah, Nepheg, és Zichri.

22 Vziel fiai: Miſael, Eliſaphan, Sithri.

23 Es az Aaron feleſégül vöué magának az Aminadab leányát, Nahaſſonac húgát, ki ſiülé nékie Nadabot, Abihut, Eleázart és Ithamart.

24 Az Corahnac pedig fiai: Aſſir, Elcanah, Abiaſaph. Ezec az Corhiataknac czelédgyi.

25 Az Eleázar vön magának feleſégül éggyet az Putiel leáni közzül, ki ſiülé néki az Pinhaſt. Ezec az Leuitáknac attyainac feiei az ő czelédgyec ſierint.

26 Ez az Aaron és Moſes, kiknec paranczola Iſten: Hozzátoc ki az Izrael fiait Aegyptumból, az ő ſeregec ſierint.

27 Ezec az kic ſióltac az Aegyptumbéli Pharaó királynac, hogy ki hoznác az Izrael fiait Aegyptumból, és az à Moſes és Aaron.

28 Es vgyan azón napon monda az WR Moſesnec.

29 Stóla mondoc az WR Moſesnec, monduán: En vagyoc az WR, Meg mondgyad Pharaónac az Aegyptumbéli királynac mind azokat az mellyeket én ſióloc te néked.

30 Es monda az Moſes az WR elött: Imé én környül meteletlen aiakú vagyoc, [e] és hogy halgatná meg az én beſiédemet Pharaó?

e: Az az, Nem tudoc ékeſen ſzólni.

VII. Réſz.

Bę megyen Moſes az Pharaóhoz, el veti ő elötte az veſſöt és valtozic kigyóua. Az Pharaó bölczeiſ azt miuelic. Az után az vizec vérre változnac.

1 ES monda az WR Moſesnec: Imé Iſten képébe állattalac téged Pharaó eleibe, Aaron pedig az te attyádfia légyen te tolmáczod.

2 Te mond meg mind azokat az mellyeket én paranczolandoc te né-

te néked, Aaron pedig az te atyádfia mondgya meg azokat Pharaónac, hogy boczáſſa el az Izrael fiait az ő földéből.

3 [c]En pedig meg keménîtem Pharaónac ſiuét, és meg ſokaſîtom az én jeleimet és czudáimat Ægyptumnac földén.

4 És nem halgattya meg az ti beſédeteket Pharaó, és ki nyúytom az én kezemet Ægyptumra, ki hozõ az én ſeregimet, az én népemet az Izrael fiait Ægyptumnac földéből nagy ítéletec által.

5 És meg tudgyác az Ægyptumbéliec, hogy én vagyoc az WR, mikor ki nyúytandom az én kezemet Ægyptumra, és ki viendem az Izrael fiait ő közzülec.

6 Annac okaért Moſes és Aaron àcképpen czeleke dénec az mint paranczólta vala nekiec az WR.

7 [b]Moſes pedig nyóltzvan eſtendõs vala, Aaron nyóltzvan három eſtendõs, mikor Pharaónac ſióltac.

8 És monda az WR Moſesnec és Aaronnac, illyen képpen.

9 Mikor Pharaó ſóland néktec illyen módon, mutaſſatoc valami czudát: Ackor ezt mondgyad Aaronnac, Vegyed az te veſſiſödet és veſd el Pharaó elött, és változic kígyóuá.

10 [c]Bemene azért Moſes és Aaron Pharaóhoz, és úgy czelekedénec az mint az WR paranczolta vala, El veté Aaron az ő veſſiſöiét Pharaó elött, és az ő ſiólgai elött, és változéc kígóuá.

11 Hiuatá pedig Pharaois az bölczeket és varaslókat, és azokis az Ægyptumnac bölczei az ő varaſláſoc által àcképpen czelekedénec.

12 [d]Mert el veté mindenic az ő veſſiſöiét, és változánac az veſſiſöc kígyócká, De az Aaronnac veſſiſöie el nyelé azoknac az ő veſſiſöiéket,

13 És megkemenſté magát Pharaó ſiué és nem engede nékiec, az mint az WR mondotta vala.

14 Monda azért az WR Moſesnec: Meg keményedet az Pharaó ſiue, nem akarja ez népet el erezteni.

15 Eregy Pharaóhoz reggel, Imé az vizec mellé mégyen ki, és álly ő eleibe az folyó víznec partyára, és az veſſiſöt az melly kígyóuá változott vala, vegyed kezedbe.

16 És ezt mondgyad nékie: Az Sidónac WRA Iſtene küldött engemet te hozzád ez paranczólattal. Boczáſd el az én népemet, hogy ſolgállyanac nékem à puztában, és imé ez ideig nem engedtél.

17 Ezt mondgya azért az WR: Ez en tudod meg hogy én vagyoc az WR, Imé én meg ſuytom az én kezemben való veſſiſöuel az folyó vizet, és változic vérré.

18 És àz folyó vízben való halac meg halnac, és à folyóvíz bũdõs léſſen, és az Ægyptumbéliec irtóznac à folyó víznec italától.

19 Monda azért az WR Moſesnec: Mondgyad az Aaronnac, vegyed à te veſſiſödet, és nyuycz ki à te ke-

a: Mondattic Iſten meg kementeni az ſiuet, nem hogy az egy ſiuét keménnyé tenne, mert ollyan módon iſmn az bũnnec okát vólna, hanem azért, mert az ő ſiuét telhet ki veſſi azokral, az kiket meg kemenit, az mélly ſiuét lelec meg hagyattatni az ember ſiuét, és az ollyanokat az ő elõbbi engedetlenſegekert, mint oſtorral vert, az kemenſegegel. Azert az menyben az ſiuec kemenſege bũnnunkben nem okadnac az Iſten, hanem az merikben bunteres

b: Moſes nyoltzván eſztendõs mikor az Iſten tizedik hozzá, a gyptumbol.

c: Moſes és Aaron czudait teſznec Pharao elõt.

d: Az Pharaó bölczei czudakat teſznec ór dõgi meſterſegegel.

te kezedet Ægyptumnac vizeire, azoknac folyó vizeire, patakira, tauaira, és minden víz állásira, és vérré változnac, és léſien vér egéſi Ægyptumnac földén, mind fa mind kő edényekben.

20 És àcképpen tſelekedénec Moſes és Aaron, az mint az WR paranczolta vala nékiec, És fel emeluén az veſſiöt, meg ſuyta Pharaó előtt, és az ő ſiólgai előtt az folyó vizet, [c] és változánac mind az vizec az folyó vízben vérré.

1.1 c. Elſő oſztora Ægyptuſnac: Az vizec vérré változnac.

21 Az halac pedig az folyó vízben meg halánac, és bűdös lön az folyó víz, annîra hogy az Ægyptumbéliec az folyó vízből nem ihattanac, és mind az egéſi Ægyptum földén vér vala.

22 Az Ægyptumbéli bölczekis azonképpen czelekedénec az ő varaſláſockal, és meg keménîte magát Pharaó ſiue, hogy ne halgatná meg azoknac ſiauokat, az mint az WR ſiólott vala.

23 És el fordúla Pharaó, és méne házába, és ſemmit nem gondolá ezzelis.

24 Az Ægyptumbéliec pedig aſſánac kútakat az folyó víz környűl hogy innánac, mert nem ihattyác vala az folyó vizet.

25 És hęt napîg tartá az WRnac oſztora az folyón vizen.

VIII. Réſz.

Meg veri az Iſten Pharaót, békáckal, czimazockal vagy tetuekkel, és bogarockal, mind az embereket, mind az oktalan allatokat. Az Pharaó annális inkáb meg keméniti magát, noha azt hazudná hogy az nepet el boczatana.

1 ÉS monda az WR Moſesnec: Eregy bę Pharaóhoz és mond meg nékie: Ezt mondgya az WR, Boczáſd el az én népemet hogy ſiolgállyon éńekem.

2 Hogy ha el nem akarod boczátani: Imé én meg verem minden te határodat békáckal.

3 És az folyó víz bekáckal foly, és fel mennec az te házadba, àz te háló házadba, és az te ágyadba, az te ſiólgaidnac házokba, az te népednec házokba, az te ſütő kementzeidbe, az téſztádba.

4 Mind te reád és az te népedre, mind az te ſiólgaidra támadnac az békác.

5 És monda az WR Moſesnec: Mondgyad az Aaroñac, Nyuyczki az te kezedet az te veſſiöddel az folyó vizekre, patakokra, az tókra, és hozz békákat az Ægyptum földére.

6 És ki nyúytá az ő kezeit Aaron Ægyptumnac vizeire, és iöuénec ki békác, és [d] el lépéc Ægyptum földét.

7 És az bölczekis haſonlatos képpen czelekedénec az ő varaſláſockal, és hozanac békákat Ægyptumnac földére.

8 [b] És hiuatúán Pharaó Moſeſt és Aaront, monda: Kérietec az WRat hogy vegye el rólam, és az én népemről az békákat, és el boczátom az népet hogy áldozzanac az WRnac.

9 És monda Moſes az Pharaónac: Ditſekedgyél én felőttem, [c] És (mond meg) mikor imádkozzam te érőtted és az te ſiólgaidért,

11. a. Maſodic oſztora Ægyptuſnac: Békác.

b. Pharaónac hazúgſága es kep mutatáſa.

c. Eſztenteneiének az kezdetnec ſoc értelmét mondgyác: Nemellyec igy magyarazzác, Jóleher nę tied volna az tiztelſég hogy napot rendelnél mellyen az békác el vétetſenec, de legyen baratod ez tiztelſég. Nemellyec: Ez ideig biztal hatalmaſſágodban, az te bőltſeidnec varaſlaſokban, és Iſten ellen baruatemeltel, holott azoc ſemmiſ, azokkal azért nemditſekedhetzel, de hiten Iſtennec konyörgés, az ő irgalmaſſagaual ditſekedhetzel, mert az te bőltſeid nę mentthetnec meg az békákto. Nemellyec, Ezzel megtizteſſe, hogy könyörögniec Iſtennec érőtted, hogy az melly napon kezdnod el vegye az békákat.

dért, és az te népedért, hogy el vétessenec az békác te rólad és az te házadról? Es czac az folyó vízben maradgyanac.

10 Felele Pharaó: Hólnap. Es monda Moses: Légyen az te beſſéded ſierint, hogy meg tudgyad, hogy ninczen ollyan Iſten mint az mi WRunc Iſtenünc.

11 Es el táuoznac az békác te tűled, az te házaidtól, ſiólgaidtól, és az te népedtől, és czac az folyó vízben maradnac.

12 Ki méne azért Moſes és Aaron Pharaó elöl, és kiálta Moſes az WRhoz, hogy el venné az békákat, mellyeket az Pharaóra boczátott vala.

13 Es czelekedéc az WR Moſesnec beſſéde ſierint, és ki halánac az békác az házakból, [d] falúkból, mezökből.

14 És rakáſra hányác azokat, és az föld el büzhödéc.

15 Mikoron pedig Pharaó látta vólna hogy meg ſiabadúlt vólna, meg kemenîté az ö ſiiuét, és nem engede nékiec miképpen az WR mondotta vala.

16 Es monda az WR Moſesnec: Mondgyad az Aaronnac, Nyuycz ki az te veſſiödet, és ſuycz meg az földnec porát, és változic tetuecké az egéſi Ægyptuſnac földén. [e]

17 Kic àcképpen czelekedénec. Mert Aaron ki nyuyta kezét az ö veſſiével, és meg ſuyta az földnec porát, és valánac tetuec az emberekben és barmokban, az földnec minden pora változéc tetuecké egéſi Ægyptumnac földén.

18 Az bölczekis haſonlatos képpen czelekedénec az ö varaſláſoc által, hogy tetueket hoznánac ki az földből, de nem miuelhettec: Valánac azért tetuec az emberekben és az barmokban.

19 Mondánac azért az bölczec Pharaónac: Iſteni hatalom ez. Es meg kieméníté magát, [f] Pharaó ſiue, és nem hallá meg azoknac beſſédeket, miképpen az WR meg mondotta vala.

20 Monda azért az WR Moſesnec. Kélly fel reggel es álly Pharaó eleibe, imé az vizec mellé mégyen ki, és ezt mondgyad néki: Ezt mondgya az WR, Boczáſd el az én népemet hogy ſiolgállyon énnékem.

21 [g] Hogy ha el nem boczárándod az én népemet, imé én boczátoc te reád, az te ſiolgaidra, és az te népedre, és az te házaidra minden fęle ártalmas bogárokat, és bę tęlnec az Ægyptumbéliecnec házoc minden fęle bogárockal, az földis az mellyen ök vadnac.

22 Es meg válaſitom az napon az Goſen földét mellyen az én népem lakic, hogy ne légyen ott ſemmi ártalmas bogár, hogy meg tudgyad hogy én vagyoc az WR mind az ſiéles földön.

23 Es válaztáſt téſiec az én népem között, és az te néped között, hólnap léſien éz ielenſég.

24 Es àcképpen czelekedéc az WR, Mert iöue minden fęle ártalmas

K

d. Nemelyes ferditnac: Az házakból és palotákból.

III. e: Harmadic oſtora Ægyptuſnac. Tetuec mind emberekben mind barmokban.

f Azért mondgya az irás hogy meg keményitette magat az Pharaó ſziue Mert ſőllehet Iſten oſtora vala az ő ſziuének kemenſegenek, mind az által annac az oka nem Iſten volt, hanem az Pharao.

IIII. g Negyedic oſtora Ægyptumnac. Ártalmas mérges bogárac.

talmas bogároknac neme Pharaó házára, az ő siólgainac házokra, és egéſi Ægyptum földére, és az föld meg vetſie az ſoc fęle ártalmas bogároc miatt.

25 Hiuatá azért Pharaó Moſeſt és az Aaront, és monda: Mennyetec el és áldozzatoc Iſtennec ezen ez földen.

26 Es monda az Moſes: Nem illic hogy vgy czelekedgyünc: *b* Mert az mi az Ægyptumbéliec elött vtálatos (talám) azt áldoznóc az mi WRunknac Iſtenünknec, hogy ha pedig azt áldoznóc ő elöttec az mitöl ök iſtonyodnac, auagy nem meg ölnéneké minket?

27 Harmad napi iáró földre mégyünc az puztaba, és áldozunc az mi WRunknac Iſtenünknec az mint paranczolta mi nékünc.

28 Es monda Pharaó: En el botſátlac titeket hogy áldozzatoc az ti WRatoknac Iſtenteknec az puztában, de meßſieb ne mennyetec, és imádkozzatoc én éröttem.

29 Felele Moſes: Imé én ki mégyec te elölled és kérem az Iſtent hogy el táuozzéc minden ártalmas bogár Pharaótól, az ő siólgaitól, és az ő népétöl hólnap, de többé meg ne czúſollyon Pharaó, el nem boczátuán az népet hogy áldozzéc az WRnac.

30 Es ki méne Moſes Pharaó elöl, és könyörge az WRnac.

31 És czelekedéc az WR az Moſes beſiéde ſierint, és elvön Pharaóról, az ő siólgairól és az ő népéröl minden ártalmas bogárokat, és ezac eggyis nem marada.

32 Es meg keménîté Pharaó az ő ſiuét ez vttalis, és nem boczátá el az népet.

IX. Réſz.

Meg veri az Iſten az Pharaót és mind az egéſ orſágot barmoknac nagy dög halálával, ſekelyeckel és rötrenetes kö esöuel. De mégis nem boczatya ec el az Izrael fiait.

1 ES monda az WR Moſesnec: Menny bę az Pharaóhoz, és sióly nékie: Ezt mondgya az Sidóknac WR A Iſtene, Boczáſd el az én népemet hogy ſiolgállyon nékem.

2 Hogy ha el nem akarod boczátani, és męgis meg tartoztatod öket.

3 Imé az WR keze léſien az te mezei barmaidon, louaidon, ſiamáridon, teueiden, ökreiden, juhaidon, nagy dög halállal.

4 Es válaſztáſt téſien az WR az Izraelnec barmai között, és az Ægyptumbéliec barmai között, és az Izraelnec barmai közzül eggyis nem hal meg.

5 Es idöt vete az Iſten nékie, monduán: Hólnap miueli ezt az WR ez földön.

6 Acképpen czelekedéc azért az WR, máſod napon, *c* és meg hala Ægyptumnac minden barma, de az Izrael fiainac barmoc közzül eggyis nem hala meg.

7 Es el küldé Pharaó: Es imé eggyis

V. *d Oetödic oſztora à gyeperuesec mendenkóian állatokra ze halála.*

b Nemellyec igy fordítyac: Az Ægyptumoéliec vtálatoſſágát áldoznóc. Értelmepedig ez: Nem illic hogy itt áldozzunc, mert mi magunkis nem tudgyuc mit áldozzunc, hogy ha koſſckal kellętic áldoznúnc, miuel hogy vtálatos dolog ez Ægyptumbéliec elött az koſt meg ölni, mert azt Iſten gyalánt imádgyác, mikor meg ölnéc az Ægyptüeiteet. Nemellyec azt mondgyác hogy kéi erőſſégel menti magát Moſes az Pharaó előtt, mert nē áldozhatnac Ægyptumbā. Elöſſer, hogy nem illic annac lenni miuel hogy az Ægyptumbéliec vtálatoſſágát állozná az azolly áldozattal mellyet vtálnának az Ægyptumbeliec, vagy olly áldozattal, melly meg fertęztetet az Ægyptūbéliektöl, kiknec áldozattyockal nem ſzabad vólna az ő áldozattyokat meg egyelitem. Másſod c erőſſeg, mert nem haſznos mi nékünc ha te áldozánc, miuel hogy meg ölnéc minket az Ægyptumbéliec, ha olly áldozattal áldoznunc melly ő elöttec ſzokatlan.

c Acképpen czelekedéc azért az WR, máſod napon, és meg hala Ægyptumnac minden barma, de az Izrael fiainac barmoc közzül eggyis nem hala meg.

gyis nem hólt vala meg az Izraelitáknac barmoc közzűl, és meg kemenîté magat az Pharaó siue, és nem boczátá el az népet.

8 És monda az WR Mosesnec és Aaronnac: Vegyetec az kementzéből egy maroc hamuat, és vesse fel azt Moses az Eegbe Pharaó előtt.

9 És pòr lésien egési Ægyptumnac földén, hogy mind az embereken mind az barmokon legyenec hójjagos fekéllyec, mind egési Ægyptum földén.

10 Vőnec azért hamuat egy kementzéből és meg állánac Pharaó előtt: Ackor fel veté azt Moses az Eegbe, és támadánac mind az embereken, mind az barmokon hójjagos fekélyec. [b]

VI. b: Hatodic oſtora Ægyptusſnac. Fekélyec az emberekben és barmokban.

11 És nem álharnac vala Moses előtt az bőlczec az fekélyeknec miatta, mert valánac fekélyec mind az bőlczeken, mind az Ægyptumbéliekben.

12 És meg keménîté az WR Pharaónac siuét, és nem engede ő nékiec miképpen siólot vala az WR Mosesnec.

13 És monda az WR Mosesnec: Kelly fel reggel és álly Pharaó eleibe, és mond ezt néki: Ezt mondgya az Sidóknac WR A Istene, boczáſd el az én népemet hogy bólgállyon énnékem.

c: Az az, mellyec az te ſziuedetus állatiaiac, hogy azoc az te ſziuedetus mardoſſác, es nem ezec az te teſtednec bűrét.

14 Mert én ez vttal boczátom az én oſtorimat c az te siuedre, az te siólgaidra es az te népedre, hogy meg tudgyad hogy nincz ſenki én hozzám hasonlatos az egési földön.

15 Mert ki nyuytom moſtan az én kezemet és meg verlec tégedet és az te népedet dög halállal, és ki vágattatol ez földről.

16 Bizonyára pedig azért támaztottalac tégedet, hogy meg mutatnám te benned az én hatalmomat, és hogy hirdeſſéc az én neuemet az egesz földön. [d]

d: Magyarazza ezt ſzent Pal, Rom. 9.

17 Te mégis ellene állaſsz az én népemnec, és nem akarod el boczátani?

18 Imé én boczátoc hólnap ècorba (az földre) nagy kő esőt, mellyhöz hasonló nem vólt Ægyptumban az napſágtól fogua hóg fundaltatot, mind ez ideig. [e]

VII. e: Hetedic oſtora Ægyptusnac Kőtemetes kő esői.

19 Moſtan annac okaért küldgy el, és haytaſd bę minden barmodat és mindenedet az mezőről, minden emberec és barmoc valamellyec találtatnac az mezőn, és házba nem vitetnec, kő esőuel veretnec agyon, és meg halnac.

20 Az ki annac okaért az Pharaó siólgai közzűl meg röttene az WR beſiédétől, siólgait és barmait házba rekesité.

21 De az ki az WR beſiédéuel nem gondola, hagyá az ő siólgait és barmat az mezőn.

22 És monda az WR Mosesnec: Nyúycz ki az te kezedet az Eegre, és léſien kő esö egési Ægyptumnac földén az emberekre, barmokra, és az mezőnec minden fűuére, az Ægyptus földén.

23 Felemelé azért Moses az ő veſsőjét az Eegre, és az WR támaſita menydörgőſeket és kő

esõt, és tüz siálla le az földre, és illyen módon az WR boczáta esõt köuel elegy Ægyptum földére.

24 Es lõn kõ esõ, és tüz az kõ esõuel elegy nagy bõwséggel, mellyhez hasonló nem vólt egész Ægyptum földén, miólta emberec kezdettec rayta lakni.

25 Es el veré az kõ esõ egész Ægyptum földén valami az mezõn vala, mind embert, mind barmot; az mezõnekis minden füuét el veré az kõ esõ, és minden mezõn való fát egybe ronta.

26 Czac az Gosen földén, hollott valának az Izrael fiai, nem vólt kõ esõ.

27 El küldé azért Pharaó és hiuatá Mosest és Aaront, és monda nékiec: Vétkeztem ez vttal, az WR igaz, de én, és az én népem bünösöc vagyunc.

28 Kériétec az WRat légyen elég immár hogy ne légyen ez vtan menydörgés és kõ esõ, és el boczátlac titeket, és touáb ne maradgyatoc.

29 Es monda néki Moses: Minec vtánna ki menendec ez városból fel emelem az én kezeimet az WRhoz, és az menydörgésec meg siünnec, és többé kõ esõ nem lésien, hogy meg tudgyad hogy az WRé az föld.

30 De te felõled és az te siólgaid felõl bizonnyal tudom, hogy vgyan nem félitec azért az WRat.

31 Az Lent pedig és az Arpát el verte vala az kõ esõ, miuel hogy az Arpa meg ért vala, az Len pedig meg bimbózot vala.

Vagy: bár. ba ment vala.

32 Az gabonát pedig és az Rost nem verte vala el, miuel hogy késõ vetésec vólnának.

33 Ki méne azért Moses Pharaótól az városból, és ki teriezté az õ kezeit az WRhoz, és meg siünénec az menydörgésec, és az kõ esõ, és nem lõn több kõ esõ az földre.

34 Látuán pedig Pharaó hogy meg állot vólna az esõ, az kõ esõ és az menydörgés, elmét vétkezéc, és meg keménîté õ az õ siiuét, és az õ siólgai.

35 Es meg keményedéc az Pharaó siiue, és nem boczátá el az Izrael fiait, az mint paranczolta vala az WR az Moses által.

X. Rész.

Meg veri az Isten Pharaót, és az õ országát Szkackal, es rõtreneces nagy setetséggel. Nem boczátya ám mégis el az Isten népét.

1 ES monda az WR Mosesnec: Eregy bé Pharaóhoz, mert én meg keménîtettem az õ siiuét és az õ siólgainac siiueket, hogy ezeket az icleket czelekedném õ köztöc.

2 Es hogy beszéllyed ezeket az te fiadnac és az fiadnac fiának, az mellyekettselekedtem Ægyptumban, és az ieleket à mellyeket czelekedtem õ közöttöc, és meg tudgyátoc hogy én vagyoc az WR.

3 Es bé méne Moses és az Aaron Pharaóhoz, és mondánac nékie: Ezt mondgya az Sidóknac WRA Istene, Meddig nem akarod meg alázni magadat én elõttem? Boczáss el az én népemet hogy siolgállyon nékem.

4 Hogy

4 Hogy ha nem akarod el boczátani az én népemet, imé én hozoc hólnap az te orſiágodra ſáskákat.

5 Es el búrîttyac az földnec ſiinét, és ſenki az földet nem láthattya, és meg emésîtic az mi maradot à kő esőtől, és minden mezei zöldellő fátis meg emésîtenec.

6 Es bę töltic az te házadat, és minden ſiólgaidnac házokat, az Ægyptumbéliecknec házokat, minęmöket nem láttac à te Atyáid, ſem à te Atyáidnac Atyai, mi ólta ez földön vóltac, mind ez mai napîglan, és el fordúla ſ-ki méne Pharaó elől.

7 Mondánac pedig az Pharaónac ſiólgai ő nékie: Meddîg lésien ez ember mi nékünc bántáſunkra? Boczáſd el az népet hogy ſiolgállyanac az ő WRoknac Iſteneknec, mégis nem vöttedé eſiedbe hogy Ægyptus el veſiet?

8 Es viſiſia hiuác Moſeſt és Aaront Pharaóhoz, kiknec monda: Mennyetec el ſiolgállyatoc az ti WRatoknac Iſtenteknec. Kiczodác az kic el mennec?

9 Es monda Moſes: Az mi gyermekinckel és véneinckel mégyünc, az mi fiainckal leáninckal, iuhainckal és barmainckal mégyünc, mert az WRnac innepet kell ſientelnünc.

10 Monda azért nékiec: Bátor vgy légyen Iſten [a] veletec, ha el boczátlac titeket mind gyermekeſtől, mert akarkijs lattya hogy valami gonoſira igyekeztec.

11 Nem vgy légyen, hanem mennyetec el ti férfiac és ſiolgállyatoc az WRnac, mert azt kéuántátoc én tülem, és el üzé őket elölle.

12 Es monda az WR Moſesnec: Emeld fel à te kezedet Ægyptum földére az ſáskáiért, és iöjön el Ægyptum földére, és emésſze meg az földnec minden füvét, valami az kő esötül maradot.

13 Fel emelé azért Moſes az ő veſiſieiét Ægyptum földére, és az WR támazta az földre Nap keleti ſielet, melly mind egéſi éiiel nappal fúua, és reggel az Nap keleti ſiél fel indîtá az ſáskát.[b]

14 Es el iöuénec az ſáskác egéſi Ægyptum földére, és le ſiálla nagy ſürőſéggel az Ægyptumnac minden határin, annac elötte ollyan ſáskác nem vóltac, ezec után ſem léſinec ollyanoc.

15 Es el búrîtác az egéſi tartománnac ſiinét, és az föld meg homályoſodéc, és az földnec minden füvét meg éuéc, és az fáknakis minden gyümölczét, mellyet az kő esö hagyot vala, és ſemmi zöldellö nem marada az fákban és az mezönec füvében egéſi Ægyptum földén.

16 Ackor ſietuén hiuatá Pharaó Moſeſt és Aaront, és monda: Vétkeztem az ti WRatoc Iſtentec ellen, és ti ellenetec.

17 Moſtan annac okaért, boczáſd meg czac ez egyſier az én bünömet, és kériétec az ti WRatokat Iſtenteket, hogy vegye el én rólam ez halálos oſtort.

18 Es

[a]: Mintha azt mondaná az Pharaó: Bátor el mennyetec ha vgy el boczátlac, feleſégeſiől gyermekeſtől, es barmotokal egybe, de vgy fohasz el nem boczatlac.

VIII. [b]: Nyoltzadic oſtora Egyptumnac. Sáskác.

18 Es ki méne Pharaó elől, és könyörge Istennec.

19 Es fordíta az Isten nagy erős Nap nyúgati fielet, és fel emelé az sáskákat és veté azokat az veres tengerbe, nem marada ezec egy sáskais egéſi Ægyptum földén.

20 Es meg keménîté az WR az Pharaó ſiuét, és nem boczáta el az Izrael fiait.

21 Es monda az WR Moſesnec: Emeld fel az te kezedet az Eegre, és leſien Setétſég Ægyptum földén, mellyet vgyan meg tapaztalhatnac.

22 Es fel emelé Moſes az ő kezét az Eegre, és lőnec felőtte igen nagy ſetétſégec Aegyptum földén harmad napîg.

IX. c: Kilenczedic oſtora Ægyptumnac: Temérdec ſetétſég.

23 Nem láttác egy máſt, és senki az ő helyéből fel nem kőlt harmad napîg. De az Iſrael fiainac világoſság vala minden lakó helyekben.

24 Ackor hiuatá Pharaó Moſeſt, és monda: Mennyetec el és ſiólgállyatoc az WRnac, ezec az ti iuhaitoc, barmaitoc, maradgyanac itt, az gyermekeketis bátor el vigyétec.

25 Es monda Moſes: Sőt inkáb adnod kell mi nékünc áldozatra való barmokatis, hogy azokat meg áldozzuc az mi WRunknac Istenünknec.

26 Annac okaért az mi barmainkatis el viſiſzüc velünc, egy körömſem marad el, mert azokból kell à mi WRunknac Istenünknec áldozatot ſiereznünc, mi pedig nem tudgyuc à barmoknac mellyic fęle neméuel áldozzunc, mîg nem oda iutunc.

27 Es meg keménîté az WR az Pharaó ſiuét, és nem akará őket el boczátani.

28 Es monda néki Pharaó: Eregy el előlem, meg láſd hogy többé az én ortzámat ne láſſad, mert valamelly napon az én ortzámat látod, meg halſi.

29 Felele Moſes: Igazan ſiólál, Nem látom többé az te ortzadat.

XI. Réſz.

Paranczolîya Isten az Izrael fiainac hogy az Ægyptumbeliekenec minden gazdagſagokat el hozzác. Meg fenyegeti az Isten az Pharaót minden elsö ſzülöttiknec meg ölésſeuel.

1 MErt mondotta vala az WR Moſesnec: Meg egy czapáſt hozóc Pharaóra és Aegyptumra, az után el boczátiteket, és mikor el boczát, vgyan kénſzerît hogy el menjetec.

2 Siólly moſtan az népnec, Hogy kiki mind kérien az ő baráttyától, és minden aſſiſioni állat az ő aſſiſioni baráttyától, ezüſt és arany edényeket.

3 Es kedueſſé tévé az WR az népet az Aegyptumbeliecknec előtte. Az Moſeſs nagy böczüllettes ember vala az Aegyptum földén az Pharaó ſiólgai előtt, és az köſſég előtt.

4 Es monda Moſes (Pharaónac:) Ezt mondgya az WR, Mikor éyfélkor leiend, én által megyec egéſi Aegyptumnac földén.

e: Az hárum elsö verſekben okat adgya Moſes, miert nem adotta az Pharaonac hogy többé nem leſzen ſzembe vele, tudnia ille miert Istennek meg mondotta volt, hogy az Pharaonal való tuſakodáſának vége nem leſſze volna, és, mivel csac egy czapáſſal akarna meg verni Pharaot, es miuel hogy azt is meg mondotta volt Isten hogy az Ægyptomiektöl el kérnéc az ő gazdagſágokat, es el mênének, &c. De mivel es lőtte el mene Moſes Pharaó eltől meg mondgya az Isten mérſzo oſtorit az elsö ſzülöttiknec halalac felől.

5 Es

5 Es meg hal minden elsö ſiülött Ægyptumnac földén, Pharaónac elsö ſiülöttétöl fogua, ki ül az ö Királyi ſiékiben, mind az malom haytó ſiólgáló leánnac elsö ſiülötteig, és minden oktalan állatoknac elsö fayzáſoc meg hal.

6 Es léſien nagy kiáltás egéſi Ægyptumnac földén, mellyhöz haſonló nem vólt, és nem léſien.

7 De az Izrael fiai ellen czac az Eb ſem mozdíttya az ö nyeluét, ſem ember ellen ſem az barmoc ellen, hogy megtudgyátoc hogy külömbſéget tett Iſten az Ægyptumbéliec között és az Izrael között.

8 Es mind ezec, az te ſiólgaid én hozzám iönec, és én elöttem meg haiólnac, ezt monduán: Eregy ki te, és mind az nép melly te hozzád halgat. Az vtán ki mégyec. Es ki méne Pharaó elöl nagy haraggal.

9 Miképpen meg mondotta vala az WR Moſesnec: Nem halgattya meg Pharaó az ti ſiótokat, hogy meg ſokaſitſam az én czudaimat az Ægyptumnac földén.

10 Es ez képpen noha Moſes és Aaron ezeket az czudákat töttec vólna Pharaó elött: Mind az által meg keménîté az WR Pharaónac ſiuét, annyira hogy el ne boczátaná az Izrael fiait az ö földéböl.

XII. Réſz.

Az Huſuecri Bárannac meg étele rend taratáſár, és az kouaſos keny érnec el tauoztatáſa felöl való paranczolatot ſtia meg az Moſes. Az után meg tria az elsö ſiülötteknec le vágatáſár, az Ægyptumbéliteknec gazdagſágoknac el hozatalar az Izrael fairac ki töueſeket.

1 SZólott[a] vala pedig az WR Moſesnec és Aaronnac az Ægyptum földében, ezt monduán.

2 Ez Hó ti nállatoc minden hauaknac kezdeti légyen, elsö Hó légyen ti köztetec az eſtendönec hauai közt.

3 Sióllyatoc az Izraelnec egéſi gyülekezetinec, monduán: [b] Ez hónac tizedic napián minden ember válaſſon egy Bárányt az Atyáknac házoc ſierint, (az az,) háranként minden gazda egy Bárányt.

4 Hogy ha az ház népe keués vólna az Báránnac meg ételére, az gazda és az ö közel való ſiom ſiédgya vegyenec ketten egy Bárányt az ö házoc népének száma ſierint, minden ember annî ſemmélt vegyen melléje, az ményi elég az Baránnac meg ételére.

5 Az Bárány pedig épp, hîm, és eſtendös légyen, mellyet vagy az juhoc, vagy az keczkéc közzül válaſſiatoc.

6 Es ez Hónac tizen negyedic napiáig légyen nálatoc örizet alatt, és meg öllye azt mind az

K 4 egéſ-

a. Nem kell azt álitanunc hogy Moſes az Pharao Királyal való ſoſſége letele után módot vólna ezt Mert az Húſuetre való Bárant egy napon kellet tartaniuoc Mikelt pedig az elſö ſülöttec le vágattattac, azonnal ki üzec öket Ægyptumbol. Azert mondotta ezeket Moſes, vagy Iſten Moſesnec az feſtéſség ellött való napon. Az feſtéſség három napig tartyot az elsö ſzülöttecnec le vágatáſoc negyed napon. Igi tellyeſedne be az négy napoc mellyeken kellet tartani az dáſuetri Bárant. Az után meg éſſze az Húſuetri Bárant es vegyindúlnac vtra. Es Azert oka ert az elsö verſet vagy kell fordítani Szolot vala Iſten, &c. Mikeppen mi forditottuc. Tovabba hogy azt mondgya Moſes Minden eſtendöben ez hó légyen az eſtendönec kezdete, értſed az ollyan eſtendöt melly az Ægyptumbol való ſzabadúlásnac eſtendeire, es az ö nepeknec ſzamlalására nez mert azt az eſtendöt töly más havan kezdic vala. De az mi ez az Iubi eus annyi ſa, az az Az ſzabadjagról való öttven eſtendönec ſzamlálására es az földnec heredic eſtendöben való nyugodáſára es azoknac az eſtendöknec ſzamlálására azt kezdic vala ſzent Mihál haurn. Exod. 23 16 34 Lenit. 25.

b Ez huſueti Bárány peldazta az mi Urunc Ieſus Chriſtuſt, miat az ſzent Pál magyarázza, 1. Cor. 5.

egéſi gyülekezetnec ſerege, az két eſtue között. c

7 Vegyenec annac az Vérébennis, es az melly házban azt meg éſſic, annac az aytaiának két mellékét és az felső küſſöbét hinczéc meg azzal.

8 Meg egyéc pedig az Báránnac húſát azon éjjel ſütue, kouáſinélkül való kenyereckel és keſerö füueckel.

9 Semmit ſületlenen abban meg ne egyetec, és vízbe föue, hanem ſütue, az feiét az ſiáraival és béliuel éggyüt egyétec.

10 Reggelre abban ſemmit ne hadgyátoc, hogy ha valami maradna reggelre benne, tüzzel égeſſetec meg.

11 Illyen módon egyétec pedig meg: Az ti derekatokat fel öuedezzétec, az ti ſaruitoc lábaitokban legyenec, és páltzátoc kezetekben, és nagy ſietséggel egyétec, mert az Wrnac Peſahia az. d

12 Mert által mégyec az Ægyptum földén az éjjel, és meg ölec minden elsö ſiülöttet az Ægyptumnac földén, az embertül fogua mind az oktalan állatig, és én IEHOVAH az Ægyptumnac minden Iſtenin meg mutatom az én itéletimet.

13 Es az Vér léſſen néktec jelül az házakban az mellyekbenti lenndetec, és mikor látándom az vért, el mégyec mellöletec, és àcképpen nem léſſen ti köztetec veſſedelem mikor én az elsö ſiülötteket vágom az Ægyptü földén.

14 Es ez Nap emlekezetben légyen ti nállatoc, és azt innepnec ſientellyétec az Wrnac à ti nemzetſégtec között, öröcké meg állandó végezés ſierint meg ſientellyétec azt.

15 e Hét napon egyétec kouáſinélkül való kenyeret, még az elsö napon ki hánnyátoc az ti házatokból az kouáſt, mert valaki eiendic kouáſioſt az elsö naptól fogua az hetedic napig, ki töröltetic az az lélec az Izrael közzül.

16 Az elsö Nap ſient légyen hogy öſſue gyüllyetec, az hetedic napis ſient légyen hogy azonnis öſſue gyüllyetec, ſemmi múnkát azon ne tegyetec, hanem à mi ételére való minden léleknec, czac azt léſſen ſiabad meg kéſſíteni.

17 Megtarczátoc azért az kouáſinélkül való kenyereknec napiát, mert az napon hoztam ki az ti ſeregeteket Ægyptumnac földéből, meg tarczátoc mondoc ez napot minden idöben öröcké való végezés ſierint.

18 Az elsö hónac tizen negyedic napián eſtue egyetec kouáſinélkül való kenyereket, vgyan ezen elsö hónac huſion éggyedic napiánac eſtueiéig.

19 Hét napon kouáſi ne találtaſſéc az ti házatokban, mert valaki kouáſioſt eiendic, ki töröltetic annac lelke az Izrael közzül, akar iöueuény légyen akar lakos.

20 Semmi kouáſioſt ne gyetec, kouáſinélkül való kenyeret egyetec minden ti lakó helyetekben.

21 f Elö hiuá azért Moſes az Izraelnec minden véneit, és monda né-

c: Az az, 15 Napnac eſtueie között, és az étzakánac kezdeti között.

e: Hogy az Bárant kouáſznelkül való kenyerreckel öltec meg és az búſuet ennec pébe kouáſioſt nem étec, mit paranczol legyen az, meg magyarázza Sent Pal, 1. Corinth. 5.

d: Peſah, Phaſe vagy Paſcha, az az, által menetel, mert azt az Bárányt annac emlekezetire éſſic vala, és az Peſahnac innepét annac az dolognac emlekezetire ſientelte vala meg hogy az Bárany vérével megfeſtet házakon által mét, vagy hogy azokat á tal jökte az verekedö Angyal. Azért az Bárányt és annac megetet ált ſtentelnec módgya, mert azt példázta.

f: Az iſtennec paranczolatiya ſierint meg nyittya Moſes az Izraelitáknak az huſuett Báránnac áldozattyara, minden Ceremoniaual egyébe.

da nékiec: Válaſſiatoc és vegyetec magatoknac bárányokat az ti czeledetec ſierint, és áldozzatoc Peſaht.

22 Vegyetec egy kötés Iſópotis, és márczátoc az edényben való vérbe, és hinczétec meg az aytónac felsö küſzöbét és az két mellékét az vérrel, ti közzülletec pedig ſenki az ö házának aytaján ki ne mennyen reggelig.

23 Es az WR által mégyen Ægyptuſnac meg büntetésére; és mikor látandgya az Vért az aytónac, felsö küſzöbén és az két mellékén, el mégyen az WR az aytó mellöl, és nem engedi hogy az puſztító bé mennyen az ti házatokba, öldökléſre.

24 Meg tarczátoc azért ez dolgot, hogy légyen te néked és az te fiaidnac örök végezés ſierint való rend tartás.

25 Es mikor bé menendetec az földre mellyet az WR ád néktec, az mint meg igérte, ackor meg tarczátoc ez Ceremoniát.

26 Mikor pedig az ti fiaitoc azt mondandgyác néktec: Miczoda ez az ti Ceremoniátoc?

27 Ackor azt mondgyátoc: Az WR Peſahiának áldozattya, ki az Izrael fiainac házoc mellöl el ment Ægyptumban, mikor Ægyptumot meg büntette, és az mi házainkat meg óltalmazta. Es az nép feiét meg haytuán, hálákat ada.

28 Annac okaért el ménének, és czelekedének az Izrael fiai àckeppen az mint meg paranczolta vala az WR Moſeſnec és az Aaronnac.

29 Annac okaért éyfélkor az WR meg öle minden elsö ſzülöttet Ægyptumnac földében, Pharaónac elsö ſzülöttétül fogua ki az ö ſiçkiben ül vala, az tömlöztben való fogolynac elsö ſzülöttéig, az oktalan állatoknakis minden elsö fayzáſát meg ölé.

X.

g. Tizedik oſztás Ægyptusnac Minden elsö ſzülöttnec le vágatáſa.

30 Fel kele azért Pharaó éttzaka, és mind az ö ſzólgai és az egéſz Ægyptus, és támada nagy kiáltás Ægyptumban, mert egy házis nem vala, mellyben halott nem vólna.

31 Es h hiuatá (Pharaó) Moſeſt és Aaront éttzaka, és monda: Kellyetec fel, mennyetec ki az én népem közzül, mind ti mind az Izrael fiai, és mennyetec el ſzól gállyatoc az WRnac az mint mondgyátoc.

h Nem vólt az vt in Moſes az Pharaonac ſzemebe hogy meg mondia neki az elsöſ ſzülöttec haza, hanem mondgya Moſes hogy hiuatta őket, mivel hogy ízent nektec az ö ſzólgaitúl.

32 Az ti iuhaitokatis és barmaitokat vigyétec el az mint kéuántátoc, és mennyetec el, és imádkozzatoc én érettemis,

33 Es az Ægytumbéliec kénſéritic vala az népet, hogy ſietſéggel ki mennénec az földröl, mert azt mondgyác vala: Mayd mindnyáián meg halunc.

34 Es az nép az ö téſztáiát mìnec elötte meg egyelitnéc kouáſzſial, rubáiában kötözuén viſzi vala hátán.

35 Az Izrael fiai pedig czelekedénec az Moſes beſzéde ſierint, mert kéréénec az Ægyptumbéliektöl, ezüſt, arany edényeket és ſoc drága ruhákat.

36 Mert

36 Mert az WR kedueſſé tötte vala az népet az Ægyptumbéliec elött, és adánac nékiec, és illyen módon meg foſitác az Ægyptumbélieket.

RAMESSE. SVCHOT.

37 [1] Es el ménénec az Izrael fiai Rameſſeből Suchotba, vgy mint hat ſiáz ezer gyalog férfiac kiczin gyermekeknélkül.

1. Az Izrael fiainac indúlás Rameſſe Városából hat ſzáz ezerig.

38 Soc elegy népis jöué ki vélec, ſoc jühoc, ökröc, és felötte ſoc barmoc.

39 Es ſütének az liztből mellyet Ægyptumból hoztánac vala kouáſinélkül való pogáczákat, mert kouáſiſial nem egyelitetet vala meg, miuel hogy Ægyptumból vgyan ki üztéc vólna öket, és ott ſemit nem mulathattac vólna, és czac útra valótis nem kéſziſthettec vala.

40 Az Izrael fiainac pedig lakáſoc Aegyptumban, vólt négy ſiaz harmintz eſitendeig.[k]

k Számlalnı kellez neca 4. harmintz eſtendö az Arabsnac Iſmaelbol valo ki ſzakaſztaſara, mert akkor fogua mind ſem kiſebet, ſem nagyobet, csac bálaſoman voltac

41 Mikor pedig az négy ſiaz harmintz eſtendö bé tölt vólna, gyan azon egy napon jöuénec ki az WRnac ſeregei Aegyptumnac földéből.

42 Mélto hogy az WRnac ſienteltetéſéc az éttzaka, mellyen ki hozta öket Aegyptumból, ez az WRnac éttzakáia, mellyet meg kel tartanioc mind az Izraelitáknac minden idöben.

43 Es mönda az WR Moſesnec és az Aaronnac: Ez légyen az Peſahnac meg ételénec rend tartáſa: Egy idegen emberis ne egyéc abban.

44 Akar kinec pedig pénzen vött ſiolgáia, minec vtánna környül metelkedic, az után egyéc abban.

45 Az iöueuény és az béres, ne egyéc abban.[l]

l. Tudni illet, ha környül nem metelkedic. Iohannis 19.

46 Egy házba egyéc meg, ſemmit annac húſában az házból ki ne vígy, és annac czontyát meg ne töriétec.

47 Mind az egéſi Izraelnec gyülekezete meg kéſziſe és meg egye azt.

48 Hogy ha idegen ember búdoſic ti köztetec, ki az WRnac Peſath akarna kéſziſteni, környül meteltéſſéc elöſier azoc közzül minden férfiu, az után vgy kezdgyen ához, és légyen ollyan mint azon az földön lakozó: De egy környül metelkedetlen ſe egyéc abban.

49 Mind egy töruénye légyen az lakóſnac, és az iöueuénnec, az ki ti közöttetec lakozic.

50 Vgy czelekedénec azért mind az Izrael fiai, az mint paranczolta vala az WR Moſesnec és Aaronnac.

51 Es vgyan azon egy napon hozá ki az WR az Izrael fiait Aegyptumnac földéből, az ö ſeregec ſierint-

XIII. Réſz.

Paranczollya Iſten az Izrael fiainac hogy az ö elsö ſülötteket minden allatbol neki ſentellyéc, annac örök emlekezetire, hogy az Iſten az ö elsö ſülötteket meg tartotta Ægyptumban, mikor az Ægyptumbelieknec elsö ſülettec le vágatnának. Paranczollya aztis hogy meg emlekezzenec az ö ki jöuetelekről. Az Ioſeph teremit ki hozzác Ægyptusból. Es az Iſten vezéri az Izraelitakat.

1. Sóla

1 SZóla az Iſten eſmét Moſesnec, és monda:
2 Minden elsö ſzülöttet én nékem ſzentely, valami meg nîttya az ö Annyának méhét az Izrael fiai között, akar az emberec, akar az barmoc közzül, enîm az.
3 Monda azért Moſes az népnec: Meg emlekezzetec ez napról, mellyen Ægyptumból az ſzolgálatnac házából ki jöttetec. Mert hatalmas kęzzel hozott ki innét titeket az WR: Es ne egyetec kouáſios kenyeret.
4 Ma mentec ki Ægyptumból, az [c] Abib neuö hólnapban.
5 Mikoron pedig bę vijend titeket az WR az Cananęuſoknac, Hitthęuſoknac, Emorręuſoknac, Hiuęuſoknac, és Iebuſęuſoknac földére, mellyről meg eskütt az ti Attyáitoknac hogy azt néktec adgya, téjjel és mézzel folyó földet, ebben ez hólnapban czelekedgyétec ez Ceremoniát.
6 Hęt napon egyél kouáſinélkülvaló kenyerecket, az heted napon az WRnac ſient innepe vagyon.
7 Kouáſitalan kenyeret hęt napon egyetec, és ne láttaſſéc ti köztetec kouáſios kenyér, ſe pedig mind az egéſi te határodban ne találtaſſéc kouáſt.
8 Es az te fiadnac az napon meg beſzéllyed, ezt monduán: Azért czelekedgyük ezt, hogy meg emlekezzünc arról, az mit az WR ezelekedett mi velünc, mikor ki jönenc Ægyptumból.
9 Es légyen az te néked mint egy kezeden való jegyül, és emlekezetül à te ſzemeid előtt, hogy az WRnac törvénye légyen az te ſzádban, hogy hatalmas kęz által hozott ki az WR tégedet Ægyptumból.
10 Es meg tarczad ez rendeléſt mindę eſitendöben az ö ideiébę.
11 Es mikoron bę vijend tégedet az WR az Cananęuſoknac földekre, az miképpen meg eskütt néked és az te Attyáidnac, és azt te nékéd adandgya.
12 [b] Ackor valami az ö Annyának méhét meg nîttya, az WRnac ki válaſſzád, és minden baromnac az melly tiéd, az elsö fia, tudni illic az hîmoc, az WRé legyenec.
13 Az ſzamárnac elsö fiát meg valczad egy keczke fiún, hogy ha meg nem váltod, ſzegd meg az nyakát, az embernec pedig elsö ſzülöttét az te fiaid között, meg válczad.
14 Mikor pedig az te fiad tégedet másod napon kérdend: Mi dolog ez: Azt mondgyad nékie, Nagy hatalmas kęzzel hozott ki minket az WR Ægyptumnac földéből, à ſzolgálatnac házából.
15 Es mikor az Pharaó meg keménîtette vólna magát hogy minket el ne boczátana, meg ölé az WR minden elsö ſzülöttét Ægyptumnac földén, az embernec elsö ſzülöttétöl fogua, mind az baromnac elsö fayzáſáig, annac okáért adoc az WRnac minden elsö ſzülött hîmot. Az én fiaimnac pedig elsö ſzülöttét meg váltom.
16 Es

c: Abib Sidoul gabonának ſzára ſzietéſtül, arról neuezi ez hólnapot, mivelhogy az gabona, kiváltképpen az arpa immaar ſzaet hant vala, mellyböyt más borac az végén, vagy Szentegyörgy hauának kezdetim vala azokban az melyec erſzágokban.

b: Minden embernec elsö ſzülöttét, és minden állatnac elsö faiát Iſtennek magának, akarja hogy ſzemeltetnec, annac örök emlekezetire hogy az ö elsö ſzülöttét le nem vagattátác vala Ægyptusban az pocſékodó Angyaltol, mint a Ægyptusbeliec minden elsö ſzülöttec, le vagattattac vala.

16 Es légyen mint egy kezeden való iegyül, és homlokodon függő gyalánt az te ſiemed előtt, mert hatalmas kęz által hozott ki minket az WR Ægyptumból.

17 Es mikoron ki boczátta vólna Pharaó az népet, nem viué az Iſten őket az Peliſthim földének útára miuel hogy közel vala, mert az WR ezt gondollya vala, netalám meg bánnya az nép hogy Ægyptumból ki iött, ha látandgya az hadat, és hátra térnec Ægyptumba.

18 Annac okaért viué az Iſten az népet az veres tenger puztáinac kerengő útára, és fegyueres kęzzel iöuének ki az Izrael fiai Ægyptum földéből.

Geneſis 50. 19 El viué Moſes az Ioſeph czontyaitis véle, mert erős hittel meg eskettette vala az Izrael fiait, mondván: Az Iſten meg látogat titeket, és az én tetemeimet el vigyétec innét veletec.

ETHAM. 20 El menuén azért Suchotból, tábort iárának Ethamba az puztának végében.

21 Es az WR mégyen vala előttöc Nappal felhőnec oſilopában hogy vezérlené őket az úton, éijel pedig tűznec oſilopában, hogy világoſságot ſierzene nékiec, hogy éijel es nappal mehetnének.

1 Corint 10. 22 Nem táuozot el az felhőnec oſilopa nappal, ſem az tűznec oſilopa eijel az nép elől.

XIIII. Réſz.

Pharaó meg bannya hogy az népet el boczatta: Vtannok mégyen azért nagy ſokaſsággal: Meg rőtrennec az Izraeliták: Biztattya őket Moſes: Által mennec az tengeren ſaraz lábbal: Az Pharaó pedig minden népével belé vęſ az tengerbe.

1 SZóla pedig az WR Moſesnec: ezt monduán:

2 Sólly az Izrael fiainac, hogy térüluén az útból, ſiállyanac meg Pihahiroth előtt az Migdol közt, PIHAHIROTH. és az tenger között, Baalſephon ellenébe, és az ellenébe iárianác tábort az tenger mellett.

3 Es azt kezdi mondani Pharaó az Izrael fiai felől: El téuéledtenec ez földen, az puzta környül fogta őket.

4 Es meg keménîtem Pharaónac ſiuét és vtánnoc mégyen nékiec, és meg diczőhitetem az Pharaóban és minden ő ſeregében, és meg tudgyác az Ægyptumbéliec hogy én vagyoc az WR. Es úgy czelekedének.

5 Meg mondác azért az Ægyptumbéli királynac, hogy az nép vgyan futua menne, és megfordúla Pharaónac és az ő ſiólgainac ſiuec az nép ellen, és mondánac: Mit czelekedénc hogy el boczátóc az Izraelt hogy ne ſolgálna mi nékünc?

6 El keſiîté azért az ő ſiekerét, és melléie vőué az ő népét.

7 Vőn annac felőtte melléic hat ſiáz válaztot ſiekereket, és Ægyptumnac minden ſiekereit, és mind azokon rendele hadnagyokat.

8 Es meg kemenîté az WR az Ægyptumbéli Pharaó királynac ſiuét, és vtánnoc méne az Izrael fiainac,

fiainac, az Izrael fiai pedig mennec vala nagy hatalommal.

9 Es az Ægyptumbéliec vtánnoc menuén el éréc ŏket az holott az tenger mellet meg ſiállottac vala, Pharaónac minden ſiekerinec louai, louagiai, és az ŏ ſerege, Pihahiroth mellett Baalſephon ellenébe.

10 Es mikor Pharaó el közelitett vólna, fel emeléc az Izrael fiai az ŏ ſiemeket, és imé az Ægyptumbéliec vtánnoc valánac, és mikor felŏtte igen meg temültenec vólna, kiáltánac az Izrael fiai az WRhoz.

11 Es mondánac Moſeſnec: Auagy nem vóltaké Ægyptumban koporſóc, hogy minket ide hoztál hogy meg halnanc az puztában? Mit czelekedtél mi velünc hogy ki hoztál Ægyptumból?

a: Emberi gyarloſágnac és hitetlenſégnec peldaia.

12 Auagy nem ezé az mit mondunc vala néked Ægyptumban, mikor azt mondgyuc vala, Hagy bekét nékünc hogy ſiolgállyunc az Ægyptumbéliecknec? Mert iob vólt vólna nékünc ſiolgálnunc az Ægyptumbéliecknec, hogy nem mint az puztában meg halnunc.

b Nem kell az vr, gyedelem benn hetſegbe eſni hanem erős hittel kel varni az Iſten megſzabaditó kezet.

13 [b]Es monda Moſes az népnec: Ne féllyetec, legyetec veztegſégben, és nézzétec az WRnac ſiabadîtáſát az mellyet ma czelekeſiic veletec, mert az melly Ægyptumbélieket ma láttatoc, ſoha többé azokat nem láttyátoc.

14 Az WR hadakozic ti érŏttetec, ti legyetec veztegſégben.

15 Es monda az WR Moſeſnec: Mit kiáltaſi én hozzám? Stóly [c]az Izrael fiainac hogy indúllyanac el.

c: Erős hitnec és buzgo kónyörgéſnec példáia.

16 Te pedig ſmeld fel az te veſſiŏdet, és emeld fel az te kezedet az tengerre, és azt válazd két felé, és mennyenec bę az Izrael fiai az tengerbe ſiárazon.

17 En pedig imé meg kementem az Ægyptumbélieknec ſiiueket, és bę mennec ŏ vtánnoc, és meg diczŏitetem Pharaóban, minden ŏ ſeregében, ſiekereiben, és louagiaiban.

18 Es meg tudgyác az Ægyptumbéliec hogy én vagyoc az WR, minec vtánna meg diczŏitetem az Pharaóban, az ŏ ſiekereiben és az ŏ louagiaiban.

19 El méne annac okaért az Iſtennec Angyala az ki az Izrael táborának elŏtte mégyen vala, és az ſereg vtán kezde menni, és az felhönec oſilopais az melly elŏttec iár vala, el méne, és az ſereg vtán álla.

20 Es álla az Ægyptumbélieknec és az Izraelnec tábora közzé, és amazoknac vólt homályos félhŏ és ſetétſég, ezeknec pedig az éttzakát meg világoſitya vala, annyira hogy az egéſi éttzaka egy máshoz nem közelîtettec.

21 Es fel emelé Moſes az ŏ kezét az tengerre, és az WR Nap keleti erős ſiélnec mind egéſi éttzaka való fúuáſáual az tengert el haytá, és az tengert meg [d]ſiáraztá, minec vtánna az tengernec vizeketté vált vólna.

d: vagy: Miuelhogy az tengernec vize kette valt vala.

22 Bę ménénec annac okaért az Izrael fiai ſiárazon az tengerbe,

és az vizec nékiec mind iob kęz felöl mind bal kęz felöl valánac ugy mint kö falac.

23 Es az Ægyptumbéliec követuén öket, vtánnoc ménénec az tengerbe, Pharaónac minden louai, siekerei, és louagiai.

24 Haymalkor pedig tekinte az WR az Ægyptumbéliec táborára az tüznec és felhönec oszlopából, és meg rontá az Ægyptumbéliec táborát.

25 Es el vöué az ö siekereknec kerekénec forgáſát, hogy nehezen mehetnénec, Es mondánac az Ægyptumbéliec: Fussunc el az Izrael elött, mert az WR hadakozic ö éröttec az Ægyptumbéliec ellen.

26 Es monda az WR Moſesnec: Emeld fel az te kezedet az tengerre, hogy az vizec tęrienec meg az Ægyptumbéliekre, az ö siekerekre és louagokra.

27 Es fel emelé Moſes az ö kezét az tengerre, és meg tęre az tenger reggel az ö elöbbi állapatyára. Az Ægyptumbéliec futnac vala az víznec eleibe, de az WR bę rekezté öket az tengerbe. e

28 Meg tęrénec azért az vizec és el búrîtác az siekereket, az louagokat, és Pharaónac minden ſeregét melly ö vtánnoc bę ment vala az tengerbe, czac eggyis nem maradá ö bennec.

29 De az Izrael fiai ſárazon iáránac az tengerben, és az vizec nékiec mind iob felöl mind bal felöl valánac kö fal gyalánt.

30 Es meg ſiabadîtá az napon az WR Izraelt az Ægyptumbéliec kezéből, és látá az Izrael az meg hólt Ægyptumbélieket az tenger parton.

31 Látá annac felötte az Izrael az WRnac nagy hatalmaſſágát, mellyet czelekedéc az Ægyptumbéliec ellen, és félé az nép az WRat, és hiuénec az WRnac, és Moſesnec az ö ſiólgáiának.

XV. Réſz.

Moſes az Izrael ſáual egybe, hálá adó éneket énekel Istennec az ö irgalmaſſágáról és hatalmaſſágáról, kiknec példátokat közöti Maria az több aſſon allasokkal. Mennec Marah neuö helyre, és mikor az keserü vizet nem ihatnác, az vizec meg édesedtec. Onnét mennec Elimbe.

1 ACkor Moſes és az Izrael fiai, illyen éneket énekléc az Wrnac, és mondánac: Eneklec az WRnac mert az ö nagyſágos hatalmaſſágát meg ielentette, az louakat és az louagokat az tengerbe veſité.

2 En erőſſégem és én énekem az WR: mert tengemet meg ſiabadîtá, Ez az én erös Istenem, ezt diczérem, ezaz én Attyámnac Istene, azért fel magaztalom ötet.

3 Az WR erös hadakozó, WR az ö neue.

4 Az Pharaónac ſiekereit és az ö ſeregét az tengerbe vetette, az ö válogatott hadnagyi, az veres tengerbe merültec.

5 Az tengernec öruéni búrîtottác el öket, az mélſégbe ſiállottanac mint az nehez kö.

6 Az te iob kezed WRam fel magaztáltatot az te nagy erödnec ál-

e: Az Izrael fiai által menec az tengeren ſzáraz labbal. Az Ægyptumbéliec pedig, abba belé halnac, holott vagyon az Istennec hatalmas czelekedetinec, az gonoſzoknec el vezteſekedéſe és az bünöknec meg ſiabadîtáſa óriöc emlekezetre mely ſép példáia

nec általa, az te iob kezed WRam meg rontotta az ellenséget.

7 És az te nagyságodnac sokságában meg rontottad az te ellenségidet, az te haragodat reáioc boezáttad, és el nyelé öket mint az pozdoriát.

8 És az te orrodnac szelének általa egybe gyültenec az vizec és az víznec folyási rakásba állottac, az tengernec közepette meg az mellységes vizekis meg fagytanac.

a: Az az, meg állottac az vizec mint ha meg fagytac volna.

9 Az ellenség azt mondá: Vtánnoc mégyec, el érem öket, az nyereséget meg osztom, bę telic azoknac gazdagságockal az én lelkem, fel emelem az én fegyueremet, az én kezem el veszti öket.

10 Az te szeledet meg indîtád, és az tenger bę búrîtá öket, fenekre mentec mint az On az nagy vizekben.

11 Kiczoda az Istenec között ollyan mint te oh WRam? Kiczoda ollyan nagyságos szentséggel mint te, nagy félelemmel diczerendö, és czudálatos dolgoknac czelekedöie?

12 Ki nyuytottad az te iob kezedet, és el nyelé öket az föld.

13 El vezérled az te irgalmasságodnac általa ezt ez népet az mellyet meg szabadîtottal, el vezérled az te hatalmas erödnec általa, az te szent lakó helyedre.

14 Minec vtánna meg hallyac ezt az népec meg háborodnac, az faydalom környül vészi az Paleſtínának lakóit.

15 Ackor meg háborodnac az Edomnac feiedelmi, az félelem környül veszi az ö erösseit, az Canaannac minden lakósi el lankadnac az félelem miatt.

16 Esic ö reáioc félelem és röttegés, az te karodnac nagysága miatt meg nemülnac mint az köuec, az míg által mégyen az te néped WRam, míg által mégyen ez nép mellyet meg szabadîtottal.

17 Bę viszed öket, és meg plántalod öket az te örökös hegyeden, az helyen az mellyet kęszîtettel oh WRam hogy ott lakozzál, az szent helyen mellyet az te kezeid meg erösítettec.

18 Az WR wralkodic mind örökön örökké.

19 Mert az Pharaónac louai, az ö szekereiuel és louagiaiual bę mentenec az tengerbe, és az WR reáioc búrîtotta az tengernec vizeit. Az Izrael fiai pedig szárazon iártac az tengernec közepette.

20 És az Maria Prophéta asszíony, Aaronnac nénnye: Vön dobot az ö kezébe, és ki ménénec ö vtánna mind az asszioni állatoc dobockal és sipockal.

21 És monda nékiec Maria: Enekellyetec az WRnac mert nagyságos dolgokat czelekedett, az louat mind az rayta ülöuel egybe az tengerbe vetette.

22 És el indîtá Moses az Izraelt az veres tengertül, es ménénec az SVR neuö puztába, és mikor harmad napig mentec vólna az puztán, nem talalánac vizet.

23 És mikor iutottac vólna Ma-

MARAH, Az az, keserű.

rah' neuő helyre, nem ihattyac vala az Marahnac vizeit miuelhogy keserűc valánac, azért neuezéc azt Marahnac.

24 Annac okaért morog vala az nép Moſes ellen, ezt monduán: Mit igyűnc?

25 Mikor azért kiáltot vólna Iſtenhöz: Mutata néki az WR egy fát, mellyet minec vtánna az vízbe vetett vólna, meg édesedénec az vizec. Es vgyan ott törueént és paranczolatot ada az Izraelnec, minec vtánna ott meg kéſerté ötet az Iſten.

26 Es monda: Ha à te WRadnac Iſtenednec beſzédének engedendeſz, és azt czelekeded az mi kedues az ő ſiemei elött, és az ő paranczolatit halgatandod, és meg örizended minden ő ſierzéſit, nem boczátoc te reád az betegſégec közzül éggyetis, mellyet az Ægyptumbéliekre boczáttam, Mert én vagyoc az WR te gyogyitód.

ELIM. 27 Iutánac pedig Elimbe, és ott valánac tizenkét forráſoc és hetuen Pálma fác, és ott az víz mellett tábort iárának.

XVI. Réſz.

Zúgolodnac az Izrael fiai hogy éhuel meg halnának, igér azért ég ád az Iſten nékiec fürſzeket és Mannát, meg tanittya öket Moſes mimódon ſzlyenec az Mannával. Azrúl meg paranczollya az Iſten, hogy az Mannában el regyenec egy mérteckel örök emlekezetre.

1 ELimből pedig el menuén, az Izrael fiainac minden ſokſágoc, iutá az SIN puztaiába, melly az Elim között és az Sinai között vagyon, másodic hólnapnac tizen negyedic napián, annac vtánna hogy Ægyptusból ki iöttenec vala.

SIN.

2 Es zúgolodéc az Izrael fiainac egéſz Gyülekezeti, Moſes ellen és Aaron ellen az puztában.

3 Kiknec mondánac az Izrael fiai: Vayha az WR keze által eméztettünc vólna meg az Ægyptum földében, mikor az fazéc hús mellett ülönc vala, és mikor elég kenyetet éſzünc vala. Mert ki hoztátoc minket ez puztába hogy mind ez ſokaſágot meg ölnétec éhuel.

4 Es monda az WR Moſesnec: Imé én adoc néktec kenyeret Menyből, és mennyen ki az nép, ſzedgyen abban mindennap egy napra valót, hogy kéſérczem meg öket ha iárnac az én törueényemben vagy nem.

5 Hatod napon pedig annyit kęſzítſenec bę vinni az eledelben, hogy két annyi légyen az, mint az menît mindennapra viſinec.

6 Monda annac okaért Moſes és Aaron mind az Izrael fiainac: Eſtue meg tudgyátoc hogy az WRhozott ki titeket Ægyptumból.

7 Es reggel meg látty átoc az WRnac diczőſégét, Mert meg hallotta az ő ellene való zúgolodáſtokat. Mert mi miczodác vagyunc hogy mi ellenünc zúgolodtoc?

8 Es monda Moſes: Mikoron az WR adand ti néktec eſtue

húſt en

húſt ennetec, és reggel kenyeret hogy bę tellyetec, ackor bizonſágot téſſen hogy hallotta az WR az ti zúgolodáſtokat mellyel ö ellene zúgolodtatoc. Mert mi miczodác vagyunc? Nem mi ellenünc vadnac az ti zúgolodáſtoc, hanem az WR ellen. *a*

a. Iſten ellen zúgolódic az ki az ö ſzolgai ellen zúgolodic

9 Es monda Moſes az Aaronnac: Mond meg az Izrael fiainac gyülekezetének, Mennyetec az WR *b* eleibe, mert meghallotta az ti zúgolodáſtokat.

b: Ertt az oſzlopot, melly az Iſten nec jelen valo voltának jelenſége vala.

10 Es mikoron ſiólna Aaron az Izrael fiainac Gyülekezetének, tekinténec az puzta felé, és imé az WRnac diczöſégét látác az felhöben.

11 Mert ſiólott vala az WR Moſeſnec illyen képpen.

12 Hallottam az Izrael fiainac zúgolodáſokat, ſióly nékiec illyen módon: Az két eſtue között éſtec húſt, és reggel meg elegitettec kenyérrel, és meg tudgyátoc hogy én vagyoc az ti WRatoc Iſtentec.

13 Eſtue annac okaért *c* füriec iöuénec el, annyira hogy az tábort el lepnéc, reggel pedig harmat ſálla alá az tábor körül.

c Fürtéket ada Iſten az Izraelitaknac es Mannát.

14 Es mikor az harmat meg ſzünt vólna, imé vala az puztának ſinén apró gömbölyeg mint az dara az földen.

15 Mellyet mikor láttac vólna az Izrael fiai, mondánac egy máſnac: Man ez. Mert *d* nem tudgyác vala mi vólna. Monda azért Moſes nékiec: Ez az kenyér mellyet az WR ád néktec ételtekre.

d: Miuel hogy az Sidóc nem tudgyac vala mi ezoda vólna az mi az egből le hullot vala, azért neuezic azt Mannac. Az Man pedig annyit teſzen mint ſiándoc. Mint ha azt mondanác: ez az Iſten ajándoka az melyet igért.

16 Ez *e* pedig az mit az WR paranczolt, kiki mind ſiedgyen abban annyit az menſt meg ehetic, minden före egy Gomerrel az ti hozzátoc tartozó lelkeknec ſiáma ſierint, minden ember ſiedgyen azoknac ſiükſégekre kic az ö ſátorában vadnac.

e: Mimódon ellyenec az Mannával, meg tanittya öket Moſes.

17 Es àcképpen ezelekedénec az Izrael fiai, ſiedénec nemelly többet nemelly keueshet.

18 Az vtán meg méric vala Gomerrel, ſés nem vala több azé az ki ſokat ſiedett vala, ſem pedig keueſeb azé az ki keueſét ſiedett vala, hanem mindené annyi vala az menſuel meg éri vala.

2: Corinth: 8. f: Gomer. mértéknec neue, azt ielenti hogy tött annyit mint az mit mi ſzáz pintnac neuez.

19 Es monda Moſes nékiec: Senki abban más napra ſemmit ne hadgyon.

20 Es nem engedénec *g* Moſeſnec, mert nemellyec hagyánac abban reggelre, és féreg terme benne és meg büzhödéc, azért meg haraguec azoc ellen az Moſes.

g. Engedetlenſégnec példája, hogy pedig féreg eſic az másod napra hagyatot Mannába, azzal arra tanitatonac, hogy az Iſten ellen gyülytetet marhaſágoſzot Iſten elöt.

21 Siedéc annac okaért azt mindennapon reggel, az menyit minden meg ehetic vala, mert minec vtánna az Nap fel melegedic vala, el oluad vala.

22 Hatod napon pedig két annyit ſiednec vala, minden före két Gomerrel, és el iöuénec az Gyülekezetnec feiedelmi, és meg mondác ezt Moſeſnec.

23 Es monda nékiec: Ez az mit az WR mondott. Az WRnac tiztelſégére ſienteltetet ſient ſombatnac nyugalma vagyon hólnap, az mit főzni akarnátoc

hólnap, maſőzzétec, és az mit ſütni akarnátoc, ma ſüſſétec, az mi pedig meg marad (hatod napon) el tegyétec azt az heted napi ſükſégtekre.

24 Es el téſſic vala az maradékot más napra, az mint Moſes parantzolta vala, és nem büzhötte meg, ſem pedig féreg nem vólt benne.

a: Az az, vala-mi maradot az ſſombat előtt való napról, azt ma, tudnillic ſſombaton, egyetek meg, és azzal ne-gedgyétek meg mert az mezőn nem találtoc ma Mannat.

25 Es monda Moſes: [a] Egyétec meg ma azt, mért ma az WR-nac ſſombattya vagyon, ma nem találly átoc azt az mezőn.

26 Hat napon ſiedgyétec azt, heted napon ſſombat vagyon, nem találtoc ackor.

27 Es heted napon mikor nemellyec az nép közzül ki mentec vólna hogy ſiednénec Mant, nem találánac.

28 Es monda az WR Moſesnec: Meddig nem akariatoc meg őrizni az én paranczolatimat és törvénimet?

29 Vegyetec eſſetekbe hogy az WR rendelte néktec az ſſombatot, és azért ád néktec hatod napon két napra való kenyeret, minden ember azért ott honn legyen, és ſenki az ő helyéből ki ne menjen heted napon.

30 Es nyúgoſſic vala az nép heted napon.

31 Neuezé pedig azt az Izrael háza Mannac, melly ollyan vala mint az Coriandrumnac magua, feiér, és ollyan izű mint az mézes pogácza.

b: Parancz-olya Iſten hogy egy ízer ſchel el tegyenec az Mannában őrőc emlekezetire.

32 Es monda Moſes: Ez az mit az WR paranczolt, [b] Tölcz meg egy Gomert az Mannával hogy meg tartaſſéc az á ti vtánnatoc valóknac, hogy láſſác az kenyeret mellyel tartottalac titeket az puztában, minec vtánna ki hoztalac titeket Ægyptumból.

33 Es monda Moſes az Aaronnac: Végy egy edéſt, és egy teljes Gomer Mant tölcz abba, és tedd el azt az WR eleibe, hogy meg tartaſſéc az ti vtánnatoc valóknac.

34 Az mint paranczolta vala az WR Moſesnec, el téué azt Aaronaz Iſtennec ielen való vóltának bizoníſága előtt, [i] hogy az meg tartatnéc.

i: Az Iſtennec ielen való vóltának bizonyſága, az ſzent ládá vólt, mellyben az kő táblác-az Aaron virágos veſzſzője, és az Manna vólt.

35 Az Izrael fiai pedig öuénec Mannát negyuen eſztendeig, míg az földre iutánac az mellyen laknioc kell vala, Mannát euénec mind addig míg az Canaan földénec határába iutánac.

36 Az Gomer pedig az Ephanac tized réſze.

XVII. Réſz.

Az Izrael fiai mikor Raphidimban zugolodnának az vizért, ád Iſten nékic vizet az kőſziklából, Az Amalechitáckal meg vijnac, és meg veric azokat mikor Moſes iſtenhőz buzgoſagoſon imádkoznéc.

1 EL menuén azért az Izrael fiainac minden ſokſága Sin puztáiából, az ő vtoc és ſzállaſoc ſierint, az WR nac paranczolattyára, tábort iárának Raphidimban, holott nem valának vizec hogy az nép ihatnéc.

2 Annac okaért az Moſeſſel verſenguén azt mondgyác vala: Adgyatoc vizet mi nékünc hogy igyunc-

igyunc. Es monda nékiec Moſes: Miért feddetec én velem? Miért kéſértitec az WRat?

3 Szomiúhozic vala azért ott az nép az víznec ſiúkſége miatt, és zúgolódéc az Moſes ellen, és monda: Miért hoztál ki minket Ægyptumból hogy meg ölnél minket, gyermekinket, és az mi barmainkat?

4 Es kiálta Moſes az WRhoz monduán: Mit czelekedgyem ez néppel? Ha czac valami keueſſé (halaztod ſegitſégedet) engemet köueckel vernec agyon.

5 Monda azért az WR Moſesnec: Eregy el az nép előtt, és az Izraelnec vénei közzűlis végy melléd, az te veſſiődetis mellyel az vizet meg ſuytottad vegyed kezedbe, és eregy el.

6 Imé én álloc te ellőtted amott, amaz Horeb hegyén való kő ſiiklára, es ſuycz meg az kő ſiiklát, és vizec iönec ki abból hogy az nép igyéc. Es úgy czelekedéc Moſes az Izraelnec vénei előtt.[a]

a: 1 Cor: 10. Szent Pal magyarazza ez kőſziklat, es azt mondgya: Az kőſziklа vala Chriſtus, az az, úgyis vala Chriſtuſt.

7 Es neuezé azt az helyet Maſſanac és Meribanac,[b] az Izrael fiainac zugolodáſokért, és hogy az WRat kéſértettéc vólna, ezt monduán: Vagyoné az WR mi köztünc vagy ninczen?

b: Maſſa, kéſértes ittenben, verſengés.

8 Eliöue pedig az Amalec nemzetſége és hadakozéc az Izrael ellen Raphidimban.

9 Es monda Moſes Ioſuenac: Válaſſſi mi nékünc férfiakat és menny el vij meg az Amalechuel: Hólnap az halomnac teteiére álloc, és az Iſtennec veſſſeie kezemben léſſen.

10 Es Ioſue úgy czelekedéc az mint mondotta vala néki Moſes, hadakozéc az Amalec ellen. Moſes pedig, Aaron, és Hur, fel menénec az halomnac teteiére.

11 Es mikor Moſes fel emeli vala az ő kezét, az Izrael[c] diadalmot veſſen vala, mikor pedig az ő kezét le erezti vala, az Amalec veſſen vala diadalmot.

c: Az Iſten az hiueknec kőnyörgeſekre meg rontya az ellenſéget.

12 Mikoron azért Moſesnec kezei el fáradtac vólna, hozánac egy köuet és ő aláia téuéc hogy arra ülne. Az Aaron pedig és az Hur tartyác vala az ő kezeit, egy felől éggyic, mas felől máſic, és mind két kezét fel emelue tartá mind nap nyúgatig.

13 Es meg rontá Ioſue az Amalec nemzetſégének népét fegyuerrel.

14 Es monda az WR Moſesnec: Ird meg ezt emlekezetre könywbe, és mond meg ezt az Ioſuenac hogy mindeneſtől el törlöm Amaleknec emlekezetitis az Eeg alól.

15 Es eppíte Moſes óltárt, és neuezé azt illy newel: Az WR én Záſlóm.

16 Mert azt mondgya vala: Bizonyára az WRnac keze vagyon az ő Királi ſiékin, hogy[d] az WR mind öröckké hadakozic az Amalec nemzetſége ellen.

d. Az az, meg éshűt az Iehoua az ő Királi ſzékére, hogy mind öröckké hadakozic az Amalec ellen.

XVIII. Réſz.

Iethro Pap el mégyen Moſeshöz az ő veſſhöz, és meg viſi néki az ő feleſégét és gyermekit, es ió tanácsot ad Iethro Moſesnec, bizáſnac választáſa felől, hogy ő maga ne kenſzerittetnéc egyedűl az töruény tételnec terhét hordozni.

1 ES meg hallá Iethro à Midianitác Papia az Moſes Ipa, mind azokat az mellyeket czelekedett vala Iſten Moſeſſel és Izraellel az ő népéuel, hogy ki hozta vólna az WR az Izrael népet Ægyptumból.

2 Es fel vőué Iethro Moſes Ipa, Sipporat az Moſes feleſégét, minec vtánna azt Moſes az Attya házához boczáta vólna.[a]

3 Es az ő két fiatis fel vőué. Az eggyiknec neue Gerſom vala, mert azt mondotta vala Moſes: Búdóſó vóltam az idegen földőn.

4 Az máſiknac pedig neue Eliezer, mert azt mondotta vala: Az én Attyámnac Iſtene ſégitſégül vólt nékem, és meg ſiabadîtott engemet az Pharaó fegyuerétől.

5 El iuta pedig Iethro Moſes Ipa, és az ő fiai, és feleſége Moſeshőz, az puztába, holott táborban vala az Iſten hegyénél.

6 Es meg izené Moſeſnec: En Iethro te Ipád mégyec te hozzád, és az te feleſéged, és ő véle az ő két fiai.

7 Es ki méne Moſes az ő Ipa eleibe, és meg haytá magát és meg czókolá ötet, az után meg kérdéc egymáſt békeſégec felől: Az után ménénec az ſátorba.

8 Es meg beſiéllé Moſes az ő Ipánac az mellyeket czelekedet vala az WR Pharaóual és az Ægyptumbélieckel az Izraelért, és minden nyaualyáiokat melly az úton találta őket, és mimódon ſiabadîtotta vólna meg őket az WR.

9 Es őruendeze az Iethro mind azokon az iókon az mellyeket czelekedet vala az WR Izraellel, kit meg ſiabadîta az Ægyptumbéliec kezéből.

10 Es monda Iethro: Aldott az WR ki meg ſiabadîtott titeket az Ægyptumbéliec kezéből, és Pharaó kezéből, az ki meg ſiabadîtotta az ő népét az Ægyptumbéliec kezéből.

11 Moſt eſmertem meg,[b] hogy nagy az WR minden Iſteneknec felőtte, mert azon bűntetéſſel bűntette meg őket az mellyel keuélyen czelekedtec vólt az Izrael ellen.[c]

12 Es vőn Iethro Moſes Ipa égő áldozatra és egyéb áldozatra való állatokat hogy áldoznéc az WRnac. Az után el iőue Aaron és az Izraelnec minden vénei hogy az Moſes Ipáual lakodalmot ſierzenénec Iſten előtt.

13 Es máſod napon le űle Moſes hogy tőruéńt tenne az nép között, és áll vala az nép Moſes előtt reggeltől fogua mind eſtueſiglen.

14 Mikor pedig látta vólna az Moſes Ipa, az mit ő czelekednéc az néppel, monda: Miczoda ez az mit te czelekedel az néppel? Mi az oka hogy te magad űlſi, és mind az egéſi kőſſeg áll te előtted, reggeltől fogua mind eſtueîglen?

15 Es felele Moſes az ő Ipánac:

Mert

a. Fordithatod igyis. Miuel hogy azt az ő Attyahoz vitte vala, tudni illik az puztából bonnét iſtentől el hiuattatec. Nemellyec illyen értelemben vadnac hogy ott vólt Moſeſſel az ő feleſége és fiaiſde az ſzabadúlás után boczatta vólt az Attyához. Exod. 2.

b: Iethro az Moſeſtől halván az Iſtennec hatalmas dolgait, az ő igaz eſmeretire hatol, és neki áldoz.

c: Ezt azért mondgya, mert mikeppen hogy vizsbe hannyác vala az Izraelitáknac gyermekeket azonkeppen iſtenvizbe vezte őket.

Mert az nép én hozzám iö hogy az Iſten akarattyát meg ércze én tőlem. d

d: Vagy: hogy az Iſtentől tanaczot kerdgyen.

16 Es mikor valami kűlsö dologoc vagyon, én hozzám iönec, és tőruéńt téſiec közöttöc, és meg ielentem nékiec az Iſtennec végezéſit és az ö tőruénît.

17 Es monda az Moſes Ipa ö nékie: e Nem ió az mit te czelekeſſel.

e: Nem adott Az Iſten egy embernec minden, Jollehet Moſes nagy ember volt, mind az által az Iethro tanittya őtet.

18 Kętſégnélkül el fogyatkozol mind te, mind az nép à melly te veled vagyon, mert erőd felött való dolog ez, te magad nem vagy elég arra.

19 f Moſt azért fogadd meg az én ſiómat, tanáczot adoc te néked, és az Iſten veled léſien. Te az népnec viſeld gondgyat az Iſten elött, hogy az ö igyöket vigyed Iſten eleibe.

f: Iethro tanácza.

20 Es tanîczad öket az Iſten rendeléſire és tőruénîre, és mond meg nékiec az melly vton kellyen iárnioc, és az mit kellyen czelekedniec.

21 Tepedig válaſſi az nép közzül erös férfiakat, g Iſten félöket, igaz mondókat, kic gyülölic az telhetetlenſéget, és tegyed azokat elöttec iárócká, és ezeredeſecké, ſiázadoſocká, ötuenedeſecké, és tizedeſecké.

g: Az itélő Birakban, minemő tulajdonságos dolgoknac kel lenni.

22 Azoc tegyenec itéletet mindenkoron, az mi pedig nagy dolog, azt te elödbe hozzác, az mi kiczin dolog ö magoc itéllyéc meg, és az te terhedet meg könnyébîtic, ha azt veled éggyüt hordozzác.

23 Ha ezt miuelended az Iſten paranczolattyából, meg maradhatſi, annac felötte az egéſi ſokaſág, békéſéggel mégyen az ö helyére.

24 Engede azért Moſes az ö Ipának beſiédének, és mind azokat czelekedé az mellyeket mondott vala.

25 Es válazta Moſes az Izrael fiai közzül erös férfiakat, és feiedelmecké téué azokat az nép között, ezeredeſeket, ſiázadoſokat, ötuenedeſeket, és tizedeſeket.

26 Kic az nép között mindenkor itéletet téſinec vala, az nehéz dolgokat Moſeſre viſiic vala, az kis dolgokat azoc itélic vala meg.

27 El boczátá pedig Moſes az ö Ipát, és el méne az ö lakó földébe.

XIX. Réſz.

Mégyen az Iſrael népe az Sinai hegynec puztaiába, fel mégyen Moſes az hegyre, meg paranczollya Iſten néki hogy meg probállya öket minec elötte az tőruént nékic adná, ha akarnac annac engedelmeſec lenni. Igeri az nép engedelmeſséget. Meg hadgya Iſten Moſeſnec hogy az népet hozza kęſitſe az tőruenetec ki adaſához. Az Iſten alá ſál nagy rőttenetes menydörgéſekben es villamáſokban.

1 HArmadic hólnapba annac vtánna hogy az Izrael fiai ki iöttec vala Ægyptumból, azon napon (hogy Raphidimból ki indúlánac) iutánac az Sinai puztáiába.

2 Mikor azért Raphidimból ki ménuén iutottac vólna az Sinai puztáiába, és táboroc vólna az puztában, (mert tábort iártac vala ott az Izraelitác az hegynec ellenébe.

SINAI

3 Fel

3 Fel méne Moſes az Iſtenhöz. Es kiálta az WR ő néki az hegyről ezt monduán: Ezt mondgyad az Iácob háza népének, és így ſólly az Izrael fiainac.

4 Ti [a] láttátoc mit czelekedtem az Ægyptumbéliekkel, és mimódon hordoztalac titeket ſas Keſelyűnec ſárnyain, és titeket magamhoz kapczoltalac.

5 Moſtan annac okaért ha figyelmeteſſéggel halgatandgyátoc az én beſzédemet, és meg tartandgyátoc az én ſzöuetſégemet, énnékem léſztec minden népéknec felötte kiualtképpen való népem, (mert enim mind az egéſz föld.)

6 Ti pedig léſztec én nékem Papi országom, és ſient nép [b]. Ezec az beſzédec mellyeket akarom hogy megmondgy az Izrael fiainac.

7 El méne azért Moſes, és ſóhíttá az népnec véneit, és eleikbe adá mind ezeket az beſzédeket, mellyeket az WR néki paranczolt vala.

8 Felele pedig az egéſz ſokaſág egyenlőképpen, és mondánac: Valamit az WR mondott meg czelekedgyűc. Es meg mondá Moſes az WRnac, az népnec minden beſzédét.

9 Ackor monda az WR Moſéſnec: [c] Imé én te hozzád mégyec nagy ſűrű felhőben, hogy hallya az nép mikor te veled ſzóloc, és hidgyenec te néked mind öröckké: Minec vtánna megmondotta vólna Moſes az WRnac, az népnec beſzédét.

10 Es monda eſmét Moſeſnec az WR: Eregy el az néphöz hogy meg ſzentellyed öket [d] ma és holnap, és hogy meg moſſác az ő ruháiokat.

11 Hogy legyenec kéſzec harmad napra, mert harmad napon le ſzáll az WR mind az egéſz népnec ſzeme láttára az Sinai hegyre.

12 Es határt rendelly ez népnec körös környűl, ezt monduán: Meglássátoc hogy ez hegyre fel ne mennyetec, és az hegynec ſzélétis ne érjétec, valami érendi az hegyet, meg ölletteſséc.

13 Senkinec keze azt ne illeſſe, hanem köueckel veretteſſec agyon, vagy nyilackal löuöldözteſſec meg, akar barom, akar ember légyen, ne éllyen, mikor az kürtnec egy formán való hoſſú zengéſét hallyátoc, az vtán mindenec fel mehetnec az hegyre.

14 Le ſzálla azért Moſes az hegyről az nép közzé, és meg ſzentelé az népet, kic meg moſác az ő ruháiokat.

15 Minec vtánna megmondotta vólna az népnec: Legyetec kéſzec az harmad-napra, és az ti feleſegtékhöz ne közeliczetec.

16 Es harmad napon mikor meg virradot vólna, [e] lőnec menydörgéſec és villamáſoc, és nagy ſűrű felhő az hegyen, és nagy trombita ſzó, annira hogy mind az egéſz táborbéli nép röttegne.

17 Es ki viué Moſes az népet Iſten eleibe az táborból, és megállánac az hegy alatt.

18 Az egéſz Sinai hegy pedig fűſtöleg

a. Az Iſten elő ſzámláttattya röuid beſzédiel az Moſes által az népnec, minemő iót tett ő velec, és megjelenti hogy ſzöuetſeget akar véle tenni, ha akarnac engedni.

b. Magyaráza ezt Szent Peter 1 Petri 2 mintha azt mondana, léſztec haſonlatoſoc mélto ſsággales tiztteſſeggel az Papokhoz és Királyokhoz.

c: Meg mondgya Iſten Moſeſnec hogy ual t akar ſzállani az Sinai hegyre az törvénnec ki adáſára, meg hidgya azért az Moſesnec hogy az népet hozza kéſzitſe.

d Az népnec megſzentelése es az ő ruháiokbnac megmoſdás és ſzeretkezéstől való megtartoztatás ſzokás vala, mellyr dolgoc által bele ſz tuzhatnac arra mennec vala, hogy az törvennec halgatáſára es bevetelere alkalmatosbac lehetnénec.

e: Le ſzál az Iſten az Sinai hegyre az törvénnec ki adáſára

f. Mind ezekkel hogy az Sinai hegyre ésszállhassál tűzben, mennydörgésben, villámlásban, azt akarta megjelenteni, az törvény mennyből eredő mennyből volna.

ſtöleg vala, f miuel hogy le ſiállot vólna arra az WR tüzben, és fel mégyen vala annac az füſti mint egy kementzénec, és mind az egéſi hegy reng vala.

19 És az kürtnec ſiaua mind inkáb neuekedic vala, az Moſes ſiól vala, és az Iſten felel vala néki ſióual.

20 Le ſiállot vala pedig az WR az Sinai hegyre, az hegynec teteiére, és fel hiuá az WR Moſeſt az hegynec teteiére, és fel méne Moſes.

21 És monda az WR Moſesnec: Eregy alá, mond meg az népnec hogy által ne hágiác az határt hogy fel iöijenec az WR látni, és ſokan ö közzülöc meg hallyanac.

g Papok, az az kic maſſian az ſzent dolgokban ſzolgálnac mert még akkor nem voltac az Papoc választva.

22 Sőt à Papokis g kic az WR eleibe mennec meg ſientellyéc magokat, hogy az WR meg ne roncza öket.

23 És monda Moſes az WRnac: Nem iöhet fel az nép az Sinai hegyre, mert te meg mondottad mi nékünc illyen képpen, Veſs határt à hegynec, és ſienteld meg azt.

24 És monda az WR ö néki: Eregy alá, és az után iöy fel te, és az Aaron te veled, az Papoc pedig és az köſſég által ne hágiác az határt hogy fel iöijenec az WRhoz, hogy el ne veſſeſſe öket.

25 Es alá méne Moſes az ſokaſág közzé, és ſiolá ö vélec.

XX. Réſz.

Az Iſten az Sinai hegynec tetéiéről adgya à Tiz paranczolatokat, mellyekben megtanit mi légyen az ö akaratya, mit kellyen czelekednünc és mit kellyen el tanoztatnunc, melyekben igér az engedelmeſeknec minden iót, az engedetlenkedőket ſenyegeti bűnöréſſel.

1 ÉS az Iſten ſióla mind ezeket az igeket, monduán.

2 En vagyoc az te WRad Iſtened, ki az Ægyptumnac földéből ki hoztalac tégedet.

3 Ne legyenec te néked én elöttem idegen Iſtenid.

4 Ne czinály magadnac faragot képet, és ſemmi haſonlatoſságot azoknac formáiára mellyec oda fel az égben vadnac, ſe azoknac formáiára mellyec az földön itt alatt vadnac, ſe azoknac mellyec az vízben az föld alatt vadnac.

a Az deákban vagyon Zelotes. vagy Zelotis pua: Mint az Szabban Canna. melly ſzónak az böltsec mondgyác tegyei elöſzer olly indúlatot mutatnac az ſzerſiuban vagyon az ö feleiegéhöz, és az aſſzſzoni állatban vadnac kic ſemmiképpen nem engedic. bog vagy az ſzerſiu más aſſzſzoni állatot, vagy az aſſzſzoni állat más ſzerſiut ſzerettſen, mintha azt mondana Iſten: Nem akarom hogy máſt ſzeressétec én kiuülem. Maſodſzor tegyezi az ſzó Canna, az olyan embert az kit meg indút az ö hozza tartozékon eſett boſſzuſágon.

5 Ne haióly meg azoc elött, és ne tiztellyed azokat, mert én vagyoc à te WRad Iſtened, Erös a boſſzúálló, ki meg büntetem az Atyáknac vétkeket az fiakban, harmad negyed izíglen, azokban az kic gyülölnec engemet.

6 Es irgalmaſſágot czelekeſſem ezerſiglen, azockal à kic engemet ſieretnec, és meg tartyác az én paranczolatimat.

7 Az te WRadnac Iſtenednec neuét hiába ne vegyed, mert nem hadgya az WR bünteteſnélkül azt az ki az ö neuét hiába véſſi.

8 Meg emlekezzél az Szombatról, hogy azt meg ſientellyed.

9 Hat napon múnkalodgyál, és minden dolgodat el végezzed.

10 Heted napon az te WRadnac Iſtenednec Szombattya vagyon, ſemmi dolgot ne tégy, ſe te, ſe fiad, ſe leányod, ſe ſiólgád, ſe ſiólgáló leányod, és ſemmi barmod,

barmod, se az te iöueuényed, melly az te kapúd közt vagyon.

11 Mert hat napon teremté az WR az Mennyet és az Földet, à Tengert és mind azokban való állatokat, és meg nyúgouéc hetednapon, azért meg áldá az WR az sombatot, és meg sentelé azt.

12 Tiztellyed az te Atyádat és à te Annyádat, hogy hosszú ideig élly az földén, mellyet az te Wrad Istened ád te néked.

13 Ne ölly.

14 Ne paráznalkodgyál.

15 Ne orozz.

16 Ne mondgy az te felebarátod ellen hamis tanusságot.

17 Ne kéuánnyad az te felebarátodnac se feleségét, se szolgáját, se szolgáló leányát, se ökrét, se szamárát, és semminemö marháját.

18 Mind az egész sokaság pedig láttya vala az menydörgéseket, az villamásokat, az kürtnec szauát, és az hegynec föstölgését, és ezeket látuán meg remülénec és tauól állánac.

19 Es mondánac Mosesnec: Szólly te mi nékünc és engedünc, ne szóllyon mi nékünc az Isten, hogy meg ne hallyunc.

20 Felele pedig Moses az népnec: Ne félly etec, mert azért jött az Isten hogy titeket meg késértene, és hogy az ö félelme légyen ti elöttetec, hogy ne vétkezzetec.

b Moses lesz Isten közbe iaro az Isten hozzá és az nép hozzá.

21 Tauól álla azért az nép, Moses pedig közelb méne az felhöhöz mellyben az Isten vala.[b]

22 Es[c] monda az WR Mosesnec: Ezt mondgyád az Izrael fiinac, Ti láttátoc hogy az Mennyböl szóltam tinéktec.

c Az Mósodic parancz olatot az Isten esmét elö hoz za, és mi az népet hogy ar ról iól meg emlekezzec.

23 Ne czinállyatoc azért én mellém semmit, ezüst vagy arany Isténeket ne czinállyatoc magatoknac.

24 Földböl czinálly én nékem Oltárt, és azon áldozzad az te égö és hálá adó áldozatodat, az te juhaidat és ökreidet, és valamelly helyen paranczolom hogy az én néuemröl meg emlekezzetec, te hozzád mégyec és meg áldalac tégedet.

25 Hogy ha köböl czinálsi nékem Oltárt, ne czinállyad faragot köböl, mert mihelt az te kö faragó vasadat arra vetended, azonnal meg fértez teted azt.

26 Grádiczonnis ne menny az én Oltáromra, hogy az te szemérmed fel ne fedeztetsec annál.

XXI. Rész.

Az Isten Moses által ad külsö dolgokról va ó polgári törueényeket, mellyeckel akarta hogy az külsö emberi tartasság birattassec az Izrael orszagában,

1 EZec pedig az itéletre való törüéényec, mellyeket akarom hogy elétkbe adgy.

2 Ha Sidó rabot vesendesi,[a] hat esitendeig szolgállyon, az heted ic esitendöben szabadon boczássad ingyen.

a: Az pénzen vött Sidó rabról való törüény.

3 Ha czac az ö testéuel ment vólt te hozzád, esmét czac az ö testéuel mennyen ki tülled, hogy ha pedig felesége vólt, az ö felesége is ki mennyen véle.

4 Ha

4 Ha az ő wra adot annac feleſéget, és ſiülend néki fiakat és leányokat, az feleſége fiaiual egybe, legyen az gazdáié, az férie pedig mennyen ki az ő teſtéuel.

5 Hogy ha azt mondandgya az ſiólga: Sieretem az én wramat, az én feleſégemet és fiaimat, nem akarom az ſiabadſágot.

6 Vigye azt az ő wra az bírakhöz, az után állaſſa azt az aytóhoz, vagy az aytó melliéke mellé, és az ő wra fúria által annac az fülét töröckel, es légyen néki rabia mind öröcké.

b: Sjolgalatra penzen el adot leánzok ról.

7 Mikor b pedig valaki az ő leányát ſiólgàlatra pénzen él adgya, ne boczáttaſſéc úgy ki mint az rab ſiolgác.

8 Ha az ő wránac gonoſinac tettzic az, úgy annrìa hogy azt magánac nem iegyzi, tehát engedgye hogy váltaſſéc meg, ne legyen ſiabad el adni azt idegen embernec, mert álnokúl czelekedet ő véle. c

c: Tudni illic hogy meg vôtte pénzen, de nem vôtte el magánac felefeglul. Mert vgy adatnac vala el ſzolgálatra penzen az Sido ſzolgálo leányoc, hogy azoc az kic meg vennec azokat, feleſégûlis el vennec.

9 Hogy ha az ő fiánac iegyezi azt, czelekedgyéc azzal az el hazaſitot leánzóknac töruényec ſierint.

10 Ha pedig máſt veiend magánac (azon felûl vagy maga vagy fia) az melly ſiólgáló leánt el vött (elöſier,) annac ételét ruházattyát és az hazaſſágban való igaſſágát aláb ne ſiállìtſa.

11 Ha ez három dolgot nem czelekeſſi azzal, boczáſſa el ingyen, minden fizetéſnélkûl.

d: Arrol való törueny, a ki mást meg

12 Az ki valakit úgy verend d, hogy az [illegible] hallyon, meg elöt-

13 De az ki nem leſeskedet az ő felebaráttya után, hanem az Iſten vetette azt annac keze eleibe, helyet rendelec néked, houá az ollyan ember ſialadgyon.

14 Mikor pedig valaki felebarát tyára ſiándokozic, és meg öli azt álnokſággal, az én óltáromtólis el vonnyad az ollyan embert halálra.

15 Az ki az ő Attyát, vagy Aňyát meg verendi, e meg öletteſſéc.

e: Engedetlen fiac ellen való törueny et az kic meg veric Attyokat vagy Annyokat.

16 Az ember lopó, vagy el adta az embert, vagy kezében kapiác azt, meg ölletteſſéc.

17 Az ki az ő Atty ánac vagy Annyánac gonozt mondand, meg ölletteſséc.

18 Hogy ha valakic egybe veſinec, és valaki az ő felebaráttyát ütendi kőuel vagy ökléuel, és meg nem haland hanem ágyba eſic.

19 Ha fel kelend, és kün iáránd páltzán, ártatlan légyen az az kī meg verte vólt, de úgy hogy fekéſe miatt való kár vállàſát meg fizeſſe, és azt meg gyogyitaſſa.

20 Mikor pedig valaki meg veri rabiát vagy ſiólgáló léányát páltzáual, és meg hal keze miatt, még bünteteſſéc.

21 De ha egy nap vagy két nap élend az vereſég után, ne bünteteſſéc meg, mert pénzen vött ſiólgáia.

22 Hogy ha pedig az férfiac egybe veſinec, és valamelly terhes aſſſoni állatot meg ſértenec, f úgy hogy idö elött ſiülni kellyen, de azért nem köuetkezic abból ſemmi veſiedelem, meg bünteteſſéc

f: Az ki terhes aſſſoni állatott meg ſert, arról ſo törueny.

az à mint az aſſiſioni állatnac wra akaria, az bîráknac az ő itéletec ſierint.

23 Hogy ha pedig halál kŏuetkezic abból, annac életeiért fizeſſe az gyilkos az ő életét.

24 Siemet ſiemért, fogat fogért, kezet kezért, lábát lábért.

25 Egetéſt égetéſért, ſebet ſebért, kéket az kékért.

26 Ha valaki az ő ſiolgáiának vagy ſiólgáló leányának ſiemét ütendi, vgy hogy az ki veſſien, az ő ſiemeiért botſáſſa azt ſiabádon.

27 Hogy ha az ő ſiolgáiának vagy ſiolgáló leányának fogát ki ütendi, boczáſſa el azt ſiabádon az ő fogáért.

28 Ha valamelly ökör [a] meg öklelendi à férfiat vagy az aſſiſioni állatot, vgy hogy meg hallyon, azt az ökröt kŏueckel veriéc agyon, és annac húſát meg ne egyéc, az ökörnec pedig wra ártatlan légyen.

29 Hogy ha pedig az ökör annac elŏtteis öklelŏs vólt és meg mondottác azt annac wránac, mind az által azt őrizetben nem tartotta: Ha férfiat vagy aſſiſioni állatod ölend meg az ökör, kŏueckel veriéc azt agyon, az wrais pedig meg öletteſſéc.

30 Hogy ha az ő életnec [b] váltſágáual akariác bŭntetni, az ő életének valtſágáért fizeſſen annyit az menny it kéuánnac rayta.

31 Vgyan ezen tŏruény ſierint bŭntetteſſéc ha valakinec fiát ló leánt öklel meg, adgyon annac wra harmintz ezŭſt Sicluſt à rabnac wránac, az ökröt pedig kŏueckel veriéc agyon.

33 Ha valaki vermet nyitand meg, vagy valaki ő maga áſand vermet, és az után nem fedi azt bę, és annac okaért valakinec ökre auagy ſiamára eſic abba.

34 Az veremnec wra pénzuel elegîtſe meg azt, az meg hólt allat pedig azé légyen.

35 Ha valamelly ökör, más ember ökrét meg ökleli, vgy hogy meg hallyon: Adgyác el az eleuen ökröt és annac az arrát oſſiác, meg, haſonlatos képpen az meg hólt ökrŏtis oſſiác meg.

36 Vagy ha meg mondottác az elŏtt hogy az ökör öklelŏs, mind az által az ő wra őrizet alatt nem tartotta, az ökörért adgyon ökröt, az meg hólt ökör pedig azé legyen.

XXII. Réſz.

Ez Caputbannis kűlső dolgokról való pólgári tŏruényeket rendel Iſten az Izraelitáknac.

1 HA valaki lopand ökröt vagy iuhot, és meg ölendi vagy el adandgya azt, egy ökörért adgyon öt ökröt, és egy iuhért négy iuhot.

2 Ha az oruot az háznac [a] meg áſáſában kapiác, és az vereſég miatt meg haland, az ki azt verte, halálra ne itélteſſéc.

3 Hogy ha pedig az nap fel kelue verte à lopót halálra itélteſſéc

[a] Az ö-Ha izzel bŭntetni hogy meg ăllſa az ő életét.

[b] Az lopóc ellen való tŏruény.

pot, ha meg nem fizethet, adgyác el az ö lopaſáért.

4 Hogy ha pedig éppen az lopott marhát kezében kapiác, akar ökör, akar ſiamár, akar iuh légyen, ha azoc eleuenec léſinec, két annyit adgyon az lopó.

b: Az ki máſnac marhájában kárt tészen, arról való törueny.

5 Ha[b] valaki kárt téſien más embernec ſöleiében vagy ſiantó földében, és az ö bármát az más ember ſiantó földére boczáttya kár tenni, az ö földénec és ſöleiénec leg iob terméſéből elegîtſe meg az káros embert.

c: Az ki tüzet támaſt.

6 Ha tüz támad,[c] és az tüz tövisbe akad, és meg égeti az gabonának rakáſit, vagy az fenn álló gabonát, vagy mezönec terméſét, meg fizeſſe az kárt az ki az tüzet támaztotta.

d: Az ki máſnac adta marhájit vagy penzet, melyet el loptac.

7 Mikor valaki[d] az ö felebarátyának adand pénzt vagy edényeket tartani, és annac házából el orozzác à marhát, ha az lopot meg találályác adgyon két annyit.

8 Ha az lopót meg nem találályác, az háznac gazdáiát vigyéc az bîrác eleibe, és eskeſſéc meg hogy az ö felebarátyának marháihoz ném nyúlt.

9 Akar mi felöl légyen verſengés, akar ökör felöl, akar ſiamár felöl, akar iuh felöl, akar öltezet felöl, vagy akar mi el veſett marha felöl, mikor valaki azt mondandgya, kétſégnélkül ez az lopó, mind az kettönec igye az bîrác eleibe viteſséc, és az kit az bîrác bünöſſé téſinec, adgyon két annyit az ö felebarátyának.

10 Ha valaki adand az ö felebarátyának, ſiamárt, vagy ökröt, vagy iuhot, vagy valami egyéb állatot tartani, és meg haland, vagy meg ſértetic, vagy ellenſégtül el haytatic, úgy hogy ſenki né látta,

11 Boczátaſſéc ez dolog az két ember között az Iſtenre való eskövéſre, hogy az ö felebarátyának marháiát el nem lopta amaz az kinél az marha vólt, és az marhának wra meg elegedgyéc añac hütin, ne fizeſſen az ſemmit.

12 Hogy ha el loptac az marhát, meg fizeſſen az wránac.

13 Ha vadaktól ſiaggattatot el, hozza annac valami réſzét bizonſágúl, ne fizeſſe meg azt.

14 Ha pedig valaki kölczön kér barmot az ö felebarátyától, és az meg ſértetic, vagy meg hal annac wránac táuól létében, meg fizeſſe az kárt.

15 Ha pedig az baromnac wra véle éggyüt leiend, ſemmit ne fizeſſen, mert bérbe fogádta azt.

e: Az ollyan leánzonac meg ſiepló ſiteſe ellen való törueny, melly máſnac nem igyeztetet.

16 Ha[e] valaki valamelly ſiüz leánzót el hitet, melly máſnac nem igyeztetet, és azt meg ſieplöſiti, adgya meg igy ruháiát, és vegye el azt feleſégül.

17 Ha nem akaria az ö Attya az leánzót néki adni, az leánzóknac igy ruháioc ſierint adgyon annac pénzt.

f: Varaslo, és ſzem feny vezto ellen.

18 Azſvaráſló és ſiem fény veztö aſiſioni állatot, ne hadgyad élni.

19 Valaki barommal vétkezendic meg hallyon.

20 Az ki idegen Iſteneknec áldozic és nem czac az egy WRnac, meg öletteſſéc.

XXIII. Rész.

Az bosſuſág tételekről, az mi ellenſeginkkel való jó tételről, az itéletekről, á vetemennec az mezőn való hágyáſáról, ſombatrol és az három nagy innepekről, az baluanyokaról tőruényeket ád Iſten, és paranczollya hogy ſemmi főuetſéget ne tartſanac az pogányockal és azoknac báluanyockal.

g. Az idegen nyomást és árulkodást nem akarta Isten hogy senki nyomorgassa.

21 g Idegenyen hatalmat ne czelekedgyél, és azt meg ne nyomorſcz: Mert tijs Ægyptum földén idegenyec vóltatoc.

22 Egy Özuegyet vagy áruátis ne nyomorſczatoc meg.

23 Ha pedig meg nyomorgatod, (mert ha én hozzám kiált meg halgatom annac kiáltáſát.)

24 Fel geried az én haragom, és el veztlec titeket fegyuerrel, és az ti feléſégtec özuegyec léſinec, és az ti gyermektec áruác.

h: Az vſura ellen.

25 h Ha pénzt adſi kölczön az én népemnec, az ſiegénnec à ki te veled vagyon, ne kéuány rayta vſorát mint az vſorásſiokot czelekedni.

26 Ha az te felebarátodnac ruháiát zálagba el veiended, à Napnac le mente előtt meg adgyad azt néki.

27 Mert czac az az ő öltezeti, teſtének leple az mellyben hál, és ha én hozzám kiált meg halgatom, Mert én irgalmas vagyoc.

28 Az feiedelmeket ne átkozzad: Es az te néped között való feiedelemnec gonozt ne mondgy.

29 Az te meg érett gabonádnac, és borodnac elsö ſéngeiét ne halogaſſad meg adni. A te fiaid közzöl az elsö ſziülöttét nékem adgyad.

30 Ecképpen ſáfárkodgyál az te ökreidből és juhaidból, heted napíg légyen az ő Annyáual, nyól tzad napon nékém adgyad azt.

31 Szent emberec legyetec én előttem. Az mezőn el ſiaggattatot állatnac húſát meg ne egyétec, hanem az ebnec veſſétec azt.

1 HAamis és hazug hirt ne kölcz (az te felebarátod ellen,) és az hamis embernec ſegitſégül ne légy, hogy hamiſſan mellette meg eskűnnél.

2 Ne köueſſed az ſokaſágot az gonozban, és ne ſióly az töruényben az ſokaſág mellet, az igaz itéletnec el fordîtáſára.

3 Az ſiegénnec ſiemélyére ne nézz, az ő töruényében.

4 Ha találkozol az te ellenſégednec búdoſó ökrére auagy ſiamárára, haycz haza nékie.

5 Ha látandod hogy az tereh alatt fekſiic annac ſiamára az ki téged gyülöl, auagy nem léſieſié annac ſegitſéggel? Emeld fel azt ő véle éggyütt.

6 Az te ſiegényednec igaſſágát el ne forditſad az ő töruényében.

7 Az hamis beſiédtől el táuozzal, és az ártatlant ſ-az igazat meg ne öllyed, mert nem hagyom bűntetéſnélkül az hamiſſat.

8 Aiándokot ne végy,[4] mert az aiándoc meg vakîttya az ſieme-ſeketis, és az igazaknac itéleteket el forditya.

4 Az itélő biro ne vegyen aiandokot az igaſſágnac el forditaſáért.

9 Az Idegen embert meg ne keſerîczed, Mert ti iól tudgyátoc az idegenyeknec mint légyen az ő dolgoc, miuel hogy tijs idegenyec vóltatoc.

10 b Hat

10 [b]Hat eztendeîg veſſed bę az te földedet, és takard bę annac az haſinát.

11 Az hetedic eztendőben künn hadgyad az te vetéſedet, hogy az te népednec ſiegéni egyéc meg azt, az maradékat pedig az mezőnec vadai, ècképpen czelekedgyél ſiölöddel és olay termő hegyeiddelis.

12 [c]Hat napon tegyed dolgodat, heted napon nyugodgyál, hogy nyugodgyéc ökröd, ſiamárod, és meg nyugodgyéc az te ſiolgáló leányodnac fia, és az iöueuény.

13 Mindeneket az mellyeket paranczoltam néktec, nagy ſiorgalmatoſſágal meg tarczátoc. Az idegen iſteneknec neuét ne emlitſétec, es ne hallataſſéc az ti ſiátokból.

14 [d] Minden eztendőben háromſior ſientelly nékem innepet.

15 [e]Az pogáczas innepét meg tarczad, hęt napon egyél kouáſinélkül valo kenyeret, (az mint meg paranczoltam néktec) az Abib neuő hólnapba, mert ackor iöttél ki Ægyptumból, és üres kęzzel ſenki ne láttaſſéc én előttem.

16 [f]Az te mezei veteményed ſengeiének aratáſának innepétis meg tarczad. Es az te mezei maiorſágodnac bę takarítáſanac innepétis, [g] melly ſiokot eſni az eſztendőnec végén, meg ſientellyed.

17 Minden eztendőben háromſior minden férfiu fel mennyen az WR Iſtennec eleibe.

18 Az áldozatra való Báránnac vérét addig ki ne onczad, mig az kouáſit ki nem hányod házadból és ne maradgyon te nállad az én áldozatomra valo Báránnac köuére reggelig.

19 Mindennec az eleit, és az te földednec elsö gyümölczét, az te WRadnac Iſtenednec házába vigyed. Ne főzd meg az gedelyet [h] az ö annyának teiében.

20 Imé én el boczátom az én Angyalomat te előtted, hogy meg örizen téged az te vtadban, és bę vigyen téged az helybe mellyet én kéſitettem.

21 Meg óltalmazzad magadat attól, és engedgy annac beſiédének, meg ne boſiſionczad ötet, mert nem ſienuedi el az ti gonoſſágtokat. Mert az én neuem vagyon ö rayta. [i]

22 Mert ha halgatandod az ö beſiédét, és azokat czelekedended à mellyeket mondoc, Gyülölöie léſiec azoknac az kic téged gyülölnec, és ellenſége léſiec az te ellenſégidnec.

23 Mert az én Angyalom te előtted mégyen, és bę viſien téged az Emorręuſnac, Hittęuſnac, Perizęuſnac, Cananęuſnac, Hiuęuſnac, és Iebuſęuſnac földére, és ki gyomlálom azokat.

24 [k]Ne imádgyad az oknac iſteneket és ne tiztellyed, és ne czelekedgyél az ö czelekedetec ſierint, hanem el töried azokat, és apróra ronczad az ö báluányokat.

25 Hanem tiztellyétec az ti WRatokat Iſtenteket, és meg áldgya az te kenyeredet és vizedet, es

b: Az vetemennec az mezőn való hagyáſáról, minden hetedic eztendőben.

c: Az ſzombathnac innepéről.

d: Az innepekről.

e: Haſonlo innep, vagy pogáſſa innep, mellyet ſzenteltec az Angyaltul valo ki ſzabadulásnac emlekezetre mellett vala Ægyptusban. Tovabba annac emlekezetre hogy az Ægyptumbéli teknec kenſzertieſec miatt kenyeret nem ſzűlhettec, hanem hamú alatt pogáſſát.

f: Pünköſtnec innepe melly ſzenteltec az töruenec ki adáſának emlekezetire melly ISt őruen nappal az Izraelitáknac megeſmértán gyakoroſt innep mellyet annac emlekezetre ſzenteltec hogy ſátorban lakottac 40. eſtendeig.

h: Az az, Ne áldozzad Baranyt vagy gedelyet nem mikor meg teyes, vagy nyalas mert az olyan meeg kiváltképpen valo ételbeli vétalo azért mond cap. 22 hogy heted napig hadgyác alta az annyanac az Baránt

i: Az az, Ez boua az ſok teremtet Angyal.

k: Az bálvány imádás ellen való tiltás.

det, és el veſſec ti közzűletec minden betegſéget.

26 Nem léſſen ſemmi az te földedben, az melly el hánná gyümölczét idö elött, ſem pedig meddö nem léſſen, es az te életednec napiait bé töltem.

27 Az én félelmemet boczátom el elötted, és minden népet az melly közzé mégy el röttentec, és minden ellenſegidet el futamtatom te elötted.

28 Daráſokat [m] boczátoc el te elötted, kic az Hiuçuſt, Canançuſt, és Hittçuſt, ki üzzéc te elötted.

29 Nem üzöm ki mind azokat egy eſztendöben, hogy à föld el ne puztúllyon, és meg ſokaſodgyanac te ellened az mezönec vadai.

30 Laſſan laſſan üzöm ki azt elöled, mîg meg ſiaporodol és az földet bîrhatod.

31 Az te határodat ki vetem az veres tengertöl fogua az Philiſtçuſoc tengereîg, és az púztától fogua az Euphrates folyó vizîg, mert ti kezeitekbe adom az földnec lakoſit, és azokat ki üzed te elölled.

32 [n] Ne tégy ſiöuetſéget, ſe azockal, ſe azoknac iſteneckel.

33 Ne engedgyed hogy az te földeden lakianac, hogy tégedet ellenem való bünbe ne eytſenec, hogy ha az ö Iſteneket tiſztelnéd, mellÿ dolog néked nagy botránkozáſra lenne.

[g] Szép igeretteckel indittya Iſten az ö népet, az ö paranczolatyának megtartáſára.

[m] Az Daráſokon érti az Cananeuſoknac lelkeknec félelmet és mardoſáſát.

[n] Az Pogányockal és azoknac iſteneckel való ſiöuetſéget megtiltya az Iſten.

XXIIII. Réſz.

Moſeſt Iſten alá küldi az hegyröl, hogy az fellyül meg mondot törvényeket az nepnec eleibe adgya, és paranczollya Iſten néki hogy az után fel mennyen. Az népnec azért eleibe adgya az Iſten törvényet, mellyeknec az ſokaſag enged. Az Moſes azért azokat meg irta, és az könyuet vérrel meg fenteluén, Iſten között és a nep között való ſiöuetſéget meg erösiti, az után fel mégyen Iſtenhöz egy nihany magával, ö magát bóltcztya Iſten, és ott lészen negyuen ejtel nappal.

1 ÉS monda (az Iſten) Moſesnec: Iöy fel az WRhoz te, és az Aaron, Nadab és Abihu, es az Izraelnec vénei közzül hetuenen, es nagy táuól hayczátoc meg magatokat én elöttem.

2 Es czac Moſes mennyen az WRhoz, amazoc pedig oda ne közelgeſſenec, az népis ne iöjjen fel ö véle.

3 El ménuén azért Moſes az (hegyröl) minec vtánna meg beſiéllette vólna az népnec az WRnac minden beſiédit, és minden törvénît, és az nép egyenlö ſióual feleluén, azt mondottác vólna: Az WRnac minden beſiédit, valamellyeket paranczolt, meg czelekedgyüc.

4 Meg irá Moſes az WRnac minden beſiédit, és fel keluén reggel eppîte óltárt az hegy alatt, és tizenkét oſſlopokat, az Izraelnec tizenkét nemzetſégi ſierint.

5 Az vtán el küldé az Izrael fiainac [a] iffiáit, kic áldozánac égö aldozatokat, és hálá adó áldozatokat tulkockal.

6 Es Moſes vöué azoknac (az áldozatra való barmoknac) vérenec felét, és töltè azt medentzékbe, Az vérnec pedig felét töltè az óltárrá.

7 Az vtán vöué az Iſten törvényénec könyuét, és el oluaſá az

[a] Ez iffiac vóltac az Izraelitaknac elſö ſzülöttei, kic az papi tiztben vóltac, mielöt hogy akkor nem vóltac az Leui nemzetſégéböl valo papoc.

népnec

népnec halláſára, kic mondánac: Mindeneket meg czelekedünc à mellyeket az WR paranczólt, és engedünc.

8 És minec vtánna vötte vólna az vérnec többit, meg hinté azzal az népet és monda: [b]Ez az ſiöuetſégnec vére, mellyet az WR tett ti veletec, mind ez beſiédec ſierint.

9 [c] Az után fel méne Moſes, Aaron, Nadab, Abihu, és az Izraelnec vénei közzül hetuenen.

10 És látác az Izraelnec Iſtenét: és az ö lábai alatt vala vgy mint Saphirus köböl czináltatott állat, minémü az Eeg mikor tizta.

11 Az Izrael fiainac pedig véneit nem ölé meg (az WR) Mert ióllehet láttác vólna az Iſtent, mind az által öttec és ittac az után.

12 [d] Ackor monda az WR Moſesnec: Iöy fel én hozzám à hegyre, és légy ott, és adoc te néked köw Táblákat, az Töruént és az paranczolatokat, mellyeket irtam hogy azokra meg tanîttaſſanac.

13 Fel kelé azért Moſes és Ioſue az ö ſiolgáia, és fel méne Moſes az Iſten hegyére.

14 Az véneknec pedig monda: Maradgyatoc it mig meg tęrec ti hozzátoc, Imé Aaron és az Hur ti veletec vadnac, à kinec valami igye léſien, ö hozzáioc mennyen.

15 Ackor fel méne Moſes az hegyre, és az felhö el burîtá az hegyet.

16 És lakozéc az WRnac diczöſége az Sinaj hegyén, és bę fedezé azt az felhö hat napon, és ſiólítá heted napon Moſeſt az felhöböl.

17 És az WRnac diczöſégénec látáſa ollyan vala az hegynec teteién, mint az égö tüz az Izrael fiai elött.

18 És bę méne Moſes az ködnec közepébe minec vtánna fel ment vólna az hegyre, és lönMoſes az hegyen negyuen nappal és negyuen éijel.

XXV Réſz.

Paranczollya Iſten Moſesnec hogy az Izrael nemzetſégenec meg mondgya, Hogy minden ember az Iſten Sátoranac eppitéſére való ſükſéges marhakat adgyon ſabad akarattya ſierint. Meg iria Iſten Moſesnec az Ben Ladanac, Kegyelem tablának, Cherubimoknac, Aſtalnac, és gyertya tartónac formáját.

1 ACkor ſiólítá az WR Moſeſt, ezt monduán.

2 [a] Siólly az Izrael fiainac hogy vegyenec az ö marhájokból, és adgyanac nékem aiándokot, minden embertöl, az kinec ſiiue ſiabad akarattya ſierint hayól az adáſra, vegyetec nékem aiándokot.

a: Iſten paranczollya Moſes által hogy az ö ſátorának el keſzitéſére adgyanac drága aiándokokat, mellyec itt meg irattatnac, és hogy az népet az adakozáſra inkáb

b. Szöuetſégnec vére. Az az, Ez vér bizonſága az ſzöuetſégnec mellyet tött ti veletec, hogy tudnillic az ſok erőſſec és állandoc léſſenec. Melly vér példázta az Ieſus Chriſtus vérét. Ebr 9.

c. Fel indul Moſes egymaga magával Iſtenhöz az hegyre.

d. Az Iſten ö magát ſgoltetya Moſeſtis fel menuén, az Iſtennel negyuen eijel nappal lészen.

fel indítaná Iſten, azzal aiánlya magát hogy ö közöttöc lákozzic Holott nem kell azt gondolnunc hogy az Iſtennec állattya bé rekeztethetnéc Azért ha az Iſtennec Széki az Meny orſzág, és labainac nyúgolom az föld Eſa 66. Es ha az Egeknec egei ötet be nem foghattyác 2. Reg 8. Acto. 7. mödon fogni vólna bé az kitſin ſátor? Mondgya azért Iſten hogy közöttöc lakic, és az ſátor Iſten háza, mivel hogy az ö velen való vóltának az ſátor nyilván való bizonyſága es tele vala Példazta pedig az az ſátor az Anya ſzent Egy házat, mert miképpen az Iſten háza vólt. Azonkeppen az Anya ſzent egy ház, mint Chriſtus mondgya. En veletec vagyoc Továbbá tollehet az Iſten ſátorában, és az körül való ekeſſégec es Ceremoniác által az nép intetet az Iſtenni dolgoknac betſülése, nemellyec pedig ezec ekeſſegec valóc vóltác, mind az által ha ezec azért rendeltettec volna, az egéſz töruénben való Ceremoniac ezec hábá való pompác vóltac vólna Azt mondgyac azért, hogy elöſzer azoc által az Sidó nép egyéb poganyoktól el válazlatot, Epheſ. 2. Másodſzor és fő képpen hogy azoc az Ieſus Chriſtuſt, az ö ſzületéſét, ſzenvedéſe halálát, vére hullaſát és áldozattyát példázták, mellyre nezue mondgya az iras hogy azoc czinaltattac az formára, mel

Jyet Iſten mutatott Moſesnec az hegien, Exo: 25. Acto: 7. Ebr: 8. mellyeknec általa az ő erőtelenſegeket es vgy mint gyermekſégekért tartoztattac az Iesus Chriſtuſnac várásában, és az ő benne való bizodalomban. Mellyekből meg tettzic hogy noha Iſten kegyelméből, Chriſtuſért hit által igazúltac meg, mint ſzinte mi, mind az által az ő hitec az ſoc Ceremoniakal nemmemő képpen vgyan be fedeztetet vólt, Harmadſzor, Az hiueknec azoc az Ceremoniac vóltac vgy mint Sacramentomoc, mellyec által Iſten az ő igeretit nékic meg erősitette. Azért azoc vóltac az hiueknec hiteknec vgy mint támaſzai Vtolſzor intettec azoc által, mint kiuálképpen az áldozatoc által Penitentiara, az ő teſteknec gonoſz kenáſáginac öldökleſére, es magoknac meg áldozáſára, Rom. 12, Mind ezekből meg tettzic hogy noha ő magokban azoc az Ceremoniac es ékeſségec haſznoſtalanoc vóltac, és az Iſten azokban nem gyönyörködet, mueinegy ő lelki állat és lelki tezteleteckel akar tiszteltetni Ioan 4 Mind az által az hiuekben az kic hit által Iſtennec előtte kedueſec vóltac, mellyec immar el törőltettec és munket nem kőteleznec, Gal. 3. 4. Ebr: 7. 8. 9. 10.

3 Ez pedig az aiándoc mellyet ő tűlőc vegyetec, aranyat, ezüſtöt, es értzet.

4 Kęc ſelymet, veres ſelymet, Carmaſin ſiinű ſelymet, feiér ſelymet, keczke ſiőrt.

5 Vereſſen feſtett kos bűröket, Borz bűroket, és Sittim fákat.

6 Az gyerttya tartóba való olay, kenetnec olajába való Aromákat, és az ió illatnac czinálásához is Aromákat.

7 Onyx kőueket, és foglalni való kőueket az Ephodnac, és az nagy Papnac mellyén való ékeſſégnec meg kéſiitéſére.

8 Es kéſiitſenec nékem ſient Haylékot, hogy ő közöttec lakozzam.

9 Mindeneſtől vgy czinállyátoc az mint meg mutatom te néked az ſzent Hayléknac formáiát, és annac edéninec haſonlatoſſágát.

a. Az Iſten ſzöuetſégenec Ládáia.

10 Czinállyanac egy [a] Ládát Sittim fából, harmad fęl ſing légyen annac az hoſſia, más fęl ſing az ſiéleſſége, más fęl ſing az magaſſágais.

11 Meg búrſczad azt tizta arannyal, mind kiuől mind belől, és azon fellyűl mind körös környűl czinály arany Coronát.

12 Es öncz négy arany karikákatis, és azokat czináld az Ládának négy ſiegeletire, éggyic óldalárais kęt karikát, az máſic óldalárais kęt karikát.

13 Czinály rúdakatis Sittim fából, és azokatis meg búrſczad arannyal.

14 Es az rúdakat boczáſſad az Láda óldalán való karikákba, hogy azoknál fogua hordozzác az Ládát.

15 Az Ládának karikáiban állyanac az rúdac, el ne vegyéc onnét.

16 Es helyhezteſſed az Ládában az [b] Bizońſágot, mellyet ezután néked adoc.

b. Bizonſágnac neuezi az két kő táblát miuel hogy az Iſten akaratyáról bizońſagot teſzen vala

17 Czinály Kegyelemnec táblaiátis [c] tizta aranyból, harmad fęl ſing légyen az hoſſia, az ſiéleſſége más fęl ſing légyen.

c Kegyelemnec tábláia, melly peldazta az Iesus Chriſtuſt, mint az Apoſtal magyarázza Rom: 3 miképpen hogy az ládais mellyről az előtt ſzola, őtet peldazta.

18 Czinály kęt Cherubimokatis, az kegyelem tábláiának kęt végére, az tábláual egybe egy merő aranyból.

19 Az éggyic Cherubimot az kegyelem Táblának éggyic végére, az máſikat az maſic végére. Az kegyelem tábláiából formállyác ki az kęt Cherubimot annac kęt végén.

20 Es az kęt Cherubimoc az ő kęt ſiárnyokat ki terieſſiéc fenn, vgy hogy az kegyelemnec tábláiát az ő ſiárnyockal bę fedezzéc, és

zéc, és egy másra nézzenec, és az ő ortzáioc az kegyelemnec tábláiára nézzenec.

21 Ezt pedig az kegyelemnec tábláiát, az ládán fellül tegyed, és az ládába tegyed az bizonságot, mellyet néked adoc ez után.

22 Ott léſiec te veled ſiembe, és ſióloc te veled az Kegyelemnec tábláiáról az két Cherubimoc közzül, melly vagyon az Bizonſág tételnec Ládáján fellül, mind azoc felöl az mellyeket te általad paranczoloc az Izrael fiainac.

23 Czinály annac felötte Aſztal- *d: Aſztal.*
tis Sittim fából, d két ſing légyen hoſſiúſága, ſéleſsége egy ſing, magaſsága más fél ſing.

24 Es azt bé burſczad arannyal, és annac az környekén czinály arany Coronát.

25 Czinály az Aſztalnac környekére egy tenyérni ſiéles pártazatotis, és az pártazaton fellül helyheztefſed az arany Coronát.

26 Annac felötte czinály négy arany karikákat, mellyeket annac lábainac négy ſiegeletire czinály.

27 Czac az pártazaton alól legyenec az karikác, mellyekbe az rudakat boczáſſác hogy hordozhaſſác az Aſztalt.

28 Azokat pedig az rudakat Sittim fából czinállyad, és arannyal bé burſczad, és hordozzác az Aſztalt azoknál fogua:

29 Annac felötte az Aſztalnac tálait, temién tartóit, ezeknec fedeleit és tiztitóit, mellyec mind az Aſztalon állyanac, tiſzta aranyból czinállyad.

30 Es tégy arra kenyereket, mellyec mindenkor én előttem állyanac.

31 Czinály annac felötte e Gyertya tartót tizta aranyból, merő aranyból vert légyen az, annac ſiára, ágai, pohárkai, tálaczkai es vérági azon egy merő aranyból legyenec. *e: Gyertya tartó.*

32 Hat ágai legyenec az óldalán, egy felölis három ág, más felölis három ág.

33 Az éggyic ágán legyenec Mondolánac formáiára formáltatot három tálaczkác, gombiáual és vérágáual egybe. Az máſic ágánnis Mondola formára czináltatot három tálaczkác, gombjáual és vérágáual egybe: Illyen módon légyen az gyertya tartónac mind az hat ága.

34 Az Gyertya tartónac ſiárán légyen Mondola formára czináltatott négy tálaczka, gombiáual és vérágáual egyetembe.

35 Es az két ága alatt egy gomb légyen, az máſic két ága alattis egy gomb, és harmadic rendbéli ágai alattis egy gomb légyen, ſgy legyen az Gyertya tartónac mind az hat ága.

36 Annac mind gombiai mind ſzárai az derekából legyenec, mindeneſtöl az egy merőn vert légyen, tizta aranyból.

37 Czinály hét ſiöuedneketis az Gyertya tartóhoz, mellyeket magaſſan helyhezteſs, hogy az gyertya tartó minden felé világoſſágot adgyon.

38 Gyer-

38 Gyertya hamua vöuétis, és annac az köpüit tizta aranyból czinállyad.

39 Egy Talentum aranyból f czinállyad az Gyertya tartót, minden edéniuel egybe.

40 Meg láſſad pedig hogy czinállyad arra az formára és példára, melly te néked mutattatot ez hegyen.

f Vatablus: Az közönſéges Talentum hatuan font nyóltz. Az Templome pedig ſáz hujs.

XXVI. Réſz.

Meg mondgya Iſten Moſesnec az ſent Hayloknac mingmű kárpitokból és dezkákból czinállya, Az Superiatonis mint czinállya az *ſanctum ſanctorum* eleibe. Es houa helyhezteſſe az Ládát, az Kegyelem tábláiat, az Aſtalt, és az Gyertya tartót.

1 AZ Sátort pedig czinállyad feiér viſſiſált ſelyemből, kęc ſelyemből, veres és Carmaſin ſiinű ſelyemből czinalt tíz karpitból, Cherubim formákat czinály az kárpitokon ſiép meſterſéggel.

2 Eggyic kárpitnac hoſſia légyen huſſon nyóltz ſing, és eggyiknec ſíéleſſége négy ſing, egy mérteke légyen mindenic kárpitnac.

3 Öt kárpitot foglally egybe eggyiket az máſickal, eſmét az más öt kárpitot kűlön foglallyad egybe, eggyiket az máſikual.

4 Czinály kęc ſelyemből mint egy ſiemeczkéketis az elsö kárpitnac ſiélén, az melly felöl az máſickal egybe kell foglalni, az máſic kárpitnakis az ſiélén az holott az harmadic rendbéli kárpittal egybe kell foglaltatni, àcképpen czinály ſiemeczkéket.

5 Ötuen ſiemet czinály eggyic kárpiton, ötuent czinály az maſic kárpitonnis az holott egybe kell foglalni az harmadickal, egy más ellenébe legyenec ſiépen czinálua az ſiemöczkéc.

6 Czinálly ötuen arany a horgoczkákatis (mindenic kárpitra) és azockal foglald egybe az kárpitokat, hogy egy Sátor légyen.

a Vegy gombokat.

7 Ezeknec vtánna czinály keczke ſiörből kárpitokat az Sátornac bę fedezéſére, tizen egy kárpitot czinály ollyant.

8 Eggyic kárpitnac hoſſia harmintz ſing légyen, és az ſiéleſſége négy ſing légyen, mind az tizen egynec egy mérteke legyen.

9 Az ötét à karpitnac kűlön foglald egybe és hatát kűlön, és az hatodic kárpitot meg kętſierezzed az Sátornac aytaia ellenébe.

10 Czinály pedig ötuen ſiemöczkéketis az eggyic kárpitnac ſiélén, az holott egybe kell foglalni az máſickal, azonképpen az máſiknakis az ſiélén, az holott egybe kell az harmadickal foglalni.

11 Czinály ötuen értz horgoczkákatis, mellyeket bę veſs az máſic kárpiton való ſiemöczkékbe, és foglald egybe az kárpitokat, hogy légyen egy Sátor.

12 Az miuel az Sátornac kárpittyai böwebbec, tudni illic eggyic kárpitnac az fele, az ſient Hayloknac az hátúlſó réſién boczátaſſéc alá.

13 Az miuel pedig az kárpitoc hoſſiabbac, tudni illic egy felölis egy ſinguel, más felölis egy ſinguel

ſinguel, más felölis egy ſinguel, à ſient Hayloknac óldalán boczáttaſſéc alá, mind egy felöl mind más felöl, hogy bę fedgye azt.

14 Czinály az Sátornac fedelet meg vereſittetett kos börböl is. Mind ezeknec felötte pedig czinály fedelet az Sátornac borz börböl is.

15 Czinály az ſient Hayloknac fenn álló deſikákatis [b] Sittim fából.

b. Az Iſten Hayloknac deſzkái

16 Az deſikának magaſſága tíz ſing légyen, az ſiéleſſége pedig eggyic deſikának más fęl ſing légyen.

17 Mindenic deſikának kęt czapia légyen az eggyic végén, laytorjának formájára egy más ellenébe, Az ſient Hayloknac minden deſikáit igy czinállyad.

18 Az ſient Hayloknac pedig dęl felöl húſi táblát czinály.

19 Es az húſi deſika alá negyuen ezüſt talpat czinály, kęt talpat egy deſika alá az ö kęt czapia ſierint, és kęt talpat az máſic deſika alá az ö kęt czapia ſierint.

20 Az ſient Hayloknac eſiac felöl való máſic óldalánakis húſi deſikát czinály.

21 Es azoknakis negyuen ezüſt talpat, kęt talpat egy deſika alá, más aláis kettöt.

22 Nap nyúgat felöl való óldalánac, czinály hat deſikát.

23 Es az Hayloknac ſiegelet pártazattyára kęt déſikát czinály mind az kęt ſiegeletin.

24 Mellyec alól, mind az teteieſig kettöſec legyenec egy karikában foglaltatuán, igy czinállyad az kęt deſikát az Hayloknac kęt ſiegeletin.

25 Legyen azért nyóltz deſika, és azoknac tizenhat ezüſt talpa, kęt talp egy deſika alatt, és kęt talp az más deſika alatt.

26 Czinály rúdakatis Sittim fából, öt rúd légyen az Hayloknac eggyic óldalánac deſikaihoz.

27 Es öt rúd az Hayloknac máſic óldalánac deſikaihoz, és az Nap nyúgati réſzénec deſikaihozis öt rúd.

28 Az középsö rúdat à deſikáknac [b] közepin boczáſd által, hogy eggyic végétöl fogua az Hayloknac máſic végeig érien.

b. Az az. Az deſzkákat kö zép arant az közepſö rúdnac által fuvaiad, de az több rúdac ka ſzákban iarnac.

29 Az deſikákat pedig meg búrſtſad arannyal, és karikákatis czinály à deſikákba, mellyeken által boczáſſác az rúdakat, az rúdakat pedig meg búrſczad aranyual.

30 Illyen módon eppicz fel azt az Sátort, annac haſonlatoſſágára melly néked az hegyen muttatatot.

31 Czinály Suporlátotis [e] kęc ſelyemböl, veres ſelyemböl, Carmaſin ſinü ſelyemböl, és feier viſiſiált ſelyemböl, ſiép meſterſéggel czinállyad azt Cherubimoknac képeiuel elegy.

e: Suporlát az Sanctum Sanctorum elött.

32 Es függeſiſied azt négy tim fából czinált oſilopra, mellyec arannyal bę búrítáttac legyenec, arany horgai, és négy ezüſt talpai (legyenec.)

33 Es az horgokra függeſiſied azt, és oda vigyed az ſuporláton belöl az bizonſág tételnec Ládáiát, és

iát, 4 és az az Suporlát válaztya el az Hayloknac elsö réſzét, mellyet Sanctumnac, (az az, ſzentnec neueznec,) az belsö réſiétöl, mellyet Sanctum ſanctorumnac, (az az, Szentnec ſzenténec neueznec.)

34 Annac felötte helyhezteſſed az Kegyelemnec tábláiát az Bizonſág tételnec Ládáián fellül, az Hayloknac belsö réſébe.

35 Az (arany) Aſztalt helyhezteſſed az ſuporláton kiuöl, és az Gerttya tartót az Aſital ellenébe az Hayloknac dęl felöl való réſzébe, Az Aſztalt pedig éſzac felöl való réſzébe helyhezteſſed.

36 Czinály Suporlátot az Hayloknac aytaiára kęc ſelyemböl, veres, Carmaſin ſiinü, és feiér viſzſiált ſyelemböl ſzép meſterſéggel.

37 Az Suporlátnac pedig czinál öt oſſlopot Sittim fából, mellyeket arannyal meg búrícz, azoknac horgaijs aranyból legyenec, és öncz azoknac értzböl öt talpat.

XXVII. Réſz.

Meg mondgya Iſten Moſesnec az oltárnac, az hayloc tornatzának, es annac kárpitainac, oſſlopinac formáiát, tudni illic minęmö formara czinaltaſſa azokat. Az vilagoſitáshoz való Olayrolis paranczolatot ád.

1 CZinály Oltártis Sittim fából, öt ſing légyen az hoſſia, az ſzéleſſégeis öt ſing légyen, négy ſiegü légyen az Oltár, és az magaſſága három ſing légyen.

2 Az Oltárnac négy ſiaruatis czinály vgyan ollyan fából az Oltárnac négy ſiegeletin, és az Oltárt meg búrîczad értzu

3 Czinály fazokakatis anna hamuának ki hordáſára, ſeprü ket, ſiénnec való medentzéket, horgas villákat, és óllókat, minden ſierſiámát értzböl tſinállyad.

4 Czinály roſtéltis értzböl mint egy hálót, és annac négy ſiegeletire négy karikákatis értzböl.

5 Es helyhezteſſed az roſtélt az Oltárnac üregſégébe belöl el alá, úgy hogy az roſtél az óltárt fęlîg fel érie.

6 Czinály rúdakatis az Oltárnac Sittim fából, és azokat értzuel búrîcz meg.

7 Es az rúdakat boczáſſad az karikákba, és legyenec azoc az rúdac az óltárnac kęt óldalában, mikor hordozzác azt.

8 Hézagon czináld deſzkákból, az mint mutatta te néked az WR, úgy czinállyatoc.

9 Czinály az ſient Hayléknac tornátzotis dęl felöl, feiér viſiſiált ſelyemböl czinált kárpitból, eggyic óldalának hoſſia légyen ſiáz ſing. *Az Iſten ſátorának környüle való tornátza.*

10 Annac légyen húſi oſſlopa, es azoknac húſi értz talpai, és ezeknec horgai karikaiual egybe ezüſtböl legyenec,

11 Ezenképpen Eſiac felöl való óldalának az hoſſia légyen ſiáz ſing kárpit, annakis húſi oſſlopa, húſi talpa, és azoknac horgai és karikai ezüſtböl.

12 Az ſiéleſſége pedig az Nap nyúgat felöl való óldalán légyen ötuen ſing kárpit, annac tíz oſſlopai és tíz talpai.

13 Az

13 Az Nap támadat felől való ſiéleſſégeis légyen ötuen ſing.

14 De ezt (az tornátznac Nap kelet felől való réſzét,) úgy czinállyác hogy egy felől légyen tizen öt ſing kárpit, annac három oſilopa és három talpa.

15 Más felőlis légyen tizen öt ſing kárpit, annakis három oſilopa es három talpa.

16 Az tornátznac pedig kapuián légyen kęc ſelyemből, vereſből, Carmaſin ſinű, és feiér viſiſált ſelyemből meſterſéggel czinált húſi ſing ſuporlát, annac négy oſilopa és az oſilopoknac négy talpai legyenec.

17 Az tornátznac minden oſilopai körös kornyűl ezűſt veſſőckel öuedezteſſenec meg, azoknac horgai ezűſtből, talpai értzből legyenec.

18 Az tornátznac hoſſia ſiáz ſing légyen, az ſiéleſſége ötuen ſing, az magaſſága öt ſing, viſiſált feiér ſelyemből czinált kárpit légyen, és azoknac oſilopinac talpai értzből.

19 Az ſient Hayléknac minden ſiolgálattya mellé való edéni, és minden ſiegei annac, mind az tornátznac ſiegeiuel egybe, értzből legyenec.

20 Te pedig paranczold meg az Izrael fiainac, Hogy adgyanac te néked tizta és ſić pen meg tört Olayt világoſitani, hogy ſűntelen minden napon az ſient Haylokban abból világoſſágot ſierezheſſenec.

21 Az Gyűleközetnec haylokában az ſuporláton kiuől, melly az Bizonſág tétel Ládáiának elötte vagyon, helyhezteſſe azokat Aaron és az ő fiai, hogy éghienec azoc eſtuetől fogua mind reggelig az WR elött, öröcké való rend tartáſoc légyen ez, az ő maradékoc közt (mellyet meg kell tartanioc) az Izrael fiainac.

XXVIII. Réſz.

Paranczolya Iſten Moſeſnec hogy az Aaront az ő fiaiual egybe válaſſa az Papi meltoſágra, és ahoz való ékes ruhakat czinaltaſſon.

1 TE pedig hiuaſd hozzád az te atyádfiát az Aaront, és az ő fiait ő véle egybe az Izrael fiai közzűl, hogy én nékem Papim legyenec, Aaron, Nadab, Abihu, Eleázar, Ithamar az Aaronnac fiai.

2 És czinály ſient ruhákat Aaronnac az te atyádfiának, diczőſégre és ékeſſégre.

3 Te annac okaért paranczold meg az bölcz meſtereknec, kiknec elméieket bölczeſségnec aiándékáual meg ékeſitettem, hogy czinállyanac Aaronnac öltöző ruhákat, az ő fel ſienteléſére, hogy én nékem Papom légyen.

4 Ezec pedig az ruhác az mellyeket czinalnioc kell: Hoſen, Ephod, bőw rántzos ruha, ſzoros alſó ruha, ſűueg és öw, ezeket az ſzent ruhákat czinállyác Aaronnac és az ő fiainac, hogy én nékem ſzolgállyanac az Papi tiſztben. 4: Aaronnac öltözetire való ruhác.

5 Annac okaért adgyanac ezeknec aranyat; kęc ſelymet, veres,

Carmasin siinü, és feiér selymet.

b. Ephod, ez rövid ruha volt melyet leg sellyál adtac reá hogy az többit meg szorittaná, az vállától fogua az vekonyág ért.

6 Az Ephodot [b] czinállyac aranyból, kęc, veres, Carmasin siinü, és feiér selyemből siött mesterséggel.

7 Az vállán való kęt siárnyait úgy czinállyác, hogy az kęt vége egybe kapczoltathassęc.

8 Az Ephodnac pedig szorítóia à melly az Ephodon vagyon, mint siinte az ruháia aranyból, kęc, veres, Carmasin siinü és visiialt féiér selyemből czinált légyen.

9 Annac vtáña végy kęt Onyx kõuet, és mesd fel azokra az Izrael fiainac neueket.

10 Hatánac neuét eggyic kõre, az hatánac à másic kõre, az õ siületéséknec rende sierint.

11 Kõ mettzõ mesterrel, mint az peczétet siokták mettzeni, úgy mettesd fel ez kõuekre az Izraelnec fiainac neueket, Aranyba foglalván azokat.

12 Es helyheztessed ez kęt kõuet az Ephodnac vállára, mellyec legyenec az Izrael fiairól való emlekezetnec kõuei, hogy hordozża az Aaron azoknac neueket az WR elõtt, az õ kęt vállán emlekezetnec okaért.

13 Czinály annac okaért kęt boglárokat, (mellyekbe az kęt kõuet foglallyad.)

14 Czinály egy arányú kęt arany Lántzotis meg tekerített arany vesiiökbõl és foglallyad azokat az meg fodorított arany Lántzokat az boglárokhoz.

15 Annac vtánna czinály itélet-

c. Holen, ez az Ephodõ felsõ része volt, mely fogta bellet, melly Aaronnac az siuc aránt volt az mellyenezben volt az Vrim Thummim. Az Hosennet hãlsõ részébe voltac foglalua tizenkęt drága kõuec, mellyekben volt az Izraelnec tizenkęt törzsének neuec. Melly cheiségnec árrá való volt hogy az Aaron kezelkedne eggyeckel, vagy az Izraelnec nẽzetsége azt alutana hogy az õ tanácsokra fogokerésben elõtt olyan betsületesséc, hanem azzal mentelõsséget az Pap hogy ez Izraelnac felõl es az õ meg maradásse felõl sogalmatos kinec, és könyörgésében azokról Isten elõtt gyakorta emlekeznéc. Másodszor azt ielentette azzal az Vrim, hogy az bizonyos Isten elõtt való bõr czũlletec nem egyebnec vagyon, hanem az papi szentseg, emlékezetnec kõuei, mellyeket az Isten elõtt hordoz.

fégéből, és noha õ magokban semmic es el vettetnec valónac, mind az által az Christusban, az kinec tetszéc oltattac, kedvesec és ollyanoc mint az drága kõuec. Harmadszor azt mutattya Isten azzal, hogy mi felõllünc vgy vsel gondol, mint ha az õ szemébe rekesztettünc volna, Esa: 49.

25 Az

25 Az Lántzoknac pedig más két végét foglallyad az két boglárhoz, és helyheztesſed az Ephodnac vállain elöl.

26 Czinály két arany karikákatis, mellyeket czinály az ſient Hoſennec két alſó ſiegeletire, belöl, az Ephod felöl való kétſierezéſénec ſiegeletire.

27 Más rendbéli két arany karikákatis czinály és helyheztesſed azokat oda alá egy más ellenébe az Ephodnac két óldalúl való réſiébe az ruhánac ſiorítói mellet, az öuezénec felötte.

28 Es illyen módon ſiorîczác az Hoſent az ö karikáinál fogua, az Ephodon való karikákhoz, kęc ſelyemböl czinált ſinórral, hogy az Ephodnac öuezeién fellül légyen, és el ne válaztaſſéc az Hoſen az Ephodtól.

29 Hogy hordozza az Aaron az Izrael ſiainac neueket az itéletnec ſient Hoſennyében az ö ſiuén, mikor az ſient Haylékba bę mégyen, emlekezetre az WR elött ſiüntelen?

30 [d] Annac vtáñá helyheztesſed az itéletnec Hoſeñyébe az VRIM OT és az THVMMIM OT, hogy legyenec az Aaronnac ſiuén mikor bę mégyen az WR eleibe, és hordozza Aaron az Izrael ſiainac itéletit az ö ſiuén az WR elött mindenkor.

31 Az Ephod alatt való böwrántzos ruhátis czinállyad kęc ſelyemböl.

32 Es az felsö réſién közép aránt légyen azon egy lik az feiénec való, és annac az liknac körös környül két ſierezéſe légyen, mint az pántzélnac lika, hogy meg ne ſiakadgyon.

33 Es ennec az alſó peremiére czinálly Pomagranát formáiára való gombokat, kęc, veres, és Carmaſin ſiinü ſelyemböl mind körös környül, és ezec közzé czinály arany czengettyüketis mind környül.

34 Egy arany czengettyü, és az után egy Pomagranát formáiára czinált gomb, eſmét egy arany czengettyö és egy Pomagranát a ruhánac az allyán mind környül.

35 Ez légyen az Aaronon mikor az Iſteni ſiolgálatban foglálatos, hogy añac czengéſét hallyác mikor bę mégyen az ſient helybe az WR eleibe, és mikor ki mégyen, hogy meg ne hallyon.

36 Czinály Lannatis tizta aranyból, és meſd ki azon mint az peczét mettzö, ezt: SZENTSEG AZ WRNAC. [e]

37 Mellyet köſs kęc ſelyemböl czinált ſinórra, hogy az ſüuegen légyen az ſüuegnec elsö réſién.

38 Es illyen módon légyen az Aaronnac homlokán, bogy az

[d] Vrim, világoſſágot. Thummim tökélleresſéget iegyez. De miczoda volt a Hoſenben az Vrim és Thummim, ſoha ſenki nem tudhattya. Nemellyec az bölts emberec közzül mondgyác, hogy ezzel Iſten akarta ielenteni, az papnac mieuánec kellene lenni, tudni illic kinec elméie meg világoſitatot volna az menyei tudomán ban, és kinec tökélletes élete es erkölcze volna. Nollebet pedig az kiczt mondgyác, nem ſemmit mondanac, De miuel hogy az Aaron Pap az igaz papnac az IeſusChriſtuſnac példáia volt: Añac okáert az Vrimot és Thummimot ö benne kell kereſnünc. Az Chriſtusban vagyon azert az Vrim, az az, az világoſſág mert ö benne vadnac el reytue az Iſten bölczeſegénec tellyes kinczei, Coloſ. 2. ez mint ö maga mondgya, ö az igaz világoſſág, és a ki ötet követi nem iár az ſetétſégben, Ioan. 8. és ö ez világ világoſſága, ki meg világoſit minden embert, Ioan. 1. et 9. Az Thummiotis ö benne találliuc meg mert ö az igaz tökéllteſſég es ſzentſég. Mis mind a világoſſágot mond a ſzentſéget ö tüle veſſüc, az ö kegyelmének mértéke ſzerint. Hogy pedig az ſzent iras neha azt mondgya, hogy az Vrim Thummim által tudakoztac az Iſtennec akarattya felöl, azt az Iſten miuelte az ö Teſtamentumbéli népnec gorombaſágáert mert még az igaz Pap az nagy tanácznac Angyal az kinec lelke által ſzoltac az Prophetácznac ielent vala meg, ki minden Iſtem teleneſéknec kút feie, és az Atyának ábrázatatya. Miuel hogy azert az igaz Papnac az Chriſtuſnac árnyeka volt az Aaron, azert mondgya az iras hogy az ö mellyén való Vrim és Thummim által tudakoztac az Iſten akarattyáról. Mert ezac az Chriſtus által mégyünc az Atyahoz, és az Atyának akarattyát ö ielentette ezác meg.

[e] Vagy Az Wré ſzentſég. vagy: Szent az WR.

Aaront minden ſient állatoknac vérkét el vegye, mellyeket az Izrael fiai ſientelnec, minden aiándékoknac, és minden ő tőlőc ſenteltetet állatoknac. Légyen azért ſiüntelen à homlokán, hogy azoc az WR előtt kedueſec legyenec.

39 Czinály ſioros alſó ruhátis, verfelye ſiemnec formára meg tzifraztatot ruhát, ſfeiér ſelyemből. Az ſüuegetis feiér ſelyemből czinállyad. Az öuetis czinállyad ſiép meſterſéggel.

ſ. Fordíthatnác rézes ruhának vagy ſzembetskeckel megékeſítetet ruhának, mivel hogy abban, vagy az hogy ollyan ékeſſéggec voltac mint az réznec, vagy hogy az drágakőueckel fénlet mint valami ſzemeckel.

40 Az Aaronnac fiainakis czinály ruhákat, és czinály öueketis, ſüuegeketis czinály nékiec az ő diczőſégekre és ékeſſégekre.

41 Az vtán öltőzteſd fel azokba Aaront az te atyádfiát, és az ő fiait ő véle eggyüt, és meg kenuén öket ſienteld meg az ő ſiolgálattyokat, és ſienteld meg ő magokatis hogy énnékem papim legyenec.

42 Czinály nékiec imeg máſokatis gyóltsból az ő ſiemérmeknec bę fedéſére, az ő vékonyoktól fogua mind az ő tomporáiokíg.

43 Es legyenec az Aaron papon és az ő fiain mikor az Gyülekezetnec ſátorába bę mennec, vagy mikor az Oltárhoz járúlnac hogy ſiolgállyanac nékem ſientſégben, hogy az ő bünöknec büntetéſét hordozuán meg ne hallyanac. Örőcké való ſiertartás légyen ez az Aaronnac és az ő maguánac ő vtánna.

XXIX. Réſz.

Meg tanittya Iſten az Moſeſt minemű Ceremontaual ſentellye fel Aaront és az ő fiait, az papaſágnac méltoſágára.

1 EZt miuellyed pedig ő vélec, mikor öket meg ſienteled hogy én nékem papim legyenec. Végy egy Túlkot az barmoc közzül, és ſieplőnélkül való két koſt.

2 És kouáſinélkül való kenyereket, és olaijal egyelitetet lepényeket, olaijal meg kent pogáczákat, azokat pedig Búza liztből czinállyad.

3 És azokat egy koſárba téuén, vîdd fel azokat à koſárban, azonképpen az túlkot es az két koſt.

4 Az vtán állaſsad az Aaront es az ő fiait az Gyülekezet ſátorának aytaia eleibe, es moſd meg öket vízzel.

5 Es vegyed amaz ruhákat es öltőzteſd fel az Aaront az alſó ſioros ruhába, az Ephod alatt való bőw ruhába, az Ephodba az Hoſſennel egybe, es öuedezd meg őtet az Ephodnac öuéuel.

6 Es az ſüueget az ő feiére téuén, tegyed az ſüuegen fellül az ſient Coronát.

7 Az vtán vegyed az kenetnec olaiját, és tőlcz az ő feiére, és kend meg őtet.

8 Ezeknec vtánna állaſd elő az ő fiaitis, és öltőzteſd fel öket az ő ruháiokba.

9 Es öuedezd bę öket öwel, Aaront és az ő fiait, és ſüuegeketis tégy feiekbe, hogy az Papſág öuéc légyen örőcké való végezés ſierint, így ſientellyed meg az Aaron ſiolgálattyát, és az ő fiainac ſiolgálattyokat.

10 Annac vtánna állaſd az túlkot az

kot az Gyülekezetnec ſátora eleibe, és tegyéc az ő kezeket Aarön és az fiai az tuloknac feiére.

11 Es öld meg az túlkot az WR előtt, az Gyülekezetnec ſátorának aytaia előtt.

12 Az után végy az tuloknac vérében, és az Oltárnac ſiaruaira hinczed azt az te vijaiddal, az több vért pedig mind tőlcz az Oltárnac fundamentomára.

13 Es vegyed az tuloknac köuérſt, melly az belit bę fedezi éppen, és az máiján való köuértis, és az két veſeiét köueriuel egybe, és égeſd meg azokat az óltáron.

14 Az tuloknac pedig húſát, bűrét és ganéiát égeſd meg az táboron kiuől. Bűnért való áldozat ez.[a]

15 Annac vtánna vegyed az koſnac éggyikét, és az Aaron az ő fiaiual egybe tegye az ő kezęt az koſnac feiére.

16 Es meg ölvén azt az koſt, vegyed annac az vérét, és azt hincz az óltárra körös környül.

17 Az koſt pedig vagdald darabokra, moſd meg az bęlit és lábait, és tegyed fellül annac tagaira és feiére.

18 Az után égeſd meg az égeſi koſt az óltáron, az WRnac égeſiſien égetett áldozattya az, kedues illat, az WRnac tüzes áldozattya.

19 Annac vtánna vegyed az máſic koſt, és tegyéc az ő kezeket Aaron és az fiai annac feiére.

20 Es minec vtánna meg ölended ez koſt, annac vérében véuén, hincz meg azzal az Aaronnac és az ő fiainac iob fülöknec gombáiát, és az ő iob kezeknec és láboknac hüuelkét, és az több vért mindeneſtül hincz az óltárra körös környül.

21 Az után végy à vérben melly az óltáron léſien, és az kenetnec olaiában, és hincz meg Aaront és az ő ruháit, az ő fiait és az ő fiainac ruháiokat, és illyen módon ſient léſien ő és az ő ruhái, mind pedig az ő fiai, és az ő fiainac ruhái ſientec léſinec.

22 Ezeknec vtánna vegyed az koſnac köuérit, az farkát, az bęlinec köuérit, és máiának köuérit, az két veſeiét köuériuel egybe, az iob lapotzkáiát, mert ſienteléſnec koſſa.

23 Végy egy kaláczotis, és egy olaijos béléſt, egy pogáczát az kouaſinélkül való kenyereknec koſárából, melly az WR előtt vagyon.

24 Es mind ezeket rakiad az Aaronnac kezeire, és az Aaron fiainac kezekre, és azokat az WR előtt ingaſd meg.[b]

25 Az után el véuén azokat kezekből, égeſd meg az óltáron, egéſilen égő és kedues áldoztúl az WR előtt. Az WRnac tüzes áldozattya ez.

26 Eſmét vegyed az Aaron ſienteléſének koſának ſiegyét, és minec vtánna fel emelended az WR előtt [c] légyen az te réſied.

27 Illyen módon ſienteld meg az fel emeltetet ſiegyet, és fel e-

[a] Az Sidó betükben az áldozat bűnnec mondatic, mert bűnért való áldozat volt. Mondatic pedig bűnért való áldozatnac, nę hogy az bűnt el vöttec volna, mert az Ieſus Chriſtus áldozattya vęzti el az mi bűneinket. Hanem azért mondatic bűnért való áldozatnac, mert az bizonyos külső ielc volt annac, hogy azoknac a kic igaz hitből áldoztac, bűnęc el vetettetnec az Meſſiáſért es az ő áldozattyáért.

[b] Tenupha Sidául, olly áldozat volt, mellyet kezekre véuén meg ingattac tob kezről bal kézre, es eſmét viſſza.

[c] Thruma olly áldozat volt, mellyet kezekben fel emeltec.

meltetet lapitzkát, melly tudni illic ingattatot és el fel emeltetet, az Aaronnac és az ő fiainac fel ſienteléſeknec koſának tagai közzűl.

28 Es légyen Aaroné és az ő fiaié öröcké való végezés ſierint az Izrael fiainac áldozattyokból, mikor tudni illic fel emelés léſien. Mert az Izrael fiainac hálá adó áldozattyokból való fel emelt réſi az WR.é léſien.

29 Az Aaronnac pedig ſient öltözeti, légyenec az ő fiaié ő vtánna, hogy meg kenetteſſenec azokba öltöztetuén, és meg ſienteltetéſséc azokban az ő ſiolgálattyoc.

30 Hęt napokon öltözzéc azokba, az ki Pap léſiend Aaron helyébe az ő fiai közzűl, az ki bę menendő léſien az Gyűlekezetnec Sátorába, hogy ſiolgállyon az ſient helyen.

31 Az meg ſienteléſnec koſát pedig vegyed, és főzd meg annac húſát az ſient helyen.

32 Es ez koſnac húſát egye meg Aaron és az ő fiai az kenyérrel egybe, melly az kóſárban vagyon, az Gyűlekezetnec Sátora előtt.

33 Azoc egyéc meg mondoc ezeket, az kikért az engeztelés lett, az ő ſiolgálattyoknac és ő magoknac meg ſienteléſére. Idegen pedig (az ki nem Aaron háza népe közzűl való) ne egyéc azokban, mert ſient állatoc.

34 Hogy ha valami meg matad az ſienteléſnec húſában, vagy az kenyérben reggelig, tűzzel égeſd meg az maradékot, ne egyéc meg, mert ſient állat.

35 Az Aaronnal azért és az ő fiaiual így czelekedgyel, mind az miképpen néked meg paranczoltam, hęt napon végezzed el az ő fel ſienteléſeket.

36 Minden [d] napon pedig egy túlkot öly meg az bűnért, és annac el törleſéiért, és az bűnért való áldozatnac véreuel hinez meg az óltárt, miuel hogy bűnnec tiztúláſáiért való áldozatot ſierzeſi, és meg kennyed azt hogy meg ſienteltetéſséc.

d Az óltárnac, Aaronnac, és az ő fiainac tiz ételſőkert való hęt napi áldozat.

37 Hęt napon áldozzal az óltáron annac meg tiztúláſáiért, és vgy ſientellyed meg és léſien illyen módon az óltár felőtte igen ſientſéges állat, valami illeti az óltárt ſient léſien.

38 Illyen [e] áldozatotis ſierezz pedig az óltáron, minden napon ſiűntelen kęt bárányokat, ezendőſöket.

e: Szűntelen való áldozat, mellyet ugy Sacrificiumnac neuezűnec deákul.

39 Eggyic Bárányt reggel áldozzad meg, az máſic bárányt meg áldozzad az kęt eſtue között.

40 Annac felőtte minden báránnyal, egy Ephanac [f] tized réſie ſemlye liztet, melly meg egyelitetet légyen egy Hinnec negyed réſie liépen meg tört olajjal, és eſmét egy Hinnec [g] negyed réſie borral itali [h] áldozatúl.

f Epha mértéknec neue, mellyel ſzáraz állatot mérnec.

g. Hin, ezis mértec neue, mellyel hig állatot mértec.

h. Itali áldozatnac neuezűnec az L. bárnenc, miuel hogy más képpen nem mondhattyác hi, az pedig nem egyéb volt hanem bor, melleyet bizonyos mértekkel az áldozatra töltöttec.

41 Az máſic Bárányt mikor eſtue meg áldozod, az reggeli Báránynac

ránnac áldozattya ſierint czelekedgyel, és annac olaijánac és boránac mérteke ſierint, ió illatú és tüzes áldozatól, az WRnac.

42 Siünetlen áldozat légyen ez az ti vtánnatoc valóc közöttis, az Gyülekezet ſátoránac, aytaiánál az WR elött, holott ti veletec ſiembe léſiec hogy te veled ſióllyac.

1. Az Gyülekezet ſátorát OEL MOE Dnec nevezték az Sidoc, mivel hogy az Iſten ott lött ſzembe az Izraelitacckal. Mi Gyülekezet ſátorának, vagy bizonſág tetel haylókanac nevezzük.

43 Ott léſiec ſiembe az Izrael fiaiual, hogy meg ſientelteſſéc az én diczőſégemmel az hely.

44 Meg ſientelem az Gyülekezetnec Sátorát, és az óltárt, az Aarontis és az ő fiait meg ſientelem hogy énnékem Papim légyenec.

45 Es lakozom az Izrael fiai között, és léſiec nékiec Iſtenec.

46 Es meg látyác hogy én ő WRoc Iſtenec vagyoc, ki őket Ægyptumból ki hoztam, hogy ő közöttöc laknám. En vagyoc az ő WRoc Iſtenec.

XXX. Réſz.

Paranczollya Iſten Moſeſnec hogy ió illat tételre való óltárt czinállyon, és meg mondgya hová helyhezteſſe azt. Másodſor paranczollya Iſten hogy az Izrael fiai közzül ſam ſerint minden hüſ elrendős férfiu, és az ki azon felül vagyon, fél fél Sicluſt adgyon az ſent ſátornac eppitéſére. Az után azzis paranczollya hogy drága keneret czinállyon, mellyel az Aaron, és az ſent haylét minden benne való ſerſámockal, meg keneteſſéc.

1 CZinály ió illat tételre való Oltártis, Sittim fából czinállyad azt.

2 Az hoſſſa egy ſing légyen, ſéleſſégeis egy ſing, négy ſégü légyen, és magaſſága két ſing légyen, ſiaruaijs vgyan azon fából legyenec.

3 Es búrícz meg azt tizta arannyal, mind az felsö réſiét mind az óldalát körös környül, és az ſiaruait, arany Coronátis czinály reáia körös környül.

4 Annac felötte két arany karikátis czinály reáia az ő Coronáia alatt mind az két óldalának ſiegeletín, és azokon boczáſſanac által rúdakat hogy azoknál fogua hordozzác azt.

5 Az rúdakat pedig czinállyad Sittim fából, és azokat arannyal meg búríczad.

6 Es helyhezteſſed azt az ſuporlát elött, melly az bizoníság tételnec Ládáia elött léſien, az kegyelem tábláia ellenébe, melly az bizoníság tételnec Ládáia elött léſien, hollott ſiembe léſiec te veled.

7 Hogy az Aaron drága állatokból való illatott tégyen azon, minden reggel mikor az ſiöuednekekhöz lát, ackor ſierezze az ió illatot.

8 Azonképpen mikor az Aaron eſtue meg gyúyttya az ſiöuednekeket, ſierezzen ió illatot, ſiünetlen való illat tétel légyen az WR elött minden nemzetſégtec között.

9 Egyéb idegen illatot ne tegyetec azon, ſe egéſilen égö áldozatot, ſe eledelt, ſe itali áldozatot ne áldozzatoc azon.

10 Czac tiztúláſt ſierezzen az Aaron añac ſiaruain egyſier min-

Lásd meg. Leuit: 16. & 23.

den esitendöben, az bünöknec tiztüláſáért való áldozatnac véréböl egyſier egy esitendöben tiztüláſt ſierezzen azon, az ti vtánnatoc valóknál. Az Istennec elötte ſientſéges dolog ez.

11 Ezeknec vtánna ſióla az WR Moſesnec, monduán.

12 Mikor az Izrael fiainac ſámoknac ſummáiát bę veſied, ackor minden ember meg adgya az ö életének váltſágát az WRnac, hogy czapás ne eſſéc raytoc, mikor meg ſámlálod öket.

13 Ezt adgyác pedig: Minden az ki meg ſámláltatic az ſient Siclusn. c felét adgya a (ez Siclus pedig húſi pénzt téſien) ez ſient Siclusnac felét adgya aiándokon az WRnac.

a: Az Siclus pénznec neve. Ezket fele vált, az eggyic közön ſéger, melly buſz pénzt tött, Az más ſic Templum Siclusa, melly negyuen penzt tött, ennec fel let adta minden ember az Istení ſzolgálatnac ſzük ſégere, mikor meg ſzámláltattac vala az puſztában.

14 Minden valaki meg ſzámláltatic húſi eſitendöſtöl fogua, és az ki annac felötte vagyon, meg adgya ez aiándokot az WRnac.

15 Az ki gazdag ne adgyon többet, az ki ſzegény azis ne adgyon keuesebbet az fél Siclusnál, hogy adgyanac aiándokot az WRnac, hogy az ti lelketeknec kegyelmes légyen.

b: Tiztuláſoknac pénzeknec neueziaz fel fel Siclust az mellyről ez elöttiemlekezéc.

16 Es minec vtánna el véiended az Izrael fiaitól, b az ö tiſztüláſoknac pénzét, tedd el azt az Gyülekezetnec ſátorának ſzólgálattyára, és léſien az Izrael fiainac emlekezetekre az WR elött, hogy az ti lelketeknec kegyelmes légyen.

17 Annac vtánna ſióla az WR Moſesnec, monduán.

Ertz moſdo.

18 Czinály egy Moſdótis értzből, mellynec az lábais értz légyen, moſodáſra, és helyheztéſed azt az Gyülekezetnec ſátora között és az óltár között, és abba tölcz vizet.

19 Hogy az Aaron és az ö fiai, abban moſſác kezeket és lábokat.

20 Mikor bę akarnac menni az Gyülekezet ſátorába, meg moſodgyanac az vízben hogy meg ne hallyanac, vagy mikor az óltárhoz akarnac járúlni hogy ſzolgállyanac, és tüzes áldozattal áldozzanac az WRnac.

21 Meg moſſác mondoc az ö kezeket lábokat, hogy meg ne hallyanac, és öröcké való ſiet tartáſoc légyen ez ö nékiec, Aaronnac és az ö maguának nemzetſégről nemzetſégre.

22 Eſmét ſiólíta az WR az Moſeſt, monduán.

Az Iſten ſátorának és ahoz való edenyeknec megkenéſére való kenet.

23 Te végy drága Aromákat, az tiſita igaz hîg Myrrhaban öt ſiáz Siclus éröt, ió illatú fa haiát ſélennît, tudni illic, két ſiáz ötuen Siclus éröt, és ió illatú Calamuſt kętſiáz ötuen Siclus éröt.

24 Caſiat öt ſiáz Siclus arrát, az minęmö az ſient Siclusnac az ö mérteke, és egy Hin fa olayt.

25 Es czinály abból ſient kenetnec olaiját, drága kenetet, az kenet czinálóknac meſterſégec ſierint. Stent kenetnec olaija légyen az.

26 Es kend meg azzal az Gyülekezetnec Sátorát, és az bizonſág tételnec Ládáiát.

27 Az

27 Az aſitált és annac minden edénît, az gyertya-tartót és annac edénît, és az ió illatnac óltárát.

28 Az egéſſilen égő áldozatnac óltárátis, és annac minden edénît, az Moſdót és annac az lábát.

29 Illyen módon ſienteld meg azokat, hogy ſentſéges állatoc legyenec. Valami illeti azokat, ſient légyen.

30 Az Aarontis fiaiual egybe meg keńyed, és vgy ſienteld meg őket, hogy nékem Papim legyenec.

31 Az Izrael fiainac pedig ſióly illyen módon: Sient kenetnec olaija légyen ez énnékem, az ti vtánnatoc valóknális.

32 Embernec teſtét azzal meg ne kennye ſenki, vagy ahoz haſonló kenetet ſenki ne czinállyon, ſient állat, azért ti elöttetekis ſient légyen.

33 Valaki ahoz haſonló kenetet czinál, vagy valaki azzal idegen embert kenend meg (az ki nem az Papi rendből vólna) ki töröltetic az az nép közzül.

Az Iſten ſátorában való ſzőlőſnec kenete.

34 Monda eſmét az WR Moſeſnec: Végy Aromakat, Balſamomot, Onyxot, Galbanumot, Spicinardot, és tiſita Temiént, egyenlő mértéckel.

35 Es czinály abból ió illatozó ſierſiámot, kenet czináló meſterſégéuel egybe egyelitettet, tiſitát és ſientet.

36 Es abban töry meg apróként, és abból tégy (az ió illatnac óltárán) ió illatot, az bizonſág tételnec ládáia elött az Gyülekezetnec ſátorában, az holott te veled ſiembe léſſiec, ſentſéges dolog légyen ez ti közöttetec.

37 Ehöz haſonló illatot magatoknac ne czinálly átoc, mert ez az WRnac ſienteltetett ió illat.

38 Valaki haſonló illatot czinál ehöz illatozáſra, ki gyomláltatic az ő népe közzül.

XXXI. Réſz.

Meg heuezi Iſten Moſeſnec az Meſter embereket, az kiket választ az ſent Hayloknac és minden ahoz való ſzerſzamoknac meg czinálaſára. Paranczollya az után az ſombatnac meg tartaſát. Az tiz paranczolatot két kő táblan irua adgya Iſten Moſeſnec.

1 ES ſióla az WR Moſeſnec, ezt monduán.

2 Imé én neuezet ſierint hiyttam az Beſaleelt, az HVR fiának az Vrinac fiát, az Iudah nemzetſégéből.

3 Es bé töltöttem azt Iſtennec lelkéuel, bölczeſéguel, értelemmel, tudománnyal és minden meſterſéguel.

4 Hogy gondollyon mindent valamit aranyból, ezüſtből, ęrtzből, meſterſéggel kell czinálni.

5 Es hogy tudgyon köueket mettzeni, foglálni, fát meſterſéggel faragni, és hogy minden fęle miuet meſterſéggel czinállyon.

6 Az Aholiabotis az Ahiſamahnac fiát, az Dan nemzetſégéből melléie adtam, és ezeken kiuül minden bölcznec adtam bölczeſéget ſiuébe, hogy mind azokat meg tudgyác czinálni az mellyeket én paranczoltam te néked.

7 Tudni

7 Tudni illic à Gyülekezetnec haylokát, az bizonſág tételnec lápdáiát, az kegyelemnec tábláiát melly az Ládán fellül vagyon, és az ſient Hayloknac minden edénnyit.

8 Az aſtaltés annac minden edénît, az gyerta tartót tizta aranyból és minden edénît, és az ió illatnac óltárát.

9 Az egéſilen égő áldozatnac óltárát, és annac minden edénît, az moſdót és annac az lábát.

10 Az ſient Hayloknac kárpityait, az Aaron Papnac ſient öltözetit, és az ő fiainac öltözeteket, mellyekbe öltözniec kell mikor az Papi tiztben vadnac.

11 Az kenetnec Oláiját, és az Aromakból czinált ió illatra való ſierſiámokat az ſient hayléknac. Az mint teneked paranczoltam mind azonképpen meg czinálliác.

12 Monda añac felötte az WR Moſeſnec, illyen módon.

13 [a]Te ſióly az Izrael fiainac, ezt monduán: Az én ſombatomat meg tarczátoc, mert az Iell én közöttem és ti közöttetec nemzetſégről nemzetſégre, hogy meg tudgyátoc hogy én vagyoc az WR ki titeket meg ſientellec.

14 Meg tarczátoc azért à ſombatot, mert ſient dolog az ti köztetec. Valaki meg rontya azt, meg öletteſſéc. Mert valaki azon dolgot tejend, annac lelke ki gyomláltatic az ő népei közzül.

15 Hat napon tegyenec dolgot, heted napon nyugodalomnac ſiombattya vagyon, Iſteñec ſienteltetet nap, valaki ſiombat napon dolgot téſien, meg öletteſſéc.

16 Meg tarczác azért az Izrael fiai az ſiombatot, meg ſienteluén az ſiombatot nemzetről nemzetre öröc ſiöuetſég ſierint.

17 En köztem és az Izrael fiai között öröcké való Iel, mert hat napon teremtete az WR az Mennyet földet, heted napon pedig meg ſiűnt, és meg nyugott. Geneſis 1.

18 Végezetre, mikor véle való beſélléſét el végezte vólna, adá Moſeſnec à bizonſágnac két tábláiát, az Iſten vijáual irt kő táblákát.

XXXII. Réſz.

Az Izrael fiai el feledkezuén az Iſtennec hatalmas dolgairól, és nagy kegyelmeſſegeről, báluant imádnac tnikor Moſes az hegyre, kéſnéc, melly dólogért az Iſten reáiöc meg haragoſic. Meg engezteli Moſes az Iſten haragiát, az vtan alá áll és meg bűnteti az népet az báluány imádáſért, minec vranna az báluant el rontotta vólna.

1 Mikor pedig az nép látná hogy Moſes kéſnéc az hegyről le ſiallani, egybe gyüluén az Aaron ellen, mondánac nékie: Kelly fel és czinály mi nékünc Iſteneket kic mi elöttünc iárianac, mert nem tudgyuc mint lön dolga amaz férfiunac az Moſeſnec, ki minket Ægyptumból ki hoza.

2 Es monda nékiec az Aaron: Siedgyétec le az arany függöket, mellyec vadnac az ti feleſégteknec fülein, az ti fiaitoknac és leánitoknac fülein, és hozzátoc én hozzám.

3 Le ſiedé azért mind az egéſi ſokaſág az arany függöket az ő magoc füléről, és viuéc az Aaron hoz.

4 Mellye-

a. Az ſombatról való tereuny, mely nec meg tartaſát ſoc helyen nagy ſiorgalmatoſſággal kenánnya es parancſollya Iſten, bogy azon az ő törueny ét, halgatnuc és arról gondot hodnánc. Mueel bogy pedig az ſiombatról való törueus az Moſes orſzágának Ceremonyai közzül való, azert azis el törölteteti és minket nem kötelez bogy azt meg tartſuc. Azért az Apoſtoloc à ſiombat helyebe, az ſiombat után való napot válaztác bogy meg ſientelnöc, mellyet Vaſárnapnac nezűnc, mueel bogy Chriſtus az napon támadot fel. Hogy pedig öröcke való törueunec mödgya azt, Sidoſiólaſnac módgya, kic az hoſſzſiu idöt örökké valonac mondgyác Vagy az Iſten igeteuec halgatáſira, es az teſti fayatalanſagtól való nyugodalomra négye mondgya öröcke valónac, etc.

4 Mellyeket el vön az ő kezekből, és formálá azt bizonyos formára, [a] és cinála abból öntet boryú képet. Es mondánac: Ezec az te Istenid Izrael, kic ki hoztac tégedet Ægyptumból.

[a] Aaronnak nagy esete, miuelhogy az népnec kiuánsága szerint báluánt czinált, Psal. 106

5 Mellyet mikor látot vólna Aaron, óltárt eppíte az elött, és kiálta az Aaron, monduán: Hólnap az WRnac innepe vagyon.

6 Fel keluén azért másod napon ió reggel, áldozánac égő áldozattal, [b] és hálá adó áldozattalis, és le üle az nép énni és innia, az után fel kelénec játzodni.

[b] 1. Corin. 10.

[b] Bálnany imádásnac példája.

7 Szóla pedig az WR Mosesnec, (monduán:) Eregy alá, mert az nép az mellyet te ki hoztál Ægyptumból, meg férteztette magát.

8 Hamar el táuoztac az útról az mellyet paranczoltam nékiec. Boryú képet öntöttec magoknac, és azt tizteltec, áldoztac néki, és azt mondottác: Ezec az te Istenid Izrael, kic tégedet ki hoztanac Ægyptumnac földéből.

9 Monda annac felette az WR Mosesnec: Latom hogy ez nép igen kemény nyakú nép.

[c] Abrán az Istennel veszteni az Izrael nemzetségét az bálnany imádásért. De ez megengesztelí az haragiát.

10 Azért hagy békét nékem [c] hadd geriedgyen fel az én haragom ő ellenec, és töröllyem el őket. Tégedet pedig nagy néppé tésilec.

11 Annac okaért az Moses engezteluén az ő WRának Istenénec meg haragodot ortzáiát, monda: Miért geriedne WRam az te haragod az te népedre, mellyet ki hoztál Ægyptumnac földéből, nagy erőuel és hatalmas kezzel?

12 Miért mondanác az Ægyptumbéliec. Alnoksággal viué ki őket, hogy el vesítené őket az hegyec között, és hogy el törlené őket ez földnec színéről? Múllyec el az te búsulásodnac haragia, és változtasd el az gonozt, mellyet az te néped ellen gondoltál.

13 Emlekezzél meg Abrahamról, Ishakról, és Izraelről az te szólgaidról, kiknec meg éskütté te magadra, és ezt mondottad nekiec: Meg sokasitom az ti magotokat mint az Egnec czillagit, és mind az egész földet az mellyről szóltam, az ti Magotoknac adom, és azt örökségül bíriac mind öröcké. Genesis 12. ver. 15. 48.

14 Es el változtattá az WR az vesedelmet, mellyet mondot vala hogy ezelekednec az ő népéuel.

15 Es el fordúluán alá indúla Moses, és a bizonság tételnec két táblai valánac ő kezében, melly tábláknac mind két része meg irattatot vala, mind egy felől mind más felől.

16 Az táblác pedig Isten kezénec ezinálmáni valánac, az irás Isten irása vala, mellyet ki mettzet vala.

17 Mikor pedig az Iosue hallotta vólna, az népnec kiáltásának szauát, monda az Mosesnec: Vijadalnac kiáltása vagyon az táborban.

18 Ki felele: Nem diadálmosoknac, sem meg győzetteknec kiáltása ez, hanem enekléssnec szauát hallom én.

19 Es

19 Es mikor közelgetet vólna az táborhoz, látá az boryú ſképet és az tántzoláſokat, és fel geriede Moſeſnec haragia, és el veté kezéből az táblákat, [d] és el töré azokat az hegy alatt.

20 Az után véuén az boryú képet mellyet czináltac vala, tűzzel meg égeté, és apróra rontá míg nem porrá lenne, [e] és az vízbe hintuén azt, paranczola hogy onnét innánac az Izrael fiai.

21 Es monda Moſes az Aaronnac: Mit vétet ez nép te neked, hogy illyen nagy bűnbe keuerted öket?

22 Felele Aaron: Ne geriedgyen fel az én Wramnac haragia, tudod hogy ez nép igen gonoſi.

23 Mert azt mondác énnékem: Czinály Iſteneket mi nékünc kie mi előttünc iárianac, mert amaz férfiunac az Moſeſnec, ki minket Ægyptumból ki hozott, nem tudgyuc mint lőn dolga.

24 Kiknec feleléc: Kinec vagyon aranya? Szedgyétec le magatokról, és azonnal adánac nékem aranyat, mellyet mikor az tűzbe vetettem vólna, ez boryú kép formáltatéc belőle.

25 Mikor azért látná Moſes hogy az nép meg foztatot vólna, [f] mert az Aaron meg foztotta vala öket, [g] az ő ellenlégec közt való ſidalomra.

26 Meg álla Moſes az tábornac kapúiában, és monda: Valaki az Wré én hozzám iöijön, és gyűlénec ő hozzáia mind az Leui fiai.

27 Kiknec [h] monda: Ezt mondgya az Izraelnec WR A Iſtene: Köſsön mindentec fegyuert az ő óldalára, és menyetec által ſ-iöijetec viſiſia az táborban, eggyic kapútól fogua az máſic kapúig, és kiki mind öllye meg az ő attyafiát, baráttyát, és rokonſágát.

28 Az Leui fiai pedig az Moſes beſiéde ſierint czelekedénec, és el búllánac az napon az nép közzül, úgy mint három ezeren.

29 Mert az Moſes ezt mondotta vala az előtt: Az ti kezeiteket ſientellyétec ma az WRnac, kiki mind az ő fiában és az ő attyafiában, [i] hogy meg áldgyon ma titeket.

30 Es máſod napon monda az Moſes: Ti nagy bűnt töttetec, annac okaért fel mégyec az WRhoz, talám az ti bűneiteknec kegyelmet nyerhetec.

31 Meg tére azért Moſes az WRhoz, és monda: Ez nép nagy bűnt tött te ellened, mert aranból czinált magánac Iſteneket.

32 Moſtan azért boczáſd meg ezeknec bűnöket, [k] hogy ha meg nem boczátod, törőly ki engemet az könywből az mellyet írtál.

33 Es monda az WR Moſeſnec: Az ki vétkezet én ellenem, el törlöm azt az én könyuemből.

34 Moſtan azért eregy el, vidd el ez népet az houá mondottam néked: Imé az én Angyalom előtted el mégyen, Es az meg látogatáſnac napián ez tis az ő bűnöket meg látogatóm.

35 Annac

d: Iſteni búzgoſágnac példáia. El tört Moſes az táblákat, mellyec ſzöuetſégnec táblái vóltac, hogy megtelentene azzal, hogy az Izraelitac az báluány imádáſſal felbontottac az ſzöuetſéget.

e: Ió feiedelemnec példáia az Moſes, ki az báluánt el vontya. és az Iſten akratya ellen gondolt tiszteletket el törli.

f: Tudni illic Iſten kegyelmétől es ſegitſégéről.

g: Meg foztotta vala Aaron az népet, mivel hogy azt mivelte vala az mit kéuántac vala, es őket a bűnben meg erőſitette vala.

h: Az bűnnyi ſzánáſnac büntetéſe. 1 Cor 10.

i: Az Iſten tiszteſſegenec dolgában nem kell engedni azoknakis az kic mi nékünc vér ſzerent való attyaink fiai.

k: Moſes könyörög ſiralmac az népnec bűnenec megboczatáſáért, holot tapaſztalá meg Moſeſnec az népnéz való buzgoſ ereimet Mas felől az Iſten igazſágát, mert azt mondgya hogy az artatlant nem büntetni hanem az ki ő ellene vetkezet.

35 Annac okaért mikor az WR az népet (az után) bünteti vala, ez bünértis bünteti vala, hogy tizteltéc vólna az boryú képet, mellyet Aaron czinált vala.

XXXIII. Réſz.

Az nép minec után meg értette vólna hogy Iſten nem akar velec el menni, keſereg felötte igen, és minden ékeſſégét le hannya. Az Moſes ki viſi az ö ſatorát kozzülöc, és az népnec látáſára fol az Iſtennel: Könyörög Moſes Iſtennec hogy el mennyen az néppel, és nem czac Angyalát boczáſſa el. Igéri magat arra az Iſten hogy el mégyen velec, és mikor annac bizonſágara kéuánna Moſes, hogy Iſten magát neki meg mutatná, arrais igéri magát.

1 MEg mondotta vala pedig az WR Moſeſnec: Menny el innét te, és ez nép, mellyet ki hoztál Ægyptum föld éből, az földre mellyet eskűuéſſel igértem Abrahamnac, Iſháknac, és Iácobnac, ezt monduán: Az te Magodnac adom azt.

Geneſis 12.

2 (Es boczátoc te elötted Angyált, és ki üzöm az Cananęuſokat, Emoręuſokat, Hittęuſokat, Peliſtęuſokat, Hiuęuſokat, és Iebuſęuſokat.)

3 Az téijel mézzel folyó földre, de ti veletec nem mégyec el, mert igen kemény nyakú nép vagy, és talám meg eméztenelec titeket.

4 Minec után pedig az nép hallotta vólna ez gonóſi beſédet, ſiráſnac adtác vala magokat, és ſenki nem tötte vala fel az ö ékeſſégét.

5 (Mert ezt mondotta vala az WR Moſeſnec: Mond meg az Izrael fiainac, Ti kemény nyakú népec vagtoc, egy ſiem pillantásban, ha te veled el menendec, meg eméztlec tégedet. Azért veſd le az te öltözetedet rólad, az után meg látom mit kell czelekednem.)

6 Hanem meg foztác magokat az Izrael fiai az ö ékeſſégektöl, az Horeb hegyétöl fogua.

7 Az Moſes pedig az ſátort véuén, [a] fel voná azt az táboron kiuöl, meſiſie el táuozuán az tábortól, és neuezé azt Gyülekezet ſátorának, és valaki az WRat meg akaria vala kérdeni, annac ki kell vala menni az Gyülekezet ſátorához, melly az táboron kiuöl vala.

a. Ezt nec mellyec értic az Moſeſnec az ö maga ſátora felöl, hogy azt vitte vólna ki az táborbol az Izraelitac közzül Nec mellyec az Iſten ſátoráról, és czekenec erös bizonſágoc vagyon az ö értelmekröl.

8 Es mikor Moſes bę mégyen vala az ſátorba, az egéſi ſokaſág fel kél vala, és kiki mind az ö ſátorának aytaián áll vala, hogy néznéc az Moſeſt hától mîg az ſátorba bę menne.

9 Es mikor az Moſes bę mégyen vala, az felhönec oſlopa le ſáll vala, és meg áll vala az ſátornac aytaián, és ſiól vala Moſeſuel.

b Nem látta ſohas ſenki az Iſtent Mikor azért azt mondgya Moſes hogy ſzemről ſzemre ſzolott velec-czac azt akar a mödant hogy igen nyilván ſzolott, és hogy látta azt az ábrazatot à melly ben Iſten magát neki meg jelenttete

10 Annac okaért mikor látta vólna mind az egéſi ſokaſág, hogy az felhö oſlop az ſátornac aytaián állana, fel keluén az ö ſátoroknac aytaiától meg hayolnac vala.

11 Siól vala pedig az WR Moſeſſel ſzemről ſzemre, [b] miképpen ſiokot ember ſiólani bárattyával, és mikor Moſes az táborba mégyen vala, az ö ſiólgáia az iffiu Ioſue Nunnac fia, nem táuozic vala el az ſátortól.

12 Es monda Moſes az WRnac: Imé te azt mondod nékem, vîdd el ez népet, de nem mondottad meg nékem kit boczátaſi el én velem, maga mind az által azt mondottad én nékem, neuezet ſierint eſmerlec tégedet, és annac felötte keduet találtál az én ſiemeim elött. e

13 Moſtan annac okaért ha keduet találtam az te ſiemeid elött, mútaſd meg nékem az te vtaidat, d hogy eſmerlelec meg tégedet azon, hogy keduet találtam te elötted. Aztis gondold meg hogy ez nép, te néped.

14 Es monda: Az én ortzám e mennyené el veletec hogy én tégedet meg nyugoſſalac?

15 Monda Moſes nékie: Ha az te ortzád nem iár mi elöttünc, ne vîgy ki minket ez helyből.

16 Mert miczodán eſmerhettyüc meg, hogy én és az te néped keduet találtunc te elötted? Auagy nem ezenné ha velünc léſieſi? Illyen módon válaztatunc el, én és az te néped minden néptöl melly ez földnec ſiinén vagyon.

17 Monda azért az WR Moſesnec: Meg miueltem aztis az mit kéuántál: Mert az én ſiemeim elött keduet találtál, és téged neuezet ſierint eſmerlec.

18 Es mikor mégis azt mondaná Moſes: Kérlec WRam mutaſd meg az te diczöſegedet énnékem. f

19 Monda: En azt miuelem hogy az én diczöſégem az te ortzád g elöl mennyen el, és te elötted nyiluán kiáltom az WRnac neuét: Es könyörulöc az kin könyörulöc, kegyelmes léſiec, az kinec kegyelmes léſiec.

20 (Mert azt mondgya vala: Nem láthatnád az én ortzámat, mert nem láthat engemet egy emberis éluén.)

21 Es monda az WR: Imé itt vagyon egy hely, és álly ott áz kö ſiiklán.

22 Es mikor az én diczöſégem el mégyen, az kö ſiiklánac haſadékiába éllatlac tégedet, és az én kezemmel bę fedezem ſiemeidet, mîg el múlom onnét.

23 Az vtán az én kezemet el vészem rólad, és hatól meg látſi engemet, h de az én ortzámat nem láthatod.

e: Az az, Iól ertem hogy azt mondod, hogy énnekem gondomat viſeled. De én te néked az nép feöl könyörögöc, te pedig noha azt mödod hogy el mennyünc, de ſemmit nem ſzolſz az tüznec és felhönec oſzlopáról, mellyec által vezérlettel minket, ſem pedig arról nę ſzólſz hogy akarſz mi közttünc lakni, hanem ezac azt mondod hogy nem tőſſ el velünc.

d Az az, Mútaſd meg hogy mi vezerünc akarſz lenni, hogy valóba eſmerhęſſem meg hogy te ien vagy mi közttünc

e. Az az, Azt akarodé hogy az en lathato ortzám menny en el veletec? Mert abbanis engedec néked.

f Az az, Annac bizonſágára hogy te mi velünc el iöſz es mi velünc leſzſz, mútaſd meg nekem az te diczöſéges orczádat nyiluán homályoſſagnelkül.

g: Az az, Nem ezac azt mutatom néked ſzerelmedre hogy ę menny ire vagyſz, hanem aztis megis nelem tee ért ted, es kiualtképpen az en nepemhöz való akaratomért, hogy magamat neked megmutatom hog el hidgyec azt hogy velec vagyoc. Mert noha az én nepem vétkezet en ellen nem az bálványy imádáſzban. Mind az által á kiknek én akaroc az én öröc decretomö ſzerint könyörülni, könyörülec: Es az kinec meg akaroc kegyelmezni, meg kegyelmezec. Innét meg lehetzic melly ſzépen ſzabia ezt az ſzent Pál az öröc életre való válaztáſra, Rom. 9.

h. Az az, Be fedezem az te ſzemeidet hogy az én diczöſéges ortzámat ne laſſad, mellyet ha meg latnál, azonnal meg halnal. Mind az által mint mikor az embert hátúl láttyac, valamennyére láttyac, ha ſzinte mindeneſtől nem láttyák is, ackeppen hátúl, az az, nem mindeneſtől állat ſzerint, meg látſz engem.

XXXIIII Réſz.

Az Moſes eſmét ezinál két kö táblát hogy az Iſten arra iria a'iz paranczolatot. Fel mégyen az hegyre: Az Iſten meg mutattya néki az ö diczöſegét: Könyörög Moſes Iſtennec, és vîonnan böuerſéget tében az ö népéuel, Alá mégyen Moſes az néphöz nagy fényes ortzáual, mellyet az Izrael fiai el nem fenuedhetnec vala.

1 ES monda az WR Moſesnec: Kęſiſz két kö táblát haſonlatoſokat az elöbbéliekhöz, hogy iriam fel azokra azon beſiédeket az mellyec vóltac az elsö táblákon az mellyeket el törtél.

2 Es

2 Es légy kéſien hólnap reggelre hogy reggel iöij fel az Sinai hegyre, és elömbe álly nékem az hegynec teteién.

3 De ſenki azért te veled fel ne iöijön, és ſenki ne láttaſſéc ez egéſi hegyen, iuhokis auagy ökröc ne legelteſſenec ez hegy alatt.

4 Mikor azért kéſiítet vólna két kö táblákat, az elöbbéliekhöz haſonlatoſokat, fel keluén reggel fel méne az Sinai hegyre, az mint az WR paranczolta vala, és kezébe vöué az két kö táblát.

5 Ackor le ſiálla az WR felhöben, és ott álla ö véle, és neuezet ſierint kiáltá az WRnac neuét.[a]

a: Az az, Es neuezet ſzerint kiálta ezt: IEHOVA.

6 Mert az WR onnét az ö orczáia elöl el múluán, kiálta illyen módon: IEHOVA, IEHOVA, [b] Erös, irgalmas, kegyelmes, kéſedelmes az haragra, nagy irgalmaſſagú és igaſſagú.

b: Itt is akarta megh hagyni az Iehouanac neuet, mivel hogy az Iſten ö magát vgy kiáltya magát az Moſesnec, melly neuonec nem feleſmeg mindeneſtöl e magyar ſzó, öWR.

7 Ki meg tarttya irgalmaſſágát ezerſzer ſzáz ezerſzer ezerſzer ezerſzer

gyanac azoknac Istenecket követuén.

17 Ne czinály magadnac öntet Istenecket.

e: Húsuét ünnepe. Neuezteti pedig pogáczas ünnepnec, mert azon az ünnepen nyólcza d napig nem volt szábad egyéb kenyeret ëtnie, hanem ezac kouasznélkül való pogáczahat.

18 Az pogáczaknac innepét e meg tarczad, hét napon egyél kouasinélkül való kenyereket, az mint meg paranczoltam te néked, bizonyos időn, tudni illic Abib neuö hólnapba. Mert Abib hólnapba iöttel ki Ægyptumból.

19 Valami az Annyának mehét megnyittya, enîm, és minden te barmod, valamelly vagy az te tehenidnec vagy iuhaidnac elsö fayzásának mondatic.

20 De az siamárnac elsö vehmét egy iuhon válcz meg, hogy ha meg nem váltod, siegd meg az nyakát. Az te fiaid közzül az elsö siülötteket meg válcz, és senki üressen én elömbe ne iöjjön.

21 Hat napon múnkálkodgyal, heted napon meg siünnyel, az siántásnac és aratásnac ideiénnis meg siünnyel.

f. Pünkösd ünnepe, és az sátoros ünnep. Neuezztec pedig az Pünkösd napját hetec ünnepének, mert Húsuét után hét hetet számlálnac és vgy illettec az Pünkösdet.

22 Az heteknec innepétis, faz gabona sengénec aratálákor meg sientellyed: Az mezei gyümölcznec bé takarásának ünepétis meg sientellyed, minden esztendönec végén.

23 Háromsior minden esztendöben, minden férfiu ielen légyen az WRnac, az Izrael Istenénec elötte.

24 Mert ki üzöm az pogányokat te elöled, és meg siéleszitem az te határodat: Es senki nem kéuánnya az te földedet, mikor fel menendesi hogy az te WRadnac Istenednec elötte meg ielennyel, minden esztendöben háromsior.

25 Az én áldozatomnac vérét ki ne onczad, mikor az te házadban kouási vagyon, és az Húsuét innepének áldozattya ne maradgyon te nállad reggelig.

26 Mindennec az eleit, az te földednec gyümölczének elsö sengeit, az te WRadnac Istenednec házába fel vigyed. Ne fözd meg az gedelyet az ö Annyának teiében.g

g: Az az, Ne vigyed az áldozatra meg téjes, és nyállas, tudni illic beted nagnac elötte.

27 Es monda az WR Mosesnec: Ird meg ezeket az beszédeket, mert ez beszédec szerint töttem siöuetséget te veled és az Izraellel.

28 Es lön az WRral az Sinai hegyen negyuen éjjel nappal, kenyeret nem ött, vizet sem iuott, mikor az táblákára irá ez siöuetségnec beszédit, amaz tíz beszédeket.

29 Es mikor Moses az hegyröl le siállana, (az Moses kezében valának pedig az bizonság tételnec két táblái mikor à hegyröl le siállana) nem tudgya vala Moses hogy az ö ortzájának bőre fénlenéc miuel hogy az Istennel siólot vólna.h

h: Az Mosesnec töttenetes ortzája példázta az törvénnec átkát, mellyet az emberec el nem szenuedhetnec, miuel hogy az törvént be nem tölthetic.

30 Annac okaért mikor látta vólna Aaron és az Izrael fiai az Mosest, hogy az ö ortzájának bőre fénlenéc, félnec vala ö hozzá menni.

31 De mikor az Moses hinaia öket, hozzá ménénec, Aaron és mind az Gyülekezetnec feiedelmi, és sióla ö vélec az Moses.

32 Az

32 Az vtán az Izrael fiáĩjs mindnyáián hozzá iárúlánac, kiknec meg paranczolá mind azokat, az mellyekről ő véle az WR siólot vala az Sinai hegyen.

33 Mĩglen pedig el végezte vólna Moſes az vélec való beſiédét, az ő ortzáiára fedelet tésien vala.

1. Corinth. 3. *Az Moſes ornáián való fedel, példáját ta az embereknec erőtlen gyarloſágokat, mellyec miatta miuel hogy à tárueént nem értic, azt akarttyác hogy az tárueént be fölthetic, mel fedel mind ez óraigis rayta vagyon az Sidoknac ſziuekben. Mellyel nem vétenec kĺlömben, hanem be Iſtenhöz téresnec.*

34 Es mikor az Moſes az WR eleiben mégyen vala hogy véle ſióllana, el veſzi vala ortzáiáról az fedelét mig ki nöue: Ki nöuén pedig Iſten elöl, úgy mondgya vala meg az Izrael fiainac, az mit néki paranczolt vala (az WR.)

35 Mert mikor az Izrael fiai az Moſes ortzáiát nézic vala, látttyác vala hogy fénlic az ő ortzáiának böre: Annac okaért az Moſes aztĺá fedelét az ő ortzáiára búrĩttya vala, mĩg nem az Iſten eleibe menne hogy ő vęle ſiólna.

XXXV. Réſz.

Az Moſes alá ſáluán az hegyről meg mondgya az népnec az Iſten akarattyát, neuezet ſerint pedig paranczollya nékiec az ſombatnac meg tartására. Annac vránna inti az Izrael fiait, hogy minden ember ſzábad akarattya ſerint az ő toſzgából marhaiából aiándokot hozzon az Iſtennec, az ſent Hayloknac es minden hozzá tartzó ezközöknec meg czinaláſára. Az nép azért ád aiándokot az Iſtennec házának meg epittéſére. Az vránti Moſes az meſter embereket hogy czinállyác meg mind azokat az mellyeket Iſten paranczólt.

1 MIKOR azért egybe gyüĳtette vólna Moſes az Izrael fiainac egéſi Gyüleközetit, monda nékiec: Ezec az dolgoc az mellyeket paranczolt az WR hogy czelekedgyétec.

2 Hat napon tegyetec dolgot, minden heted nap pedig ti néktec ſient légyen, az WR nyugodalmának ſombattya. Valaki azon dolgot téſien, meg öletteſſéc.

3 Ne gerieſſ ſietec tüzet az ti házatokban az ſombat napian.

4 Annac vtánna ſióla Moſes az Iſrael fiainac egéſi gyüleközetinec, illyen ſióckal: Ez az dolog az mellyet az WR parantſolt néktec, ezt monduán.

5 Vegyetec à ti nóſiágtokból aiándokot az WRnac, az kinec ſiiue ſiabad akarattya ſerint indúl, az ſzgyon aiándokot az Wrnac, aranyat, ezüſtöt, értzet.

6 Kęc ſelymet, veres ſelymet, Carmaſin ſiinü ſelymet, feiér ſelymet, és kęczke ſiört.

7 Koſoknac vereſſen feſtet büröket, Borz büröket, és Sittim fát.

8 Olayt világoſitani, az kenetnec olaijának, és az ió illat tételnec Aromákat.

9 Sardonyx köueket, foglalni való köueket az Ephodnac és az fő Pap mellyén való ékeſſégnec.

10 Es az kic ti közzületec böl-czec, iöijenec elő, hogy czinállyác meg az mit az WR paranczolt.

11 Tudni illic Haylokot, annac Sátort és fedelét, gombiait, deſkáit, rúdait, oſlopait, talpait.

12 Az ſient Ládát, annac rúdait, az Kegyelemnec táblãiával egybe, és az ſátornac ſuporlátryát.

13 Az Aſztalt és annac rúdait, és minden ſierſzámát, és az ſient kenyerekhöz való edényeket.

14 Az világoſitani való gyertya tartót, és annac fiőuednekit, és világoſitani való olayt.

15 Az jó illatnac Oltárát és rúdait, az kenethöz való olayt, és drága Aromákból való illatot, és aytónac való ſuporlátot az hayloknac aytaiára.

16 Az egéſilen égő áldozathoz való óltárt, annac értz roſtélt, rúdait és minden edénît, moſdót lábáual egybe.

17 Az tornátznac kárpitait, oſilopait, talpait, és az tornátz kapuiánac ſuporláttyát.

18 Az Hayloknac ſiegeit, az tornátznac ſiegeit, azoknac kötéliuel egybe.

19 Szolgálathoz való ruhákat, hogy azokban ſzolgállyanac az ſient Haylokban, az Aroñac ſient ruháit, és az ő fiainac ruháiokat, hogy azokban ſzolgállyanac az papi tiztben.

20 Ki méne azért az Izrael-fiainac egéſi Gyüleközeti az Moſes elől.

21 Es meg tére minden az kit az ő ſziue indíta, és az kinec ſzabad akarattya vala, és hozánac aiándokot az WRnac, az Gyülekőzet haylokánac miuére, és annac minden edénînec miuére, és az ſient öltözetekhez meg czinálására.

22 [a] Es el iöuén az férfiac az aſiſioni állatockal egybe, az kit (tudni illic) az ő ſziue indítot, hoznac vala (az aſiſioni állatoc) kaptſokat, fülön függő ékeſſégeket gyűröket, függő öueket, és arany edényeket, minden férfiu pedig az ki aiándokot hoz vala, aranyat hoz vala az WRnac.

23 Es minden ember az kinec mié vala, viſien vala aiándokot, kęc ſelymet, veres ſelymet, Carmaſin ſziñű ſelymet, feiér ſelymet, keczke ſzőrt, koſnac meg vereſsitetett bűreit, borz bűrőket.

24 Minden az ki ezűſtöt vagy értzet viſien vala, azt adgya vala aiándokon az WRnac, és valakiknél Sittim fa találtatic vala, azt viſſic vala az Iſten ſzolgálattyára való hayloknac ſzükſégére.

25 Annac felőtte az kic az aſiſioni állatoc közzűl bölczec valánac, ő magoc az ő tulaydon kezeckel fonánac, és aiándokba fél viuéc az mit fontac vala, mint kęc ſelymet, veres, Carmaſin ſziñű és feiér ſelymet.

26 Azoc pedig az aſiſioni állatoc az kiknec abban vala bölczeſségec, fonánac keczke ſzőrt. [b]

27 Az feiedelmec pedig hozánac Onyx köueket, foglalni való köucket az Ephodnac és az Hoſſennec.

28 Aromakátis és olayt az lámpáshoz, az kenethöz, és az jó illatnac ſierſámihoz.

29 Minden férfiac és aſiſioni állatoc, az kiket az ő ſziuec indíta hogy aiándokot vinnéñec az egéſi czinálmáſnac fel eppítéſéiért, mellyet az WR paranczolt vala Moſes által, hogy eppítenénec, adánac ſzabad akarattyokból

a: Az Iſten tiztelſégére való költéſnec és adakozáſnac ſzép példáia.

b: Az Iſten házának eptéſére valakit adhat, kedues az Iſtennec. Igy moſtis valakit miben elő vihett az Anyaſzent Egyházna dolgát, kedues az Iſtennec.

tyokból aiándokot az WRnac az Izrael fiai.

30 Ackor monda az Moſes az Izrael fiainac: Imé az WR neuezet ſierint hijta az Beſaleelt, az Hur fiának az Vrinac fiát, az Iudah nemzetſégéből.

31 Es bę tőltette azt Iſtennec lelkéuel, bőlczeſéggel, ęrtelemmel, tudománnyal, és minden meſterſéggel.

32 Hogy gondollyon meſterſéges találmányokat, és tudgyon miuelni aranyból, ezűſtből, értzből.

33 Es tudgyon kőueket foglalni az kő foglaló meſterſég ſierint, és tudgyon fát faragni, és minden tudomáńban meſterſéggel miuelni.

34 Annac felőtte ezzelis meg aiándekozta hogy egyebeket tanîthaſſon, mind ő, mind Aholiab az Ahiſamánac fia, az Dan nemzetſégéből.

35 Bę tőltette az ő elméieket bőlczeſéggel, hogy tudgyanac minden meſterſéget miuelni, faragni, varrani, ſiőni, kęc ſelyemmel, veres, Carmaſin ſiinű, és feiér ſelyemmel, és hogy találłyanac és czinállyanac minden bőlcz meſterſéges ékes találmáńt.

e: Inti Moſes az meſter emberekrt, hogy hozzá hezgyenec az Iſten ſátorának czináłáſahoz.

36 e Te azért Beſaleel és Aholiab, és minden bőlcz férfiac, kiknec az WR adott bőlczeſéget és értelmet, hogy tudgyác czinálni az ſient Hayloknac ſiolgálattya mellé való ezkőzeket, az mint az WR paranczolta: Mind azokat czinállyátoc meg.

XXXVI. Réſz.

Meg czinállyác az meſter emberec az ſient Hayloknac kárpitáit, deſkáit, és ſuporláit.

1 Hluá annac okaért Moſes az Beſaleelt és az Aholiabot, és minden bőlcz férfiat, kinec ſiiuébe az WR adot vala tudomáńt, valąkit az ő ſiiue fel indîta, hogy oda menne annac az miwnec meg miueléſére.

2 Es el viuéc Moſeſtől mind azt az aiándokot mellyet az Izrael fiai hoztac vala, az Iſteni ſiolgálatra való ſient Hayloknac fel eppîtéſére. Mind az által mégis minden nap ſiabad akarattyoc ſierint viſinec vala aiándokot ő hozzáia.

3 Annac okaért el iőuén mind azoc az bőlczec az kic az ſient Hayloknac miuén múnkálodnac vala, az ő miuekről mellyet czinálnac vala.

4 Siólánac Moſeſnec illyen módon: ~~Többet hord az nép aiándokba, hogy nem mint az menyi kell az muwre, az mellyet paranczolt az WR hogy czinállyunc.~~

5 Meg paranczolá azért az Moſes, hogy meg kiáltanác az táborban: Senki ęz után ſe férfiu ſe aſſiſoni állat ne hozzon aiándokot az ſient Hayloknac miuére. Es illyen módo nſiűnec meg az nép, hogy ne vinné több aiándokot.

6 Mert az egéſi miwnec el végezéſére elég aſándokot hoztac vala, annyira hogy felötteis vólna.

7 Az bölczec azért az kic az ſátoron miuelnec vala, meg kéſítéc az haylokot tiz kárpitból, viſiſiált feiér ſelyemből, kęc, yeres, és Carmaſin ſiinű ſelyemből, Cherubimoknac képeiuel azokat meſterſégeſen meg ékeſituén.

8 Minden kárpitnac az hoſſa húſſon nyóltz ſing vala, az ſiéle minden kárpitnac négy ſing vala, mind egy mérteken valánac az kárpitoc.

9 Es ötét az kárpitnac egybe foglalác, az más rendbéli öt kárpitokatis egybe foglalác.

10 Czinálánac kęc ſelyemből ſiemötskéketis ez elsö kárpitnac ſiélén az melly felöl az máſickal egybe kellene foglalni, haſonlatos képpen az több kárpitoknac ſiélén az melly felöl más kárpittal egybe kellene foglaltatni.

11 Az elsö kárpiton ötuen ſiemöczkét czinálánac, haſonlatos képpen ötuent czinálánac az máſic kárpitnac ſiélén az holott az máſickal egybe kell vala foglaltatni, az ſiemöczkéc pedig úgy czináltattac vala, hogy egy más ellenébe vólnánac.

12 Czinálánac ötuen arany horgakatis, és azokba vetuén az ſiemöczkéket egybe foglalác à kárpitokat, éggyiket az máſickal, és illyen módon lön egy ſátor.

13 Czinálánac kárpitokat keczke ſiörbölis az haylokra való ſátornac, tizen egy kárpitot czinálánac illyent.

14 Éggyic kárpitnac hoſſa harmintz ſing vala, és minden kárpitnac ſiéleſſége négy ſing, mind egy mérteken vólt az tizen egy kárpit.

15 Es egybe foglalá külön ez kárpitoknac ötét, és hatát külön.

16 Czinálánac ötuen ſiemöczkéketis az kárpitnac ſiélén az melly felöl egybe kellene foglalni, eſmét ötuen ſiemöczkét czinálánac az máſodic kárpit ſiélén az melly felöl egybe kellene az máſickal foglalni.

17 Annac felötte ötuen horgotis czinálánac az kárpitoknac egybe foglaláſára, hogy egy ſátor lenne.

18 Czinálánac fedeletis az ſátornac, meg vereſitetet kos börökbölis, és azon fellül czinálánac fedelet borz bűrökből.

19 Czinálánac álló deſkákatis ez Hayloknac Sittim fából.

20 Tíz ſing vala éggyic deſkánac az hoſſiuſága, más fęl ſing pedig míndenic deſkánac az ſiéleſſége.

21 Mindenic deſkánac kęt czapia vala, mellyec egy más ellenébe rendeltettec vala mint az grádicznac lepczői, illyen módon czinálánac az Hayloknac minden deſkáit.

22 Az Hayloknac pedig dęl felöl való óldalára húſi deſkát czinálánac.

23 Es az húſi deſka alá negy-

uen

uen ezűſt talpat czinálánac egy deſikánac kęt talpat, máſic deſikánakis kęt talpat mindenic deſikánac az ő kettős czapia ſierint.

24 Haſonlatos képpen az Hayloknac máſodic óldalán eſiac felől czinálánac húſi deſikát.

25 Es negyuen ezűſt talpat azoc alá, kęt talpat egy deſika alá, azonképpen más deſika aláis kęt talpat.

26 Az Hayloknac nap nyugati ſiegeleti felől, czinálánac hat deſikát.

27 Annac felőtte kęt deſikát czinálánac az Hayloknac kęt ſiegeletire.

28 Mellyec alól kettőſec valánac, azonképpen mind az tetejeſig kettőſec valánac, mellyec egy karikáual foglaltattac vala egybe, ècképpen czelekedénec mind az kęt ſiegeleten való deſikáckal.

29 Illyen módon nyóltz deſikác valánac, és azoknac tizenhat ezűſt talpai, minden deſika alatt kęt talpac.

30 Czinálánac rúdakatis Sittim fából, ötöt az hayloknac egy felől való óldalánac deſikáinac.

31 Es öt rúdakat az hayloknac máſic óldalánac deſikainac, és öt rúdakat az hayloknac nap nyugat felől való deſikainac kęt ſiegeletire.

32 Mind ezec között az középső rúdakat úgy czinálác hogy az deſikáknac középin, éggyic végétől fogua mind az máſic végeſig által menne.

33 Az deſikákat pedig arannyal bę búrîtác, és azoknac karikáit aranyból czinálác, mellyeken által boczátánac az rúdakat, az rúdakatis pedig arannyal meg búrîtác.

34 Meg czinálác az ſuporlátotis kęc ſelyemből, veres, és Carmaſin ſiinű, és meg viſiſiált feiér ſelyemből, nagy meſterſéguel czinálác azt Cherubimoknac képeiuel meg ékeſituén.

35 Es czinálánac annac négy oſilopokat Sittim fából, és azokat arannyal meg búrîtác, azoknac pedig az horgaijs aranyból valánac, és öttének az oſilopoknac négy ezűſt talpakat.

36 Meg czinálác az hayloc aytaiára való ſuporlátotis, kęc, veres, Carmaſin ſiinű, és viſiſiált feiér ſelyemből ſiép meſterſéggel.

36 Es añac öt oſilopait, horgaiual egybe, és azoknac az oſilopoknac gombiait és öuezetit arannyal bę búrîtác, azoknac öt értz talpaitis meg czinálác.

XXXVII. Réſz.

Meg czinállya az Beſaleel az Ladát, az Aſtalt, az gyertya tartót, az ió illat tételre való ólaſra minden hozzáioc tartozó Perſimockal egybe. Az kenetnec olajatis az ió illat tételre való Perſimmal egybe, meg czinállya.

1 MEg czinálá az Beſaleel az Ládátis Sittim fából, harmad fęl ſing vala az hoſſia, az ſiéle más fęl ſing, az magaſſágais más fęl ſing.

2 Es

2 Es bę búrîtá azt tizta aranyal mind kiuöl, és czinála annac arany Coronát mind környül.

3 És önté annac négy arany karikát az négy ſiegeletire, eggyic óldalárais kettöt, máſikrais kettöt.

4 Czinála rúdakatis Sittim fából, és meg búrîtá azokat aranyal.

5 Es bę boczátá az rúdakat az Ládá óldalán való karikákba, hogy azoknál fogua hordozhatnác az Ládát..

6 Meg czinála az kegyelemnec tábláiátis tizta aranyból, harmad fęl ſing vala az hoſſia, más fęl ſing az ſiéleſſége.

7 Czinála kęt Cherubimokatis aranyból merön, az kegyelem tábláinac kęt végére.

8 Eggyic Cherubot eggyic végére, az máſikat az máſic végére, az kegyelemnec tábláiából veré ki az Cherubimokat, az táblánac kęt végén.

9 Az Cherubimoc pedig ki terieztettec vala az ö ſiárnyokat fel felé, úgy hogy az ö ſiárnyockal bę fedeznéc az kegyelem tábláiát, és artzal egybe valánac az Cherubimoc, úgy hogy néznénec az kegyelemnec tábláiára.

10 Meg czinálá az Aztaltis Sittim fából, kęt ſing vala az hoſſia, az ſiéle egy ſing, magaſſága más fęl ſing.

11 Es bę búrîtá azt tizta aranyal, és czinála annac arany Coronát körös környül.

12 Czinála egy arafini ſiéles pártazatotis annac mind környül, és az pártazaton fellül czinála annac mind hörnyül Coronát aranyból.

13 Önté négy arany karikákatis, mellyeket czinála az lábainac négy ſiegeletire.

14 Az pártazaton alól valánac az karikác, mellyeken az rúdakat által kellene boczátani, hogy az Aſitalt hordozhatnác.

15 Czinála rúdakatis Sittim fából, és azokat meg búrîtá aranyal hogy azokon hordoznác az Aſztalt.

16 Meg czinála az Aſitalra való ezközöketis, tálait, temiénezöit, tiztitóit, és ezeknec fedeleit tizta aranyból.

17 Meg kęſîté az gyertya tartótis tizta aranyból, merön veré az gyertya tartót, annac talpa, mindenic ágá, tálatskai, gombjai, és pohárkai mind vgyan azon egy merö aranyból valánac.

18 Annac hat ágai valánac az kęt óldalán, egy felölis három ága, más felölis három ága.

19 Három tálatskác formáltattac vala Mondolánac formáiára eggyic ágán, gombiáual és pohárkáiáual egybe, azonképpen à máſic ágán három tálatskác formáltattac vala Mondolánac formáiára, gombiáual és pohárkáiáual egybe, így czináltattac vala az gyertya tartónac mind az hat ágai, mellyec az óldalán valánac.

20 Az gyerta tartónac pedig ſiárán négy tálatskác valánac, mellyec

mellyec Mondolánac formáira czináltattac vala, és annac felötte, gombai és pohárkai.

21 Es mindenic két ágá alatt gomb vala, az másic két ágá alatt más gomb, az harmadic renden való két ágá alattis gomb vala, tudni illic mind az hat ágá alatt, mellyec az gyertya tartónac óldalán valánac.

22 Azoknac gombioc és siároc az derekából verettettec vala, mind az egési gyertya tartó tizta aranyból való egy verés vala.

23 Czinála abba hét siöuedneketis és azoknac (hamua tiztitóinac) óllóit, köpüit, tizta aranyból.

24 Egy Talentum aranyból czinálá az gyertya tartót, minden hozzá tartozó ezközöckel egybe.

25 Meg czinálá az ió illathoz való óltártis Sittim fából, hosisia annac egy sing, siéleslégeis egy sing, négy siegü, magaslága pedig két sing vala, vgyan azon fából valánac siaruajis.

26 Es bé búrîtá azt tizta arannyal, tudni illic annac felit, az óldalait körös környül, és az siaruait, és czinála környül rayta arany Coronát.

27 Két két arany karikákatis czinálá az Corona alatt az két óldalán való két siegeletin, mellyen által kellene botlátani az rudakat, hogy azokon hordoznác azt.

28 Es czinála rúdakatis Sittim fából, és azokat meg búrîtá arannyal.

29 Az sient kenetnec Olaijátis meg czinálá, es az Aromakból való ió illatott, Paticariusnac mestersége sierint.

XXXVIII. Rész.

Meg készíti az Bezaleel az égő áldozathoz való óltárt, az mosdót, azokhoz való serszámokkal egybe. Az után megszámollya Moses az aranyat, ezüstöt, érczet, mellyből mind az egész munkát czinálták, és megmondgya mit czinálnac az aranyból, mit az ezüstből, es mit az értzből.

1 MEg czinálá az egésilen égő áldozathoz való óltártis Sittim fából, öt sing vala az hosisia, öt sing az siéle, négy siegü, és az magaslága három sing.

2 Es czinála siaruakat az óltárnac, az négy siegeletin, vgyan azon fából vóltac czinálua az siaruai, és azt bé búrîtá értzuel.

3 Annac felötte az óltárnac minden sierszámît meg czinálá, fazakait, sitóit, medentzeit, horgas vellái, siénhöz való serpenöit, minden sierszámît értzből czinálá.

4 Czinála az óltárnac rostéltis értzből, mint egy hálót melly annac az hézagában vala, az allyától fogua az közepeig.

5 Önte négy karikákatis az értz rostélnac az négy siegeletin, mellyekbe boczátnác az rúdakat.

6 Es czinála rúdakatis Sittim fából, mellyeket értzuel meg búrîta.

7 Es az rúdakat bé boczátá az karikákba az óltárnac óldalain, hogy azokon hordoznác azt, és hézagon czinálá azt deszkákból.

8 Meg

8 Meg czinálá az mosdótis értzből, és annac lábátis értzből, az asszioni állatoknac tükörökből,[a] mellyec nagy sereggel sioktanac vala gyülni, az Gyülekezetnec sátorának aytaia eleibe.

[a] Az asszoni állatoknac ajándokokból óntic az mosdót, kic egybet nem offerálhattac hanem azzál vagy ertz tükreket.

9 Az tornátzotis meg czinálá, mellynec délfelöl száz sing kárpit vala az óldala, feiér visselált selyemből czinált.

10 Azoknac húsi ossilopai, és húsi értz talpai, az ossilopoknac horgai, és azoknac karikái ezüstből valánac.

11 Essiac felöl való óldalais száz sing kárpit vala, azoknac húsi ossilopai, és húsi talpai értzből, az ossilopoknac horgai és karikái, ezüstből valánac.

12 Nap nyúgat felöl való résse pedig, ötuen sing kárpit vala, azoknac tíz ossilopa, és tíz talpa, az ossilopoknac horgai és karikái, ezüstből valánac.

13 Es az Nap nyugat felöl való résse, ötuen sing kárpit vala.

14 Egy felöl tízen öt sing kárpit vala, három ossilop, és annac három talpa, az tornátz aytaiánac eggyic felén.

15 Es más felöl az aytónac másic felén tizen öt sing kárpit, és azoknac három ossilopa, három talpa.

16 Az tornátznac minden kárpitai körös környül, vissilált feiér selyemből czinált kárpitoc vóltac.

17 Az ossilopoknac talpai értzből vóltac, azoknac gombiai és karikái ezüstből, az ossilopoknac feiei ezüstuel búrítattac. Az tornátznac pedig minden ossilopai ezüst vessiöckel vóltac öuedzue.

18 Az tornátznac pedig aytáiánac suporlátya, siép mesterséggel, kec, veres, Carmasin sinü, és vissilált feiér selyemből czinált kárpit vólt, mellynec hossisa húsi sing vólt, magassága pedig az siélére, öt sing vólt, az tornátznac kárpitainac magasságának mérteke sierint.

19 Es azoknac négy ossilopai, és négy talpai értzből, horgai ezüstből, az ossilopoc feieinec búrításá mind az karikáckal egybe ezüstből.

20 Az Hayloknac pedig és az tornátznac siegei értzből valánac mind körös környül.

21 Ezec az bizonyság tételnec haylokának meg siámlált résiei, mellyec meg siámláltattac Moses hagyásából az Aaron Papnac fiának Ithamarnac általa, hogy azokat az Leuitác öriznéc.

22 Az Beszaleel pedig az Hur fianac az Vrinac fia az Iudah nemzetségéből való, czinálta mind azokat az mellyeket paranczolt vala az W R Mosesnec.

23 Es ö vele eggyüt az Aholiab az Ahisamach fia, Dan nemzetségéből való, ki bölcz mester vala faragásban, siöuésben, varrásban, és miuelni kec, veres, Carmasin sinü és feiér selyemből.

[a] Az szent hayloknak költ aranynac ezüstnec summaia. Az Tabernaculumban pedig volt száz és hüsz font.

24 Mindenestül [a] pedig az arany az melly az sient helynec czinálására költ, mellyet az nép adot vala ajándokon, húsz ki-

lentz

lentz Talentum, hęt ſiáz harmintz hat Siclus, az ſient Sicluſnac mérteke ſierint.

25 Az ezűſt pedig mellyet az Gyűlekezet adot vala, ſiáz Talentum, ezer hęt ſiáz hetuen őt Siclus, az ſient Siclus ſierint.

26 Minden ſiemelly az melly meg ſiámláltatot vala, az ki tudni illic húſi eſtendős vólna és annál fellyeb, kic hát ſiáz három ezeren, őt ſiázan és őtuenen valánac, adtac vala fęl fęl Sicluſt, az ſient Siclus ſierint.

27 Az ezűſtnec ſiáz Talentumából őntéc az Hayloknac deſikainac, és az ſuporlát oſlopinac talpait, ſiáz talpat, ſiáz Talentumból, egy Talentumból egy talpat.

28 Az ezer hęt ſiáz hetuen őt Siclusból czinálác az oſlopoknac horgait, és azoknac gombiait azokból búrîtac meg, az oſlopokatis azokból őuedezéc meg ezűſt veſiſiöckel.

29 Az értz pedig az mellyet aiándokon adtac vala, hetuen Talentum, és kęt ezer négy ſiáz Siclus nyomó.

30 Abból czinálác à Gyűlekezet haylokánac aytaiánac talpait, az értz óltárt, az óltárban való értz roſtélt, és az óltárhoz való minden ſierſiámokat.

31 Az tornátznakis oſlopinac talpait mind körös környűl, és az tornátz aytaiánac oſlopinac talpait abból czinálác, annac felőtte az hayloknac és az tornátznac minden ſiegeit körös környűl.

XXXIX. Réſz.

Meg iria Moſes az Aaronnac öltözetinec el kéſzítéſét, tudni illic az Ephodnac, Moſesnec, az bőr ruhánac, az ſűuegnec és azon való ékeſſégnec, őrnec, az ímeg máſnac, és mind az egéſz miſnec el végezéſét.

1 AZ kęc ſelyemből pedig, veres és Carmaſin ſiinű ſelyemből czinálánac öltözö ruhákat az ſient haylokban való ſiolgálatra. az Aaronnakis czinálánac ſient ruhákat az mint az WR meg paranczolta vala Moſesnec.

2 Az Ephodot czinálác aranyból, kęc, veres, Carmaſin ſiinu és viſiſiált feiér ſelyemből.

3 Mert aranyból lannakat verénec és azokból metelénec vékony arany fonalokat, hogy azokat ſiönec közösleg à kęc ſelyem, veres, Carmaſin ſiinű és feiér ſelyem közzé.

4 Az Ephodnac vállait vgy czinálác hogy egybe illenénec, hogy az kęt vége egybe kapczoltathatnéc.

5 Az Siorîtóis melly az Ephodnac óldalán vala, vgyan azon drága ſierſiámból vólt mint az Ephod, tudni illic aranyból, kęc, veres, Carmaſin ſiinű, és feiér viſiſiált ſelyemből, az mint az WR paranczolta vala Moſesnec.

6 És minec vtánna kęt Onyx köueketis foglaltac vólna aranyba, mellyeket peczét mettzönec meſterſégéuel mettzetec vala meg, az Iſrael fiainac neuec ſierint.

7 Helheztetéc azokat az Ephod

nac két vállára, hogy az Izrael fiainac neueknec emlekezetiért való köuec lennénec, miképpen az WR paranczolta vala Moſesnec.

8 Meg kéſíté az Hoſentis ſzépmeſterſéggel mint az Ephodot aranyból, kéc, veres, Carmaſin ſzinű, es viſſzált feiér ſelyemből.

9 Négy ſzegű vala és kétſzer az Hoſen, egy araſi vala az hoſſzia, egy araſi az ſzéleſzégeis.

10 Es négy rend köueket foglalánac abba. Az rendi pedig illyen vala: Sardius, Topaſius, Carbunculus, az elsö rend.

11 Az máſodic rend: Smaragdus, Saphirus, Iaſpis.

12 Az harmadic rend: Lincurius, Achates, Ametiſtus.

13 Az negyedic rend: Chriſolitus, Onichinus, Berillus, mellyec mind aranyba foglaltattac vala.

14 Azoc pedig az tizenkét köuec, az Izraelnec tizenkét fiainac neuec ſzerint rendeltettec vala, és kö mettzönec meſterſége által meg metszetet vala mindenic az ö neue ſzerint, az tizenkét nemzetſégnec neue ſzerint.

15 Es czinálánac ez Hoſennec egy aranyú tekéruönyes lántzokatis tiſzta aranybol.

16 Es minec vtánna czináltac vólna két arany gombokat és két arany karikákat, az két arany karikákat foglalác az Hoſennec két ſzegeletire.

17 Es foglalác az két arany lántzot az Hoſennec két ſzegeletin való két arany karikákba.

18 Az arañ lántzöknac pedig két felsö végét foglalác az két arany gombokhoz, mellyec az Ephod vállának elsö réſzén valának.

19 Czinálánac más két arany karikákatis, mellyeket az Hoſennec más két ſzegeletire foglalánac, az belsö réſzének ſzegeletire, melly vala az Ephod fellül.

20 Haſonlatos képpen czinálánac két arañ karikákat, mellyeket foglalánac az Ephodnac elöl való két óldalára oda alá, egy más ellenébe az holott az Ephodnac ſzörtoia vagyon az öuén fellül.

21 Es kötéc az Hoſent az ö karikáinál fogua az Ephodnac karikáihoz, kéc ſelyemből czinált ſzinórral, hogy az Ephodnac öuén fellül vólna, es el ne válaztatnéc az Hoſen az Ephodtól, az mint paranczolta vala az WR Moſesnec.

22 Meg czinálá az Ephod alá való bőw ruhátis, melly mindeneſtöl kéc ſelyemből ſzőtetet vala.

23 Es annac az bőw ruhánac közepin likatis czinálá mint egy pántzélnac minémű lika ſzokot lenni, és azt meg kétſzerezé hogy meg ne ſzakadna.

24 Es annac az ruhánac alſó peremiére czinálánac Pomagranát formáiára való gombokat, kéc, veres, Carmaſin ſzinű, és viſſzált feiér ſelyemből.

25 Czinálánac czengettyüketis tiſzta aranyból, és helheztetéc azokat az Pomagranát formáiára czinált gomboc közzé, az ruhánac alſó peremiére, környül.

26 Egy

26 Egy czengettyŭ és egy Pomagranát, és ismét egy czengettyŭ és egy Pomagranát az ruhának peremién környöl, hogy abban ſiolgálnának, az mint az WR paranczolta vala Moſesnec.

27 Ezec után czinálának ruhákat feiér ſelyemböl ſöuésnec meſterſége ſierint, az Aaronnac és az ö fiainac.

28 Az ſŭuegetis meg czinálác minden ékeſſégéuel egybe feiér ſelyemböl, és az imeg másokatis viſiſiált feiér ſelyemböl.

29 Az öuetis viſiſiált feiér ſelyemböl, és kęc, veres, Carmaſin ſiinŭ ſelyemböl ſiép meſterſéggel, az mint az WR paranczolta vala Moſesnec.

30 Az ſient Coronának lannaiátis meg czinálác tiſita aranyból és fel mettzéc peczét metzönec meſterſége ſierint reá ezt: Sientſég az WRnac.

31 Es vonának abba kęc ſelyemböl czinált ſinórt, hogy azzal az ſŭuegen fellŭl kötnéc, az mint az WR paranczolta vala Moſesnec.

32 El végeztetéc azért az Gyŭlekezet ſátorának egéſi műue, mellyet az Izrael fiai mind az ſierint czinálának az mint az WR paranczolta vala Moſesnec.

33 Es viuéc az ſátort Moſeshöz, minden ahoz tartozó ſierſiámockal egybe, karikáit, tábláit, rudait, oſilopait, és azoknac talpait.

34 Az veres kos börböl czinált kárpitotis, az borz börböl czinált kárpitot, és az ſient hayloknac ſuporláttyát.

35 Az bizonſág tételnec ládáiát, annac rúdait, és az kegyelemnec ládáiát.

36 Az Aſitalt és annac minden edénît, és az ſient kenyeret.

37 Az tiſita aranyból czinált gyertya tartót, annac ſiöuednekit és minden ſierſiámit, az világoſitani való olayual egybe.

38 Az ſient óltárt, az kenetnec olaiiat, és Az Aromákból czinált ió illatú állatot, és az hayloc aytaiára való ſuporlátot.

39 Az értzből czinált óltárt, és annac értz roſtélyát, rúdait, és minden edénît, az moſdót, és annac az talpat.

40 Az tornátznac kárpitait, oſilopait, talpait, és az tornatz aytaiára való ſuporlátot, annac kötéleit, ſiegeit, és az Gyŭlekezetnec ſátorának minden ſiolgalattyára való ezközeit.

41 Az ſiolgalathoz való ruhákat hogy azokban ſiolgálnának az ſient haylokban, az ſient ruhákat az Aaron Papnac, es az ö fiainac ruháiokat, hogy azokban ſiolgalnának az Papi tiſitben.

42 Az miképpen paranczólta vala az WR Moſesnec, acképpen czinálác az Izrael fiai mind az egéſi műuet.

43 Es mikor látta vólna Moſes mind az egéſi műuet mellyet czináltac vala, és hogy mindeneſtŭl fogua vgy czináltác vólna à mint az WR paranczólta vala, meg áldá öket.

XL Réſz.

Az Iſtennec paranczolattya ſerint fel állattya Moſes az Sátort, és el rendel minden ahoz

valót: Az Istennec dicsőſége meg jelenic, es bę fedezi az felhő az Sátort.

1 Szóla pedig az WR Moſesnec, monduán.

2 Az elsö Hóban, annac az hónac elsö napián, állaſd fel az Hayloкot, az gyülekezetnec ſátorát.a

3 Az vtán vidd bę oda az bizonſág tételnec Ládáiát, és az láda eleibe vond fel az ſuporlátot.

4 Az vtán vidd bę az Aſztalt és azt rendeld el. Vidd bę az gyertya tartótis, és geriezd meg annac Lámpáſit.

5 És helheztesſed az ió illatnac arany óltárát az bizonſág tételnec Ládáia elött, az vtán vond fel az hayloknac aytaiára való ſupor látot.

6 Az vtán helhezteſsed az egéſilen égö áldozatnac óltárát az gyülekezetnec ſátorának aytaia elött.

7 Az moſdót pedig helyhezteſsed az gyülekezetnec ſátora között, és az óltár között, es azt tőlcz meg vízzel.

8 Az vtán állaſd fel körös környül az tornátzot, és az tornátz aytáiát ſuporláttal vond bę.

9 Annac vtánna vegyed az kenetnec Olaiát, és kend meg az ſátort és valami abban vagyon, és illyen módon ſienteld meg azt, és annac minden ſierſiámit, hogy ſient légyen.

10 Meg kennyed az egéſilen égö áldozatnac óltárátis, és annac minden ſierſiámît, illyen módon ſienteld meg az óltárt, hogy az óltár légyen ſientſéges.

11 Az moſdótis mind talpáual egybe meg kennyed, és vgy ſienteld meg azt.

12 Az vtán állaſſad Aaront és az ö fiait az gyülekezet ſátorának aytaia eleibe, és moſd meg öket vízzel.

13 Es fel öltöztetuén Aaront az ö ruháiába, meg kenuén ötet ſienteld fel, hogy énnékem az Papſágnac tiſztiben ſiolgállyon.

14 Az ö fiaitis elö állatuán, öltözteſd fel öket az ö ruháiokba.

15 Es kend meg azokatis mint az ö Attyokat, hogy énnékem az papi tiſztben ſiolgállyanac, és az ö meg kenetéſec léſzen ö nékiec örökké való papſág, az ö vtánnoc valóknális.

16 Az mint azért az WR paranczolta vala, mindenestöl àcképpen czelekedéc az Moſes.

17 Mert az máſodic eſztendönec elsö hólnapián, az hónac elsö napián, fel állatác az ſátort.

18 Fel emelé azért Móſes az ſátort, és minec vtánna annac talpait rendel helyheztette vólna, az deſikákatis fel állatá, az rúdakaris által boczátá azokon, oſilopaitis fel emelé annac.

19 Az vtán fel terîté az hayloкra az kárpitokból czinált ſátort, és annac fedelétis fellül reá terîte, az mint paranczólta vala az Wr az Moſesnec.

20 Az bizonſág tételnec táblaitis véuén helyhezteté az ládába, az rúdaitis az óldalán váló karikákba téué, és à ládán fellyül helhezteté az kegyelemnec tábláiát.

21 Az

a: Ez ſzent Hayloкot az böleczec külömb külömb névei neueznie, mijs hayloknac, ſátornac, bizonſág tételnec ſátorának vagy hayloкának neueznie. Azért mondatic pedig bizonſág tétel ſátornac, mert abban valának az Táblác mellyec Iſten akarattyáról bizonſágot téſznec vala, vagy azért mert ott ielenic vala meg az Iſten, és onnét téſzen vala bizonſágot az ö akarattyáról.

21 Az után bę viué az ládát az haylokba, és az ſuporlátot ki terjeſité az láda eleibe, hogy à bizonſág tételnec ládáiát bę fedezné, az mint az WR paranczolta vala Moſeſnec.

22 Az aſitaltis bę viué az gyülekezet haylokába, és helyhezteté azt az hayloknac éſiac felöl való réſiére az ſuporláton kiuöl.

23 Es az kenyereket el rendelé az aſitalon az WR elött az mint az WR meg paranczolta vala az Moſeſnec.

24 Es az gyertya tartót helyhezteté az gyülekezetnec ſátorában az aſital ellenébe, az hayloknac dęl felöl való réſiére.

25 Es annac lámpáſit meg gyuytá az WR elött, az mint az WR paranczolta vala Moſeſnec.

26 Az arany óltártis helyhezteté az gyülekezetnec ſátorában, az ſuporlát eleibe.

27 Es drága aromákból való illatot tön azon, az mint az WR meg paranczolta vala Moſeſnec.

28 Az ſátornac aytaiának ſuporlattyátis fel voná.

29 Az egéſilen egö áldozatnac óltárátis helyhezteté az gyülekezet ſátorának aytaia eleibe, es áldozéc azon egéſilen égö és eledeli áldozattal, az mint meg paranczolta vala az WR Moſeſnec.

30 Az moſdótis helyhezteté, az gyülekezetnec hayloka között és óltár között, és azt meg tölté vízzel hogy abból moſdanának.

31 Es moſſác vala abból, Moſes Aaron és az ö fiai, az ö kezeket és lábokat.

32 Mikor bę akarnac vala menni az gyülekezet ſátorába, és mikor az óltárhoz akarnac vala menni, meg moſodnac vala az mint az WR meg paranczolta vala Moſeſnec.

33 Az után fel állatá az tornátzot az ſátor környül és az óltár környül, és az tornátznac aytaiának ſuporlátty átis fel voná, és illyen módon el végezé Moſes azt az egéſi alkotuáñt.

34 Es bę fedezé az felhö az gyülekezetnec ſátorát, es az WRnac diczöſége bę tölté az haylokot.

35 Annîra hogy Moſes nem mehetne bę az gyülekezetnec ſátorába minec vtánna à felhö el burîtotta vólna, mert az WRnac diczöſége fedezi vala bę à ſátort.

36 Es mikor az felhö fel tiſitúl vala az ſátorról, az Iſrael fiai ki indúluán az ö helyekböl, az ö vtokban elöb mennec vala.

37 Ha pedig az felhö el nem táuozic vala, ökis nem mennec vala ki helyekböl, mind az napîg az mellyen el táuozic vala.

38 Mert az WRnac felhöie vala az ſátoron nappal, éttzaka pedig vala azon tüz, az egéſi Iſrael háza népénec láttára, minden ö vtokban.

Moſes máſodic könyuénec vége.